

Nijenrode

Nederlands Opleidings Instituut voor het Buitenland

- ☆ *Tweejarige commerciële cursus in internaatsverband*
- ☆ *Eenjarige commerciële cursus voor technici*

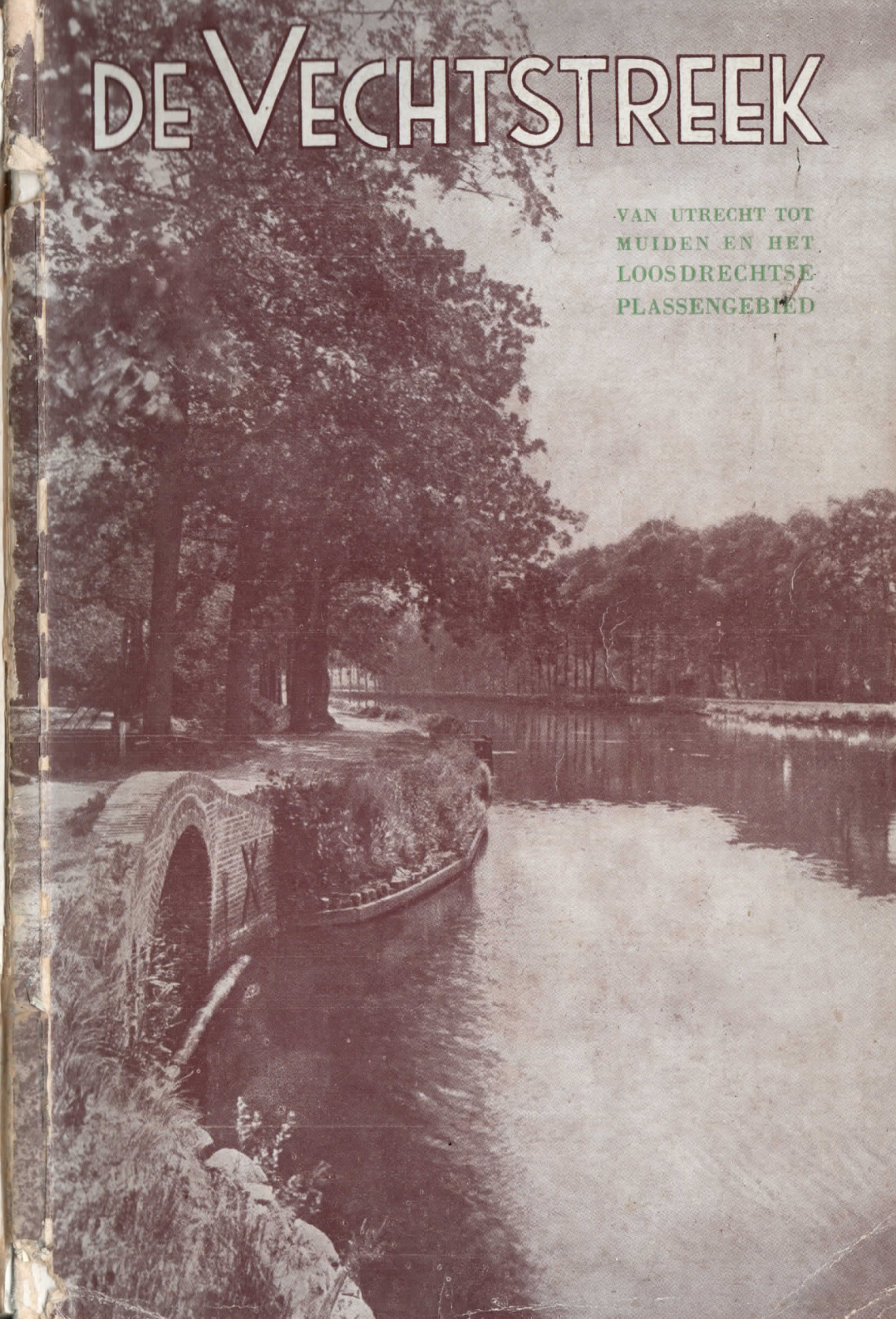
Het Nederlandse bedrijfsleven heeft voor binnen- en buitenland dringend behoefte aan jonge medewerkers, die georiënteerd zijn op handelsgebied, vreemde talen beheersen en begrip hebben voor doelmatig handelen in de praktijk van het moderne bedrijfsleven.

Voor verdere gegevens zie pagina 54 van dit boekje.

DE VECHTSTREEK

VAN UTRECHT TOT
MUIDEN EN HET
LOOSDRECHTSE
PLASSENGEBIED

DE VECHTSTREEK DOOR H. ODFY MASMAN

Nederlandsche Middenstandsbank $\frac{N}{V}$

Gevestigd te Amsterdam

DEVIEZENBANK

In de Vechtstreek kantoren:

LOENEN a.d. VECHT

Dorpsstraat 9, Tel. No. 217

BREUKELEN

Rijksweg 42, Tel. No. 308

**Alle Bankzaken
Alle Valutazaken
Alle Assurantiën**

ONDERGRONDSE KLUIZEN:

Verhuur Safeloketten

Bewaring van Koffers enz.

Nederlandsche Middenstands-Spaarbank

Agentschappen o.m.

Breukelen

Loenen a.d. Vecht

Maarsse

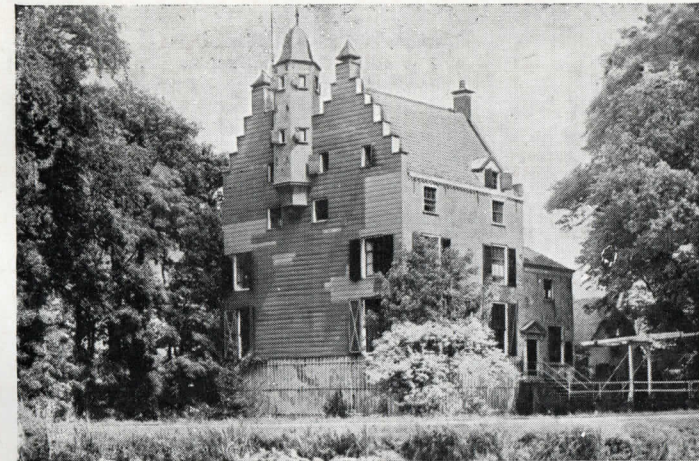
Nederhorst den Berg

Kockengen

Vinkeveen

De Vechtstreek

van Utrecht tot Muiden en
het Loosdrechtse plassegebied

Kasteel Oudaen

Handboekje en gids

Samengesteld in opdracht van de vereniging ter bevordering van het vreemdelingenverkeer en tot behoud van het natuurschoon „De Vechtstreek”, gevestigd te Breukelen, door:

H. UDEN MASMAN

Vijfde herziene druk

met 100 foto's en 6 kaarten

V.V.V.B.N. „De Vechtstreek”

Vereniging ter bevordering van het
Vreemdelingenverkeer en tot behoud
van Natuurschoon „de Vechtstreek”

Gevestigd te Breukelen

Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 15 October 1931, Staatsblad No. 231

HOOFDBESTUUR :

J. D. Bastert, Maarssen, Voorzitter
Dr Mr N. J. C. M. Kappeyne van de Coppello,
Loenen, Onder-Voorzitter
G. J. Weyland, Loenen, Secretaris-penningmeester

AFDELINGEN :

Breukelen: M. N. J. van Kralingen, Dangracht 8
Loenen-Nieuwersluis: R. W. T. Verschuur, Gemeentehuis
Loenen
Maarssen - Oud-Zuilen: J. N. Servaas, Secretaris,
Gemeentehuis Maarssen
Nederhorst den Berg: J. Tamming, Secretaris
Vreeland-Nigtevecht: Secretariaat: Gemeentehuis Vreeland

PLAATSELIJKE ADRESSEN V.V.V.:

Abcoude: W. F. Pape, Proostdijstraat 9
Muiden: I. Nood, Vondelstraat 1, (Gemeentehuis Muiden)
Muiderberg: Mevr. E. J. de Vries, „Boslust”, Brink
Oud- en Nieuw-Loosdrecht: Mej. G. Brinkhuis,
Oud Loosdrechtsedijk 100
Utrecht: Verkeershuis, Catharijnebrug (Rijnkade)
Weesp: A. J. Verhulst, Prinses Beatrixlaan 9

Bij de vijfde druk

In het jaar 1930 besloot het Hoofdbestuur der V.V.V.B.N. „de Vechtstreek”, op voorstel der Afdeling Vreeland, tot de uitgifte van een geïllustreerde gids, die in korte bewoordingen alles zou moeten vermelden wat vreemdeling zowel als inwoner in dit gebied zou kunnen interesseren. Aan het werkje moesten dan worden toegevoegd overzichtelijke kaartjes der landstreek, met aanwijzing daarop niet alleen van alle nog bestaande historische of anderszinds belangrijke landhuizen en voornamelijk gebouwen, doch tevens van sommige uit oude tijden bekende kastelen, lustplaatsen en hofsteden.

De daartoe benoemde commissie droeg de samenstelling van de gids op aan schrijver dezes, destijds te Vreeland woonachtig.

Hij heeft gestreefd naar volledigheid in beknopte vorm en tevens naar praktische overzichtelijkheid.

Voor de reiziger, die, hetzij te land dan wel te water, de stroom wenst te volgen, zijn de westelijke en de oostelijke oevers geheel afzonderlijk gehouden en de huizen en bezienswaardigheden in de juiste volgorde, van zuid naar noord, van Utrecht tot Muiden, behandeld.

Van de hem hier en daar verstrekte gegevens heeft hij dankbaar gebruik gemaakt. Vele daarvan zijn ontleend aan de jaarboekjes van het Oudheidkundig Genootschap „Nijfartlake”.

DE SAMENSTELLER.

Van de Voorzitter van „De Vechtstreek”.

Door de ontwerper van de nieuwe „Vechtgid” is tot mij, als voorzitter van het Hoofdbestuur der Vereniging ter Bevordering van het Vreemdelingenverkeer en tot Behoud van het Natuurschoon „de Vechtstreek”, het verzoek gericht om een kort voorwoord hierin te plaatsen waaraan ik gaarne voldoe.

In de eerste plaats dan hulde aan de samensteller, die ons helaas is ontvallen.

Moge verder de verspreiding van deze nieuwe uitgave in de meest uitgebreide zin bijdragen tot meerdere kennis en bloei onzer wonderschone Vechtstreek.

Maarssen, 1957

J. D. BASTERT.

Van Rijn's mosterd
en azijn

Van Rijn, Utrecht, waar Abram al eeuwen de mosterd haalt!

Een mooi plekje langs de Vecht te Loenen

De Vechtzing

van Jan de Regt.

☆

O Vechtstroom, met uw blanke zwanen,
Uw vogels, visschen en geboomt,
Uw hofsteën en uw schoone lanen,
Alom met welig gras bezoomd!

Als ik de lustige landouwen,
Door uw kristal vaneen gedeeld,
En al uw trotsche veldgebouwen
Bezie, hoe wordt mijn oog gestreeld!

Gezeten aan uw oever neder,
Verkwikt gij mij door 't helder nat,
En dus hervat ik 't leven weder,
Bijna verloren in de stad.

Ik hoor een liefelijk gesnater
Van duizend vogels ondereen;
De galmen rollen over 't water
En langs uw groene paden heen.

Zij vliegen over bloem en kruiden,
Van Nijenrode naar den Dom,
Van Goudestein naar 't Slot van Muiden,
Gekaatst al heen en wederom.

Ik zie de dartelvisschen springen
En dansen op uw kristallijn;
Wie kan zijn vreugde nog bedwingen,
Waar zelfs de visschen vroolijk zijn?

Het vee, met opgestoken ooren,
Schept ook behagen in 't gefluit,
Alsof Arion was herboren
En Orpheus met zijn blijde luit.

Ik hoor uw vloeiend zilver bruisen
Gelijk een zachte waterval!
Uw eik en populier aan 't ruischen,
Voltooiend 't aangenaam geschal.

Het westewindje blaast violen
En strooit mij rozen in den mond.
O Vecht, gij hebt mijn hart gestolen;
Ik rijs niet weder van uw grond.

Uw grond, die steeds van milde honing,
Van melk en malsche boter vloeit:
Dus leef ik rijker dan een koning,
Vernoegd en van geen zorg gemoeid.

(Overgenomen uit „De Zegepralende Vecht” 1719)

Voor al Uw Transporten

J. MUR - TRIO

Thans 2 x per dag

Vechtstreek-Utrecht

Privé-adres: Rijksstraatweg 71
                           Tel. 3462-683 - Breukelen

Kantoor: Herenstraat 67 - Tel. 683

Bestelhuis   Van Straaten, v. d. Mondestr., Tel 14929
 te Utrecht: Luifel,   Neude 36   Tel. 17605
                   Van Doornik, Nieuwekade 28 Tel. 14257

Verhuizingen - Op- en Overslag

WAGENS BESCHIKBAAR VOOR TRANSPORTEN
 DOOR GEHEEL NEDERLAND VAN 1 TOT 15 TON

De Vechtstreek

*Lieflijk zijt ge, grootscher hulde waardig
 Dan mijn need'rig dicht
 Aan uw schoonheên toe kan wijden,
 Rijk gezegend Nedersticht!*

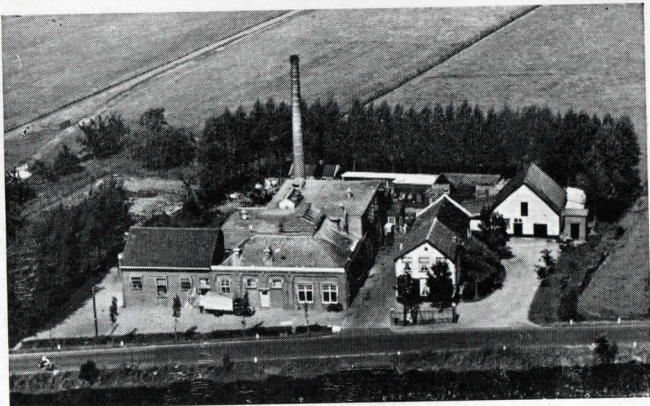
N. BEETS.

Volgens de geschiedboeken heette het gebied, waar-
 toe de Vechtstreek behoort, tien eeuwen geleden „Niftar-
 lake”. Het vormde een afzonderlijke „gouw” en werd
 begrensd door Nardincland (Naardenland) en Rynland
 (pl.m. 7e—12e eeuw). De naam Niftarlake zou betekenen
 „nevens de meren”, volgens anderen echter „nevens de
 grens”, omdat het een grensgebied was tussen Friezen
 en Franken.

Van de vroegste tijden af zijn deze oorden gezocht ge-
 weest als woonplaats. De Stichtse edelen en de Utrechtse
 bisschoppen bouwden er hun burchten en kastelen, om zich
 tegen hun vijanden te kunnen verdedigen. In 1536 werden
 de meeste dezer versterkte „riddermatige” woningen door
 de Staten van Utrecht officieel „erkend” als ridderhofstad.
 Aan die riddertijd herinneren nog heden ten dage de
 Huizen van Bolenstyn en Nijenrode (westoever), en
 Zuylen, Oudaen, Gunterstein, Nederhorst en het Muider-
 slot (oostoever), die, zij het ook in de loop der eeuwen
 herhaaldelijk her- en verbouwd, prachtige monumenten
 vormen uit de veelbewogen middeleeuwen. Van zeer vele
 andere bekende sloten en burchten (wij noemen slechts
 de Huizen Ter Meer, Cronenburgh, Loenen, Mijnden en
 vooral het Slot Vredelant) is nauwelijks een steen terug
 te vinden.

De tijden veranderden. De burchtheren, die geen wallen
 en lansknachten meer van node hadden om hun bezit te
 handhaven of dit met gepantserde vuist te vergroten,
 braken hun sterkten — of wat daarvan in de chaos van
 oorlogen en burgerwisten overgebleven was — af, bouw-
 den ze althans niet meer op. In de rampjaren 1672/73
 (oorlog met Lodewijk XIV c.s.) werd nagenoeg de gehele
 Vechtstreek verwoest door de Fransen, bij wijze van
 wraakneming op de rijke Amsterdammers, omdat de
 Staten van Holland het land tussen Utrecht en Amsterdam
 onder water hadden doen zetten. Het merendeel is spoedig
 daarna herbouwd, maar onnoemelijk veel schatten van
 cultuur en kunst zijn daarbij verloren gegaan.

N.V. VERENIGDE ZUIVEL- EN
MELKINRICHTINGBEDRIJVEN

O.V.V.-M.O.B.A.

AMSTERDAM EN BAAMBRUGGE

De consumptiemelkbedrijven bij uitstek,
óók voor de Vechtstreek!

Melk

Consumptie-ijs

Beclist l-e-k-k-e-r-d-e-r!

Telefoon Amsterdam
K 20 - 36463

★ Telefoon Baambrugge
K 2949 - 231

Telefoon Bussum K 2959 - 5019

51

Na deze wanhoopsperiode brak voor de Vechtstreek een tijdperk aan van grote luister, het „gouden tijdperk”, toen de handel op Oost-Indië onmetelijke rijkdommen aanbracht aan de Amsterdamse kooplieden, die hier hun somptueuse zomerverblijven, hun vaak vorstelijke lusthoven stichtten en de gehele streek maakten tot een „lustwarande”, vooral tussen Maarssen en Loenen. Het stoere machtsvertoon der kastelen had plaats gemaakt voor de praal der koopmansvilla's. In de Vechtbuitenplaatsen werd de grondslag gelegd voor een rijke tuinarchitectuur. Wel werd dikwijls de natuur geweld aangedaan door de toenmalige tuinarchitecten, maar in het kader van hun tijd vormden de stijve, geschoren hagen en berceau's, de kunstmatige mozaïek-bloembedden, de grotten en fonteinen, alles in de stijl van Le Nôtre (André le Nôtre, beroemd tuinbouwkundige, 1613—1700), geen contrast met de rest hunner omgeving, waar meer naar gekunsteldheid dan naar natuurlijke schoonheid werd gestreefd. Al dit vaak kostelijke kunstwerk van symmetrie moest later wijken voor de moderne vrije-natuur-opvatting, wat intussen niet steeds en overal verbetering betekende.

Veredeling van paarden- en veesoorten, siervogels en hoenderen had er voortdurend plaats. Men diende de dicht-, muziek- en schilderkunst in de zwierige zalen en koepels. Ambacht en kunst werden daar met stoffelijke en geestelijke middelen der eigenaars gesteund.

Het fraaie plaatwerk met de pathetische titel „de Zegepralende Vecht” (1719), bevattende honderd gravures van Daniel Stopendaal, geeft de glorie der tijden op meesterlijke wijze weer. Moge ook de lofdichter Claes Bruyn (1670—1732), in zijn „Speelreis langs de Vechtstroom” in wat heel erg hoogdravende en opgeschroefde verzen de lof hebben bezongen van deze lustplaatsen en pronkjuwelen en... derzelver welvarende bezitters, toch zijn wij hem en Stopendaal dank verschuldigd voor het mooie door hen nagelaten gedenkboek.

Als men in deze en andere oude geschriften leest van de ongeëvenaarde pracht en de vorstelijke luister, door de grote kooplieden in hunne landpaleizen aan de Vecht ten toon gespreid, dan klinken de volgende regels van genoemde dichter stellig niet overdreven:

*De Wereldstad aan d' Amstelvloed,
Hoe wonderlijk 't u klinkt in d' ooren,
Teelt Koningen op schrijfkantoren.*

9

Naast de zucht tot weeldevertoon had de trek naar buiten nog een ander doel. De praktische Amsterdamse kooplieden zochten niet alleen ruimte voor hun weekeindse ontspanning en zomerverblijf, ruimte die hun in de steeds groeiende hoofdstad ging ontbreken, maar tevens een veilige en voordelige uitweg voor de enorme winsten, die de handel op en met Indië hen in de schoot wierp. Ze kochten dus alles wat aan landerijen in de Vechtstreek te koop was, bouwden er hun verblijven, maar exploiteerden als goede zakenlieden ook bodem en bos. Zelfs in hun luxueuse interieurs en tuinaanleg, hun equipages en statieboten kwam de zucht tot belegging hunner overtollige kapitalen tot uiting.

In den beginne werden de buitens slechts voor tijdelijk verblijf ingericht. De kostbare kunstwerken en meubels bleven in de grachtpaleizen te Amsterdam.

Merkwaardig dat het niet de oude deftige regentenfamilies waren die de Vecht verkozen. Het waren meer de nieuw ontstane rijken, m.a.w. „de bovenste laag van de brede middenstand”, zoals Dr. v. Lutterveld dat noemt.

Maar... aan de tijd der hoog-conjunctuur kwam een einde. De monopoliewinsten werden kleiner. Van af 1795 gingen vele Vechtbuitens door economische catastrophes, die de republiek en dus ook deze streek, troffen, hun ondergang tegemoet. Het getij was verlopen. De kapitalen werden gedecimeerd en smolten weg; de nazaten der rijke bezitters konden de lusthoven niet blijven onderhouden en bewonen.

Ook zocht de „mode” andere woonoorden (Kennemerland, het Gooi, enz.) en zo werden vele dier lustplaatsen verlaten, verkocht, gesloopt, verkaveld, veranderd in boerderijen of gemoderniseerd. Het merendeel is verdwenen. Hier en daar doen een statig inrijhek, een brokstuk van een poort, een vervallen tuinmuur of theehuis nog denken aan de gouden dagen van weleer, toen de Vecht nog „zegepraalde”. Vooral de enkele nog bestaande thee- of speelkoepels vormen een eigenaardigheid der Vechtstreek.

Toch zijn er nog vele mooie „plaatsen” overgebleven en in goede staat gehouden, zij 't ook hier en daar wat al te zeer gemoderniseerd.

We noemen onder vele andere: Herteveld, Boom en Bosch, Vegtvliet, Vijverhof, Over-Holland. Sterreschans, Rupelmonde, Vreedenhoff, Middenhoek, Nieuwerhoek (westoever), Doornburgh, Goudestein, Leeuwenburg,

Gansenhoef, Queekhoven, Weerestein (oostoever), om van de moderne landhuizen niet te spreken.

Allerlei Vecht-combinaties in de namen wijzen op een innige gehechtheid aan de stroom: Vechtzicht, -wijk, -vliet, -oever, de dubbelzinnige namen Vechtlust en Vechtgenoege (!), verder Vrede-, Slange-, Leeuwen-, Ooster-, Zwaan- en Zonnevecht, Groene, Hoge, Breeë, Soete en Oude Vecht.

De Vechtstreek is het oord bij uitstek voor kalm natuurogenot, landelijke schoonheid en eenvoud.

Intussen valt niet te ontkennen, dat zij thans, naast schone bouwwerken, lusthoven en waterpartijen, ook lelijke fabrieken en loodsens, bonte reclames en stijlloze bouwproducten vertoont.

Gelukkig hebben de nieuwe grote wegen voor snelverkeer het landelijk schoon niet al te zeer aangetast; sommige moderne bruggen (niet alle!) passen zelfs wonderwel in hun rustieke omgeving.

In 1836 is nog verschenen het fraaie werk van P. J. Lutgers, een Loenense schilder, „Gezigten van de rivier de Vecht”, bevattende 8 lithografieën. Vondel, Huygens en Rotgans bezongen de Vecht, schilders als Ruysdael en later N. Bastert, du Chattel en P. P. Schiedges schiepen er hun meesterwerken.

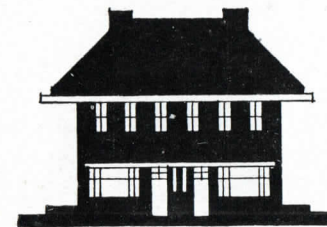
In 1948 verscheen het prachtige werk van Dr. R. Lutterveld „De Buitenplaatsen aan de Vecht”.

Trouwens: de Vechtstreek is als 't ware één rijke schilderijengalerij.

Van vele plekje gaat een machtige bekoring uit.

De Vechtstreek sluimert nog; na de gloriejaren der 17e en 18e eeuw heeft men haar een tijdlang veronachtzaamd. Maar... men zal tot zijn oude liefde terugkeren; men zal de Vecht opnieuw „ontdekken” en daartoe moge dit werkje bijdragen.

De Vecht kennen is de Vecht liefhebben!

WONINGBUREAU

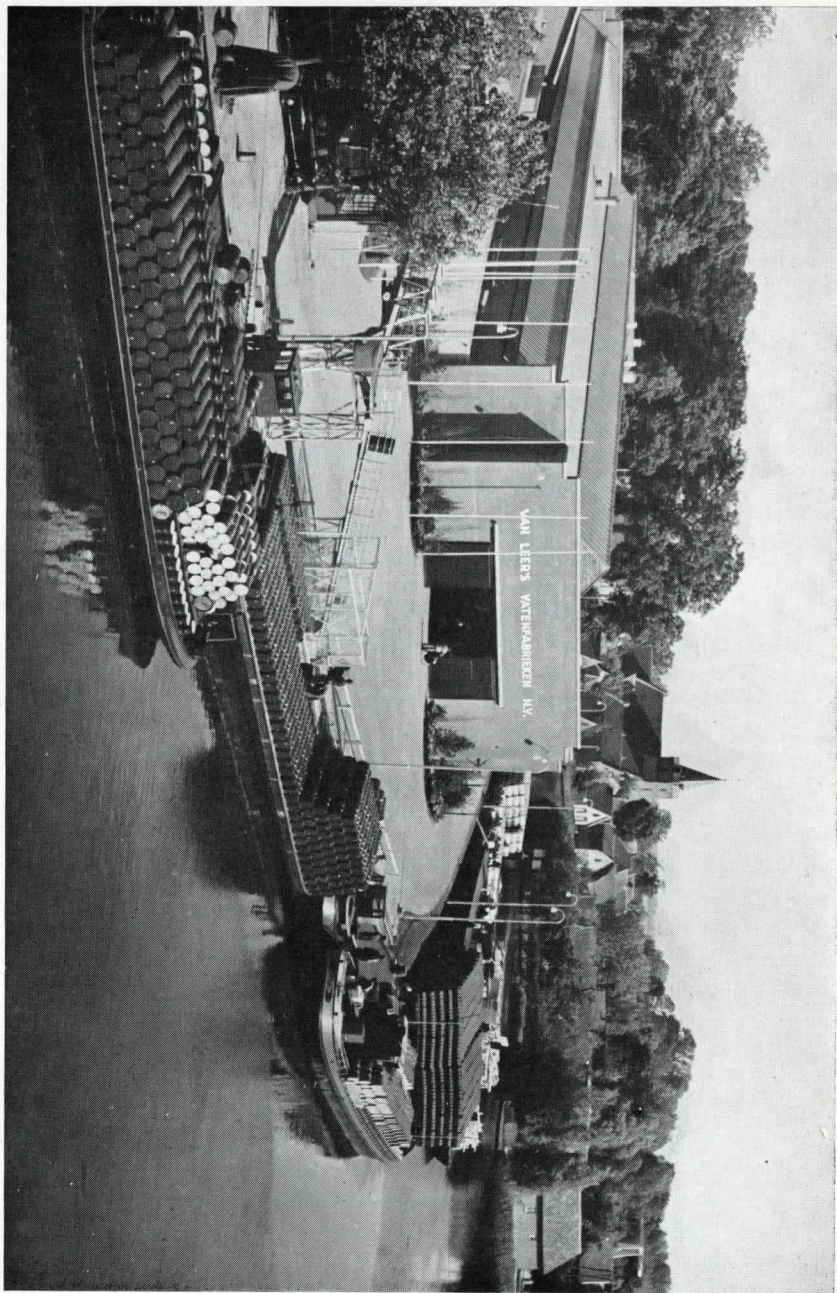
„BASTERT”

STATIONSWEG 1 - MAARSSEN

J. D. BASTERT,
Oud-Notaris

TELEFOON 609

De rivier De Vecht.

*Jordaan verheffe de Jordaan,
Laat Vondel vrij den Rijn hier noemen,
Antonides den IJstroom roemen,
Norèll voor d' ouden IJsel staan,
Laat Willink zijnen Amstel prijzen,
Elk heeft het naar mijn zin gezegd.
Ik hou 't met u, mijn waarde Vecht,
U zal ik altoos eer bewijzen.*

Een merkwaardige rivier, die Vecht! Geen bron, geen oorsprong. Zij begint bij de Weerdsluis te Utrecht en is direkt bevaarbaar. Zij is nooit een beekje geweest, maar dadelijk een volwassen rivier. De Vecht is van geboorte een kind van de Rijn, doch er stroomt maar weinig Rijns bloed door haar aderen. Haar lengte bedraagt slechts 40 kilometer (8 uren gaans), terwijl daarentegen haar breedte hier en daar de illusie van een grote rivier geeft.

Zij wordt niet gevoed door zijriviertjes en beekjes, maar door windmolens, stoom- en elektrische gemalen met water uit de polders en veenplassen. Een oppervlakte van 32.000 hectaren polderland loost haar water op de Vechtboezem! De stad van St. Maarten laat er bovendien haar overtollig gracht- en riool water in vloeien en de industrie verderop haar afval, doch daarmee is zij slechts matig geïnd.

In de oudheid noemde men haar Fehta, ook wel Vecta, wat „vaart” beduidt. Later werd dit Fech of Fecht.

Volgens sommige geleerden is de Vecht een zijtak van de Kromme Rijn. Anderen echter houden haar voor een riviertje, dat met de Rijn in den beginne niet in verbinding stond en zijn oorsprong had bij de oude Abdij bij de Bilt. Naar deze laatste mening zou de Vecht om de ene zijde der latere stad Utrecht hebben gelopen en wel van de Minswaard af langs Oudwijk, het Hogeland, het vroegere Koningslust naar Lauwenrecht en verder langs Ouden Oord en achter Chartroysen (Karthuizer Klooster), en de Rijn om de andere zijde, zodat beide geheel onafhankelijk van elkaar door of langs Utrecht liepen. Aan deze theorie sluit heel goed de stelling aan, dat de Romeinen door de kanalisatie van de Vecht (tot Drususgracht) haar tot een belangrijk vaarwater hebben gemaakt, wat geschied is onder Drusus, stiefzoon van Keizer Augustus.

In elk geval was de Vecht in de Romeinse tijd reeds een waterweg van grote strategische betekenis, zo zelfs,

dat de Romeinen bij Fectio (nabij het tegenwoordige dorpje Vechten, ten zuidoosten van Utrecht) een belangrijke legerplaats en oorlogshaven hadden, die o.a. als vlootbasis diende voor hun tochten naar het noorden. In het jaar 12 vóór Chr. ging Drusus met zijn leger scheep, om langs de gekanaliseerde Vecht het meer Flevo te bereiken, ter bestrijding van de Friezen; 28 jaar later, in 16 na Chr., trok Germanicus zijn vloot, bestaande uit meer dan duizend schepen, aldaar samen voor een aanval op de volkstammen in het tegenwoordige Noord-Duitsland. Deze oorlogshaven bestond nog in de 2e eeuw. Als vaarwater vormde de Vecht de verbinding tussen de Oostzeelanden met Utrecht en het verdere Rijngebied. Ook in latere eeuwen bleef zij het grote vaarwater tussen Amsterdam en de Rijn (de Keulse Vaart), totdat in 1892 het Merwedekanaal daaraan een eind maakte. Daarover straks meer.

Begin 14e eeuw stond de Vecht nog open voor het water der Zuiderzee. Eb en vloed waren tot voorbij Breukelen waarneembaar. In 1320 bouwde men tussen Breukelen en Maarssen een sluis, de Otterspoorsluis, om bij hoge vloed het zeewater te keren, zij het ook ten ongerieve van de scheepvaart. Zes jaren later (1326) werd voorbij Nigtevecht de Hinderdam aangelegd. In 1437 zijn daarin sluisen aangebracht, welke in 1673 afgebroken werden. In het jaar daarop werden sluisen gebouwd te Muiden, op last van Prins Willem III, ook al met het oog op de landsverdediging (inundatie), alsmede te Uitermeer, welke laatste in 1747 vernieuwd en versterkt werden. De Weerds sluis te Utrecht, waar de Vecht thans begint, werd in 1609 gebouwd, ten einde de stadsgrachten op peil te kunnen houden. Te Nieuwersluis bevinden zich sluisen, welke deel uitmaken der verdedigingswerken, genaamd de Hollandse Waterlinie. Door grote sluisen staat de Vecht op drie plaatsen in verbinding met het Merwedekanaal en door kleinere met de zijkanalen, toegang gevend tot de polders, plassen en aanliggende dorpen.

Weinig rivieren houden er zoveel bochten op na als de Vecht. Op twee plaatsen heeft men doorgravingen gemaakt ter verkorting van de scheepvaartweg, nl. een benoorden Vreeland, welke afsnijding het eilandje de Nes of Realeneiland (thans weggegraven) deed ontstaan en een nog noorderlijker, tussen Overmeer en Nigtevecht, de Reedervaart, zo genoemd naar Godard van Reede, Heer van Nederhorst, Vreeland enz. (1612—1648), lopende langs

Nederhorst den Berg, waarvan de kosten grotendeels door de stad Utrecht werden gedragen.

Ook bij Vreeland, waar de oude Vecht een hinderlijke bocht maakte oostelijk om het toenmalige „stadje” met zijn oud kasteel, is in 1438 een gracht gegraven, zij 't ook oorspronkelijk met een ander doel dan alleen ter bekorting.

Van Amsterdam ging de scheepvaart vroeger langs de Omval, Diemen en Gaasp naar Weesp, volgde de Vecht tot Utrecht, om verder langs de Vaartse Rijn de Merwede en de Rijn te bereiken.

Het is wel vreemd, dat men ook niet de zeer grote bochten bij Zuilen en Maarssen ten gerieve der scheepvaart heeft afgesneden, en nog vreemder, dat de grote vaart tot het eind der 19e eeuw genoeg heeft genomen met zo'n kronkelweg vol tolbruggen.

Toen kwam het Merwedekanaal. Oorspronkelijk was het plan slechts een kanaal te graven ter verbinding van Amsterdam (het IJ) met de Vecht bij Nigtevecht. Deze rivier zelf zou dan verbeterd worden. Toen echter de grote dubbele sluisen bij Nigtevecht zo goed als gereed waren, werd het plan gewijzigd en besloot men tot een afzonderlijk kanaal van daar linia recta naar Utrecht.

De Vecht had daarmee afgedaan als groot scheepvaartwater. Mogelijk is het uit economisch oogpunt jammer geweest voor de Vechtdorpen, dat de voordelen der grote vaart haar ontnomen zijn, maar zij hebben nu hun eigenaardige schoonheid en hun landelijke rust en eenvoud min of meer kunnen behouden en dat is ook wat waard!

Op den duur had de kronkelende Vecht toch niet kunnen voldoen aan de eisen van het moderne waterverkeer. Het Merwedekanaal, geopend in 1892, is een der grootste kunstwerken van ons land en heeft zijn onmisbaarheid ten volle aangetoond. De aanlegkosten hebben 20 miljoen gulden bedragen.

Weldra zal het kanaal verbreed zijn tot bijna de dubbele breedte van voorheen, het beste bewijs van zijn grote belangrijkheid.

Aan beide kanten afgesloten door sluisen, is de Vecht thans een stil, langzaam vloeiend binnenwater. Voor te hoge waterstanden, zoals die van 1928 en vroeger, waakte sedert 1929 het grote elektrische gemaal, opgericht op initiatief en met financiële steun van de V.V.V.B.N. „De Vechtstreek”. Het bezat een maalvermogen van plm.

100.000 m³ per uur. Na de voltooiing van de Afsluitdijk is het gemaal in 1941 afgebroken; het had zijn plicht gedaan!

Is de grote scheepvaart ook grotendeels verdwenen, toch bestaat er, behalve een levendige beurtvaart, een zeer belangrijke pleziervaart. Duizende motorjachten, zeil- en roeivaartuigen ziet men er des zomers passeren.

De Vechtstroom heeft dan ook weinig van zijn bekoorlijkheid ingeboet en blijft de slagader van een schilderachtige en welvarende landstreek.

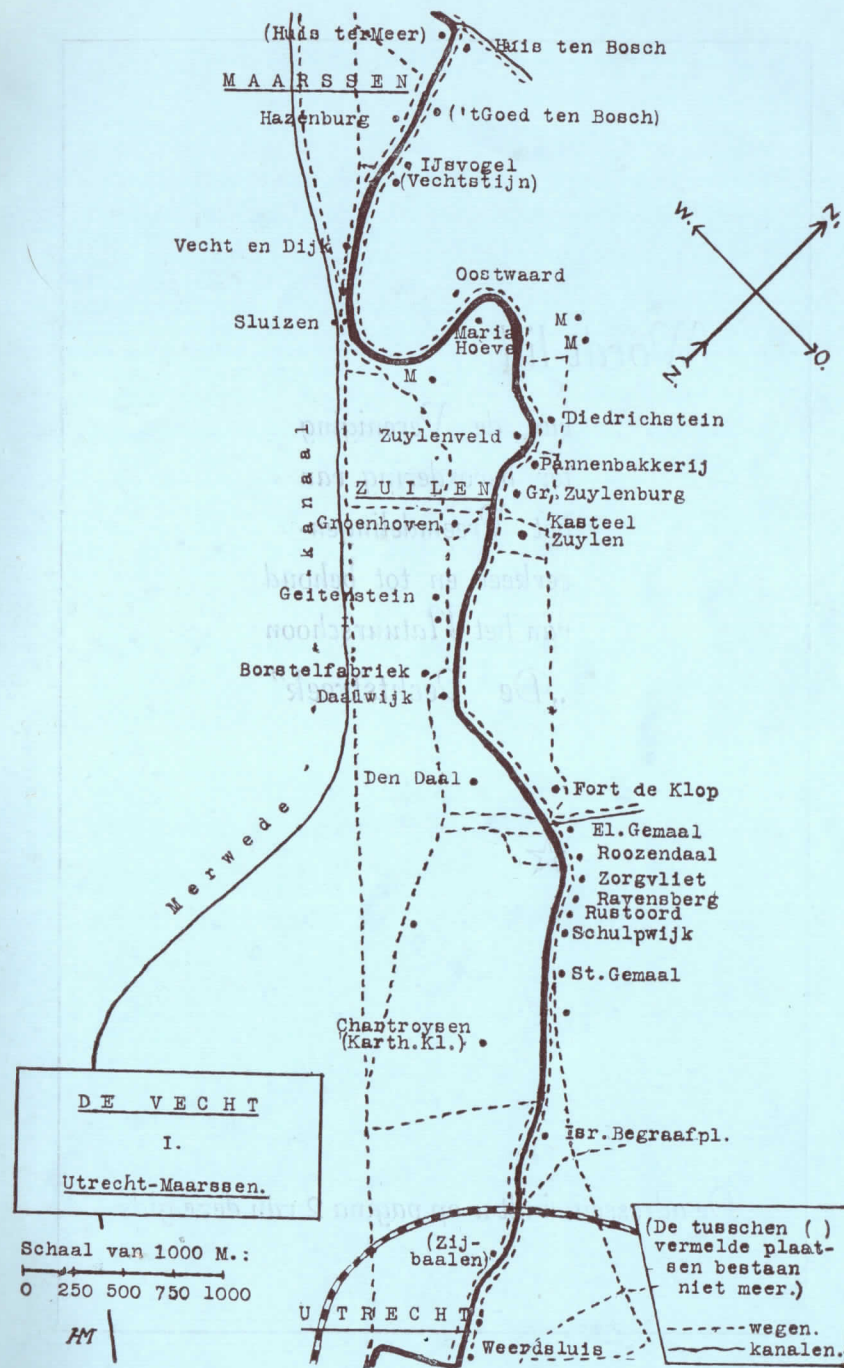
Neen, een „dode rivier” is onze Vecht niet!

Het oude Huis.

*Er ligt een landhuis aan den stroom verlaten;
Verbleekt, met donk're luiken, staart het blind,
En laat den stroom, die eenzaam voortglijdt, praten
En luistert niet naar 't fluist'ren van den wind.
Maar vroeger, toen Hoogmogenden der Staten
Daar in den zomer poosden van 't bewind,
En staat en krijg voor huis en vrêe vergaten,
En kind'ren stoeiden over 't melkweit grint,
Toen leefde 't Huis en de bevolkte stroom
Wiegde de schepen, die blankzeilig gleden,
Vredig van gang, naar 't schatrijk Amsterdam.
Nu droomt het landhuis daar zijn eeuw'gen droom
Van eind'loos heimwee naar die lang geleden
Glorievolle eeuw, die nimmer wederkwam.*

FRANS BASTIAANSE.

Wordt lid

van de Vereniging
ter bevordering van
het Vreemdelingen-
verkeer en tot behoud
van het Natuurschoon
„De Vechtstreek”

De adressen vindt u op pagina 2 van deze gids

Een tocht langs de Vecht

UTRECHT.

De centrale ligging van Utrecht maakt deze stad bijzonder aangewezen voor het houden van Congressen en Jaarvergaderingen, ook wegens de zeer vele en fraaie zalen, plaats biedend aan 20.000 als ook aan 20 personen. De stad heeft echer ook grote aantrekkelijkheid voor touristen en vakantiereizigers. Naast de musea, schouwburgen, concertzaal en bioscopen vormen vele oude en nieuwe bezienswaardigheden een gelukkige aanvulling van het schoons, dat in grote verscheidenheid in de omstreken te vinden is.

Wanneer wij van verre de oude Bisschopsstad naderen, zien wij de hoogste toren van ons land, de Domtoren, daterend van 1321 en die tot aan het puntje van de windwijzer 112 m meet.

Jaren heeft men aan haar restauratie gewerkt, 't laatst onder leiding van Dr. G. W. van Heukelom, die tevens de St. Michaelskapel en de Egmondskapel restaureerde. De 7 klokken zijn gegoten door Geert van Wou (1505), gewicht totaal 25 ton, terwijl wij aan de Gebr. Hemony het onlangs geheel gerestaureerde

*Domtoren
en stad Utrecht*

Utrecht (vervolg)

carillon danken. Voor de beklimming (dag. van 9—16 uur) tot aan de hoogste ommegang (95 m hoog) moet men 465 treden opgaan. Vanaf die hoogte heeft men, bij gunstig weer, een schitterend vergezicht. De Utrechtse stadsgrachten, Oude-, Nieuwe- en Kromme Nieuwe Gracht zijn wel zeer schilderachtig. Haar werven zijn aan weerszijden van het water gelegen en in vroeger eeuwen werden hier de koopmansgoederen gelost en in de onder de straat en huizen gelegen kelders gebracht. Een wandeling langs de Oudegracht vanaf de Viebrug richting Stadhuis, waarbij men tegenover het Postkantoor langs het Huijs Oudaen komt en iets verder van de Bakkersbrug af een mooi gezicht op de Domtoren en de Vismarkt heeft, is zeer de moeite waard, alsook een wandeling van de Twijnstraat naar de Vismarkt en langs de beide andere grachten.

Een der grootste gebouwen in ons land is het imposante administratiegebouw der Nederl. Spoorwegen (Catharijnesingel), gebouwd door Dr. G. W. van Heukelom.

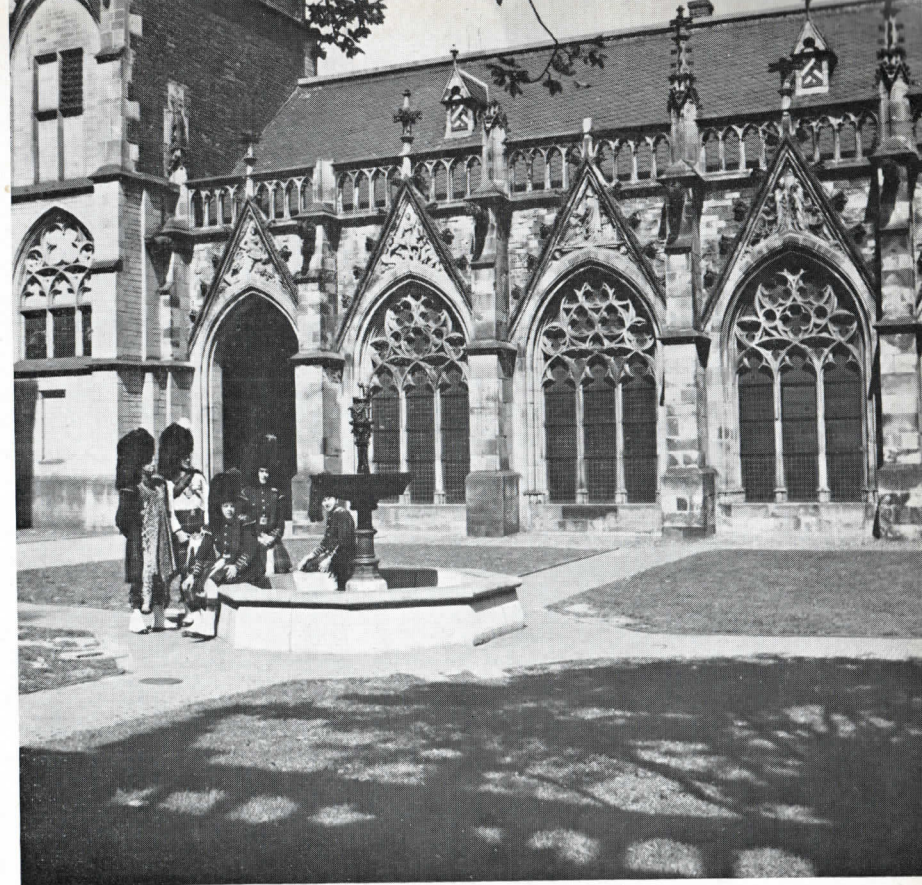
Onder de bezienswaardigheden moet voorts bijzonder vermeld worden het interessante Postkantoor op de Neude, waarvan de schitterende hal met mooi gewelfd dak en modern beeldhouwwerk, de bewondering van alle buiten- en binnenlandse bezoekers opwekt. (Architect: J. Crouwel).

Terugkerende tot de oude bezienswaardigheden moeten in onmiddellijke aansluiting met de Domtoren genoemd worden de Domkerk (1254), waarin het praalgraf van Admiraal van Gendt, en de gebrandschilderde kerkrampen van Prof. Roland Holst de aandacht vragen en voorts de kloostergang. Vóór of na deze bezichtiging te hebben doet men goed een kijkje te nemen in het Hoofdgebouw van de Rijksuniversiteit en vooral in de Grote Geheerzaal, waar in 1579 de Unie van Utrecht werd gesloten en vóór welk gebouw men het standbeeld van Graaf Jan van Nassau aantreft.

Door de Kloostergang gaande komen wij „Achter de Dom” en wandelen, rechtsaf, langs het aardige oude torentje, naar het overgangspunt van Nieuwe Gracht in Kromme Nieuwe Gracht, waar wij Paushuizen, gebouwd tussen 1518 en 1523, voor de Bisschop, later Paus Adriaan VI, kunnen bewonderen.

Vervolgens door „Achter St. Pieter” naar het Pieterskerkhof, waar wij in de Romaanse St. Pieterskerk (1048) één der weinige nog in ons land voorkomende crypten bezoeken met de onlangs opgegraven sarcophaag van Bisschop Bernulphus.

Door de Voetiusstraat langs de openbare Leeszaal terugkerend, volgen wij de Domstraat, vanwaar wij een mooi gezicht hebben op het Willibrord standbeeld van Albert Termote (1947) op het Janskerkhof. Wij slaan links af naar het Oudkerkhof, aan het eind waarvan links de Vismarkt, rechts het Stadhuis, met daaronder de Raadskelder, gaan de Choorstraat in en vervolgens de Zadelstraat door, waarna wij ons even omdraaien om van het mooie gezicht op de Domtoren te genieten en de Donkerstraat inslaan om de gevel van het oude huis Zoudenbalch (1467) te zien en vervolgens een blik te werpen op de Buurkerk, in welker toren een gedenkplaats is gemetseld als herinnering aan de strijd in de winter 1576 tot 1577, toen de burgerij op de torens der Utrechtse kerken geschut geplaatst had, waarmede het ge-

hate bolwerk der Spaanse tyrannie, het Kasteel Vredenburg, te hunner betegeling door Karel V opgericht, bestookt kon worden.

*Kloosterhof
van de Dom*

Op onze schreden terugkerend gaan wij naar de Mariaplaats, en bezoeken de Romaanse Maria-Kloostergang, (in de tuin van het gebouw voor K. & W.) die indertijd behoorde tot de Mariakerk, die toen stond op de plaats waar thans het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen staat. De Maria-Kloostergang behoort tot de oudste bouwwerken van ons land. Tevens bezoeken wij het Oud-Katholiek Museum, Mariahoek 9. Vandaar wandelen wij langs het Willemsplantsoen naar het Bartholomaei Gasthuis, waar wij in de Regentenzaal, de schitterende gobelins, omstreeks 1644 door Max. van der Gucht van Delft vervaardigd, bewonderen. Door de Lange Smeestraat wandelend, kruisen wij de Oude Gracht en slaan bij de Lange Nieuwstraat rechts af, waardoor wij regelrecht op het Gebouw van de Fundatie van Renswoude aanlopen, waar eveneens een mooie Louis XV Regentenzaal en vele antiquiteiten bezienswaardig zijn.

Dit gebouw verlatend, vinden wij in de Agnietenstraat het Centraal Museum, waarin thans het Gemeentelijk, het Archaeologische en het Aartsbisschoppelijk Museum zijn ondergebracht (Oude kerkelijke kunst, moderne en oude schilderijen (Jan van

N.V. KAMERLING's

BOUWBEDRIJF

KALFJESLAAN 38 - 40

AMSTERDAM

TELEF. 712694 (K 20)

118

Ook in de Vechtstreek

*weet men een lekker kopje koffie
te waarderen*

DAAROM GEBRUIKT MEN

sterovita

KOFFIEMELK

bereid met verse room

in de STEROVITA FABRIEK

te BREUKELN

81

Utrecht (vervolg)

Scorel), stijkkamers, poppenhuis (1680), Utrechtse schip 2e eeuw na Chr. enz.). In de onmiddellijke nabijheid is de zeer oude Nicolaaskerk of Klaaskerk (daterend uit de 12e eeuw), met carillon, en het voormalig Nicolaasklooster (ingang Doelenstraat), waarna wij langs het nieuwe Politiebureau en over de Tolsteegbrug, de Tolsteegsingel en vervolgens de Maliesingel opgaan, die ons naar de beroemde Maliebaan, waar vroeger het kolfspel werd beoefend, voert. Een gedeelte van de collectie van het Centraal Museum, nl. kunstwerken der laatste eeuw en schilderijen der romantische periode, en de Haagse school tot op heden werd hier ondergebracht in het huis no. 42, dat Dr F. H. Fentener van Vlis-singen aan de Gemeente Utrecht schonk.

Van hier door de Burgemeester Reigerstraat naar het Wilhel-minapark en langs het in de zomer schitterend bloeiende Rosari-um naar de Biltstraat. Met bus no. 9 terug naar het centrum of het station.

In deze korte beschrijving van Utrecht mag zeker niet onver-meld blijven de fraaie in het Lucas Bolwerk gelegen Stads-schouwburg, gebouwd in 1940 door architect W. M. Dudok.

De Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs (Internationaal) opent tweemaal 's jaars in voor- en najaar haar poorten op het Vree-burg en het Croeselaan-terrein en trekt telkenmale honderd-duizenden bezoekers. Naast deze manifestatie van handel en industrie worden deze gebouwen en terreinen eveneens gebruikt voor gespecialiseerde beurzen die zich in een groot succes mogen verheugen.

Utrecht is gelegen in het hart van een provincie, die zeer grote afwisseling biedt. Watersport op de Loosdrechtse Plassen en de Vecht met zijn fraaie 17e en 18e eeuwse patriciërshuizen. Bos en heide, kastelen, oude steden, polderlandschap, waaronder het indrukwekkende kasteel „de Haar”. Voor vakantiegangers biedt Utrecht van de meest eenvoudige kampeerplaats-kamphuis-jeugdherberg-zomerhuisje tot het meest luxueuse hotel.

Prachtige openlucht zwembaden, enz. enz.

Het bureau van de V.V.V. Rijnkade, geeft gaarne alle gewenste inlichtingen. Het is geopend op werkdagen van 8.30 tot 18 uur. Van Voorjaarsbeurs tot en met Najaarsbeurs van 8.30 tot 24 uur.

Centraal Museum, Agnietenstraat 1 en Maliebaan 42. Geopend werkdagen van 10—17 uur. Zondag 14—17 uur.

Museum voor Nieuwe Religieuze Kunst, Lange Nieuwstraat 38. Geopend op werkdagen van 10—17 uur. Zondag 14—17 uur.

Ned. Goud-, Zilver en Klokkenmuseum, Lange Nieuwstraat 38. Geopend op werkdagen van 10—12 en 14—17 uur. Zondag van 14—17 uur.

Oud Katholiek museum, Mariahoek 9. Geopend Di. t.m. Do. van 10—12 en 14—17 uur. Zaterdag van 14—17 uur.

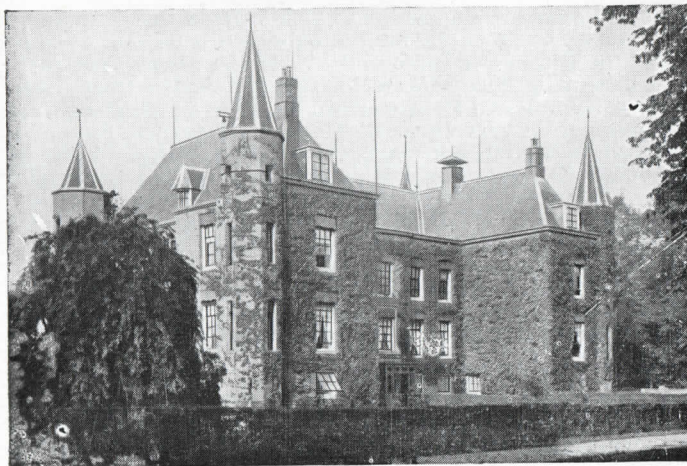
Nederlands Spoorwegmuseum, Maliebaanstation. Geopend Di. t.m. Zaterdag 10—17 uur. Zondag van 13—17 uur.

Museum Staatsbosbeheer, Museumlaan 2. Geopend Maandag, Woensdag, Vrijdag van 10—12 en 14—17 uur.

Universiteitsmuseum, Trans 8. Geopend op werkdagen van 14—17 uur. Diergeneeskundige afdeling, te bezichtigen op aan-vrage.

Museum Slot Zuylen, Oud Zuylen aan de Vecht. Geopend op werkdagen van 10—17 uur. Zondag van 14—17 uur.

Slot Zuilen, Zuilen

blz. 25

Daalwijk, Zuilen

blz. 23

VAN UTRECHT TOT ZUILEN

Westoever.

Zij-Baalen (Zijdebalen). Aan de Hoogen-oord te Utrecht, vlak bij de tegenwoordige Knollebrug, stond vroeger de zeer uitgestrekte buitenplaats Zij-Baalen, in 1681 gesticht door de zijdefabrikant Jacob van Mollem, vader van de kunstzinnige David, met de zijdefabrieken, waaraan een zeer groot aantal werklieden verbonden was.

Bij 't stadich ommezwaaien
Van 't kunstigh watterradt zien wij duizent klossen draaien,
En duizent haspels, elk, mijn' David ten gewin,
Gelâan met dierb're zij, het kost'lijk wormgespin.

Het huis was buitengewoon weelderig, ja vorstelijk, ingericht en in de tuinen vond men de zeldzaamste planten, ook talrijke prachtige beelden, tuinvazen, zelfs een tuintheater. In 1767 bracht Czaar Peter en in 1807 Koningin Hortense er een bezoek. Twaalf jaar later werd het toen vervallen buiten gesloopt. Op deze plaats staat nu een gewoon huis; de naam Zijde-Balen ziet men nog gedeeltelijk op twee vervallen stijlen van een inrijhek.

Chartroysen. Waar nu de Laan van Chartreuse, te midden van een moderne stadswijk, ligt, stond vroeger het Karthuizerklooster. De Vecht liep in oude tijden achter dit klooster langs naar het Ondiep. De monniken hebben echter een nieuwe vaart gegraven waardoor de Vecht een rechtere loop verkreeg, oostelijk van het klooster.

Grenzende aan de plaats van het oude klooster, dat in 1580 gesloopt werd, staat nog een poortgebouw, met zware muren en binten, en daarnaast een boerderij, thans ingericht tot fröbelschool. Ook vindt men nog het laantje, dat naar het klooster leidde.

Den Daal, thans boerderij, aan de Daalse weg. Op deze plaats heeft van 1245 tot 1580 het beroemde **Klooster Mariendaal** bestaan.

Daalwijk, vroeger een patriciershuis met pannbakkerij.

Borstelfabriek, eertijds steenbakkerij.

Geitenstein, boerderij, vroeger een groot buiten met koepel aan de Vecht. Later werd dit een logement.

Groenhoven. Hier stond eens een fraai en groot buiten, bekend als het Huis van Mademoiselle Du Pon (1704). Het schone bos is in de oorlog ten offer gevallen aan de brandstoffennoed.

Oostoever.

Joodse Begraafplaats. Deze is in 1889 uitgebreid en in 1935 (volgens Joodse tijdrekening in het jaar 5696) is het fraaie hoofdgebouw gerestaureerd.

Schulpwijk, zeer oude boerderij.

Van Utrecht tot Zuilen (vervolg)

Rozendaal; van de in 1680 gebouwde plaats is niets meer over dan een oud monumentaal, gesmeed ijzeren inrijhek van 1705 en een brokstuk van het oude gebouw.

De Klophamer, een schilderachtig gelegen oud huis, vroeger dienende voor logement en pleisterplaats voor „jagers” en reizigers.

Fort de Klop, een oude versterking, later deel uitmakende van de Hollandse Waterlinie. Het fort was in de oorlog bezet door de Duitsers; na de bevrijding vertoefden zij er als krijgsgevangenen.

Ned.-Herv. Kerk. Op deze plaats, waar in oude tijden de Romeinen offers brachten aan hun Heidense goden, bouwde Bernulphus, bisschop van Utrecht, een kapel, met een eigenaardig rond koor, een soort apsis als van een grote romaanse kerk. In 1654 stortte het half in en werd toen gesloopt. Later verrees er een hoogst eenvoudig bakstenen kerkje, dat op 31 Dec. 1847 afbrandde. Kort daarna is het tegenwoordige gebouwd. Boven de ingang staan de wapens der families van Tuyll van Serooskerken en van Reede.

Poortgebouw Kath. Klooster, Zuilen blz. 23

ZUILEN

Het dorp **Oud Zuilen** opent de reeks fraaie Vechtdorpen. Het behoorde tot 1954 aan de gemeente Zuilen, welke in dat jaar grotendeels door Utrecht werd geannexeerd. Een klein gedeelte, Oud Zuilen, werd aan Maarssen toegevoegd. Omstreeks 1916 was Zuilen nog een bescheiden gemeente, welke slechts ongeveer 1200 zielen telde. De industrialisatie (Werkspoor en Demka vooral) maakte van Zuilen een volkrijke gemeente, welke bij de annexatie niet minder dan 24000 zielen telde. Onvermoeid waren de pogingen van de toenmalige burgemeester Zuilen uit de greep van Utrecht te redden, doch de wetgever besliste anders. De grote uitbreiding na 1916 liet Oud Zuilen ongemoeid. Het dorpje bleef wat het eeuwen was: een kleine gemeenschap nabij het kasteel, **Slot Zuilen**. Dit kasteel rijst uit boven het geboomte, al spoedig zichtbaar, als we vanuit Utrecht komende, de tocht langs de Vecht aanvangen. Een kasteel met een rijke historie, thans niet meer door de eigenaar bewoond, doch beheerd door „de Stichting Slot Zuilen”. Het is een museum, dat vele kunstschaten bewaart en zich in een grote belangstelling mag verheugen. Wij zuilen U niet vermoeden met vele bijzonderheden uit de historie van dit kasteel. Slechts vermelden we, dat het, niet in zijn tegenwoordige gedaante, dateert uit de twaalfde eeuw. Het onderging in de loop der tijden nogal verandering. Het werd in 1672 door de Fransen gespaard. In de 18e eeuw werd het in belangrijke mate hersteld (Daniel Marot).

Het is interessant te vermelden, dat het bewoond werd door Frank van Borsselen, de vierde echtgenoot(!) van de onfortuinlijke Jacoba van Beieren, die in de strijd tegen haar machtige neef, Philips van Bourgondië het onderspit moest delven. Op het kasteel werd geboren de bekende schrijfster Belle van Zuylen (1740) de latere Madame de Charrière, die het grootste gedeelte

Swaenenvecht en Groot-Zuilenburg

Zuilen (vervolg)

van haar leven in Zwitserland vertoefde. Daar hield zij contacten met grote geesten als Madame de Stael, Voltaire etc.

Het slot boeit door zijn uitermate fraaie inventaris: meubilair, porcelein, glaswerk, gobelins. Liefhebbers van beeldende kunst kunnen genieten van stukken van Bloemaert, Cuyp, Honthorst, Nicolaas Maes en vele andere prominenten.

Het slot is geopend van 15 Maart tot 15 November op werkdagen van 10—5 uur, des Zondags van 2—5 uur (Tel. 030—25562). Vanaf de oude straatweg is het te bereiken via de Zuilense Laan.

Alleraardigst is het gezicht op het dorpje, komende vanuit de richting Utrecht. Ook het dorpsbeeld vanaf de noordzijde is pittoresk.

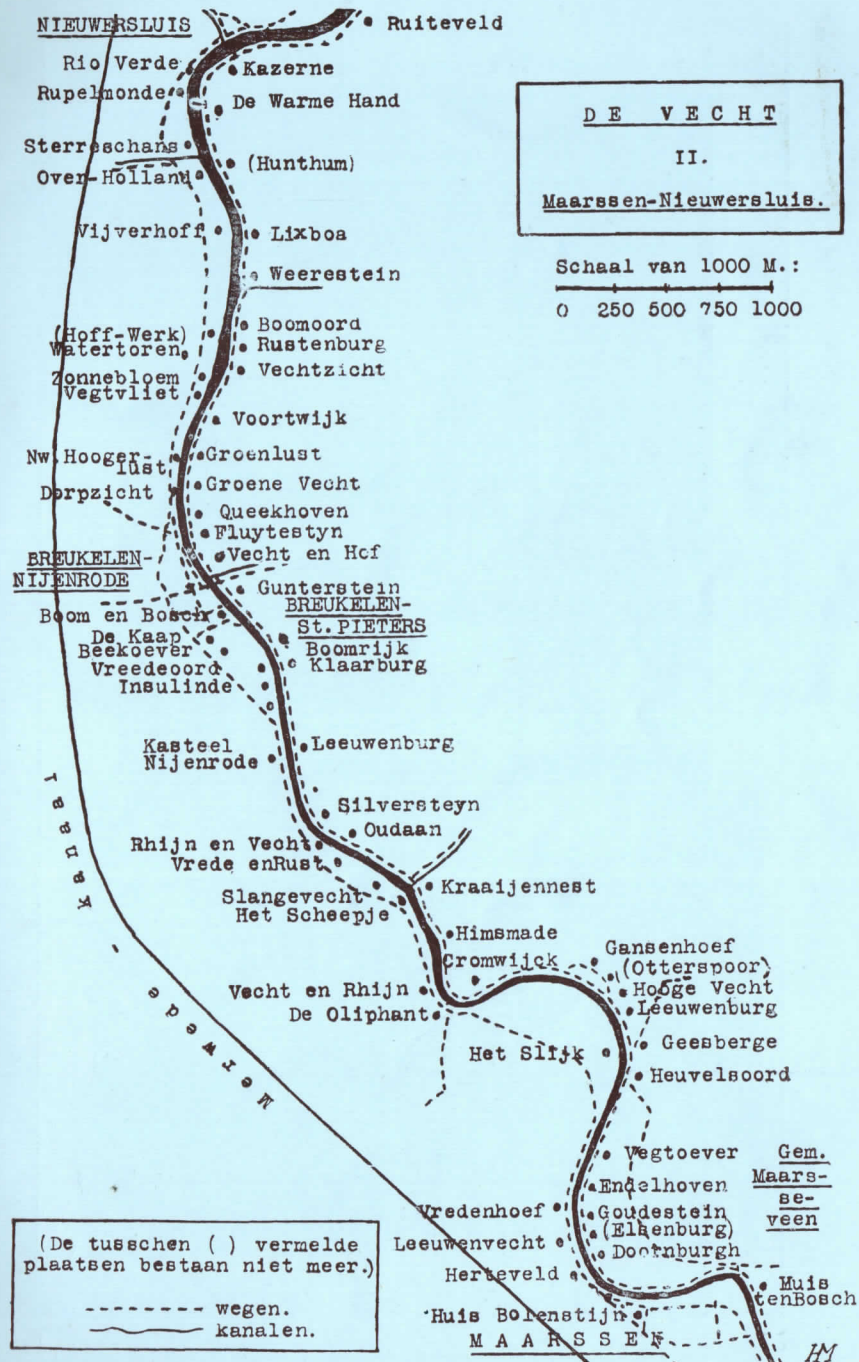
Het N. H. kerkje geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. Interessanter zijn enkele oude huizen, zoals „Swaenenvecht”, het „Regihuis”, „Groot Zuylenburg” en aan de noordzijde van het dorp het fraaie huis „Diedrichstein”. Tegenover dit laatste aan de overzijde van de Vecht ligt het geheel vervallen **Zuylenveld**, thans onbewoond.

Wij vervolgen onze tocht in de richting Maarssen. De beide molens ter rechter zijde geven aan het echt Hollandse landschap een charmant aspect. We passeren in de grote Vechtbocht de boerderij „Oostwaard”. Reeds in de 13e eeuw stond hier een kasteel. De fundamenten hiervan kwamen aan het licht, nadat dit huis in 1923 door brand verwoest werd.

Maarssen rijst van verre....

Schippersgracht met R.K. Kerk, Maarssen

Zachte Zeepfabrieken
 „MAARSSSEN” N.V.
 te Maarssen

Fabrikanten van de
 Uniek zachte zeep

MAARSSSEN

Maarssen werd en wordt genoemd het schoonste dorp aan de Vecht.

De toerist, die uit Breukelen en langs de oude straatweg Maarssen nadert, en „Herteveld” is gepasseerd, wordt, het kan niet anders — als hij tenminste gevoel heeft voor wat de wereld aan schoons te zien geeft — geboeid door het wondermooi dorpsgezicht. Daar ligt het dorp als uit een blokkendoos verzezen: de gracht van stedelijke allure met de huizen keurig in de rij, daarboven ten hemel uitrijzend de R.K. kerk met stoere toren. Ja die toren doet het toch maar goed in het dorpsbeeld. In de verte bevindt zich de brug, helaas niet meer, zoals voorheen een met twee klappen, die aan het verkeer werd opgeofferd.

Aan de overzijde, omgeven door hoog geboomte ligt huize „Doornburgh”. Wij komen hierop terug. In welk jaargetijde wij ook het dorp zó te zien, het is altijd fascinerend: in wintertijd, Maarssen in een sneeuwkleed gehuld, in het voorjaar met het tere groen van het bosschage rond „Doornburgh”, in de zomer, als de lucht trilt van de hitte (zijn er nog van die zomers?) en last but not least in herfsttijd, als de zon vlammeende kleuren tovert.

In het zomerseizoen wordt het beeld verlevendigd door de vele jachten en bootjes, die de Vecht bevaren. Opmerkelijk veel buitenlanders „doen” de Vecht op die manier. En dit soort toerisme komt de winkelstand in het dorp zeer ten goede.

Maarssen: het schoonste dorp aan de Vecht. Maar... er is in de loop der jaren in het dorp wel wat moois verdwenen! Rechts bij de toegang tot het dorp verrijst huize „Bolenstein”, daterend uit de 14e eeuw, gesticht door Derck de Bole (de Bole

Bolenstein, Maarssen

Maarsse (vervolg)

was een oud Utrechts geslacht). Het ligt in het water. Voorheen had „Bolenstein” een dubbele trapgevel. Het was een echt „slot”, werd evenwel in de 19e eeuw verbouwd. Niets herinnert meer aan het aspect, dat het in vroegere tijd had. Architectonisch heeft het weinig betekenis. Het is een statig huis, dat een aantrekkelijke afsluiting van het dorpsbeeld geeft. Thans is het eigendom van de gemeente. Wel opmerkelijk zijn de stalgebouwen en het hek. Het terrein van „Bolenstein” greusde nog in het begin dezer eeuw aan de Vecht en volgens afbeeldingen was de Vechtoever nabij het huis heel wat fraaier dan thans.

Aan de rechterzijde, komende uit de richting Breukelen, ligt de Schippersgracht met enkele oude gevels. Van deze gevels springt vooral No. 15 in het oog. Een deftiger karakter draagt de aan de overzijde gelegen Herengracht met enige grote voorname herenhuisen, daterend uit de 17e en 18e eeuw „de Grote Boomgaard”, „Raadhoven” (thans een rusthuis voor ouden van dagen), „de Kampertoren”, de „Domstoren”, „Vredehoop” en het huis Herengracht No. 4. Het zijn huizen, die bescheiden herinneren aan de Amsterdamse grachtenhuizen. De rijke Amsterdammers, die in de oude tijd hier toefden hebben iets van de stedelijke sfeer naar de Vecht overgebracht.

Aan de Langegracht, met recht zo genoemd, trekken de stoepeshuizen — ook weer een herinnering aan Amsterdam —, het huis „Hoor noord”, een tehuis voor R.K. ouden van dagen, alsmede enkele andere aantrekkelijke gevels (bijv. No. 10 met gevelsteen) de aandacht. Vanaf de brug geniet men een kostelijk uitzicht op deze gracht met huizen van allerlei stijl, mooi en lelijk, doch tezamen één boeiend geheel vormend, een werkelijk uniek dorpsbeeld. Sluit Uw ogen maar voor de bouwsels en het rommelig gedoe aan de overzijde. Daarop zinspeelden wij, toen wij even repten van het schone, dat voorgoed verdween.

Zandweg en Langegracht, Maarsse

N.V. METAALBEWERKINGS- EN HANDELMIJ. „MAARSSSEN”
Oostkanaaldijk 6
Telefoon K 3408-544
Maarsse

APPENDAGES VOOR

GAS

WATER

SANITAIR

J. W. BRONWASSER Czn.

Kantoor: Oostkanaaldijk 6, Tel. K 3408-544
MAARSEN
Fabriek: Breukelen, Tel. 324-K 3462

GECENTRIFUGEERDE, GETRIJDE, BETONNEN EN
EDELSTEEN LICHTMASTEN, WASBAKKEN en
COMBINATIEBADEN - BETON-OPZETTERS

N.V. Metaalwarenfabriek

BEYER & EGGELAAR

Westkanaaldijk 9d, telefoon K 3408-366

MAARSSSEN

**Vervaardiging van massa stamp-,
zet-, buig- en montagewerk**

108

Maarssen (vervolg)

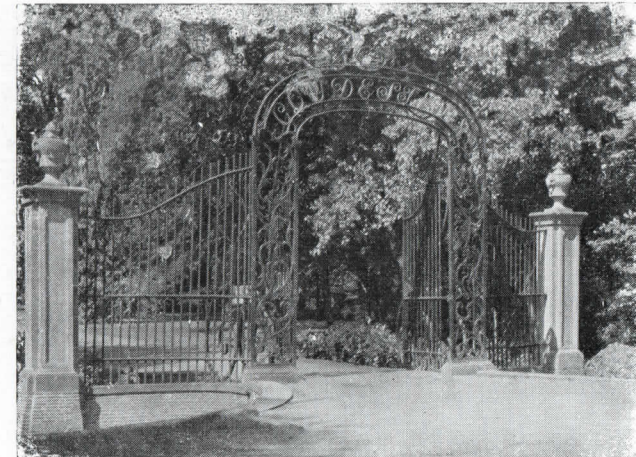
Aan die oever lag de grote buitenplaats „Termeer”. Er is zo-
iets als een schrijnend gevoel in ons, als wij bedenken, welk een
grote plaats eens „Termeer” in Maarssen, maar ook in de Vecht-
streek, innam. Met weemoed bekijken wij afbeeldingen van wat
eens „Termeer” was: een groot huis, voornaam, waarbij een
weelde aan geboomte en parkaanleg. Een oude tekening laat
„Termeer” zien temidden van uitgestrekte tuinen met vijvers,
beelden en geschoren hagen, aanleg à le Nôtre, alsof de geest
van deze grote tuinarchitect uit de dagen van Lodewijk XIV van
de Seine-oeveren naar die der Vecht gekomen was, om hier iets
schoons te toveren.

Het huis „Termeer” zag er vóór 1672 geheel anders uit dan in
het begin dezer eeuw.

Het was nl. een kasteel, in de 11e eeuw gesticht door Ridder
Hemerikus van Ter Meer. Het werd verfraaid door Steven van
Zuylen van Nijvelt. Deze Steven zou zijn gesneuveld in 1527 in
een gevecht met de Geldersen. Volgens sommige schrijvers werd
hij echter door soldaten vermoord, omdat hij hun het vissen in
zijn vijvers had verboden. Het is moeilijk uit te maken, welke
van deze lezingen de juiste is: de sneuvel- of de vistheorie.

Vincent Maximiliaan van Lockhorst liet een nieuw huis „Ter-
meer” bouwen nadat het kasteel in 1672 door de Fransen was
verwoest. Toen kon echter niet meer van een kasteel worden ge-
sproken, doch van een groot buitenverblijf. Marot legde het park
aan in de stijl van le Nôtre.

Abraham Beerstraten schilderde een winterlandschap, voor-
stellende het kasteel „Termeer” met de kerk (waarvan de stijl
belangrijk afwijkt van die van de tegenwoordige) en ijsvermaak
op de Vecht. Het trekt de aandacht, dat het kasteel zich echter
op een andere plaats bevond, dan het latere huis „Termeer”, zo-
dat ook wel wordt aangenomen, dat kasteel en huis op verschil-
lende punten waren gelegen. Dit raadsel is tot dusver nog niet

Goudestein, hek landzijde, Maarssen

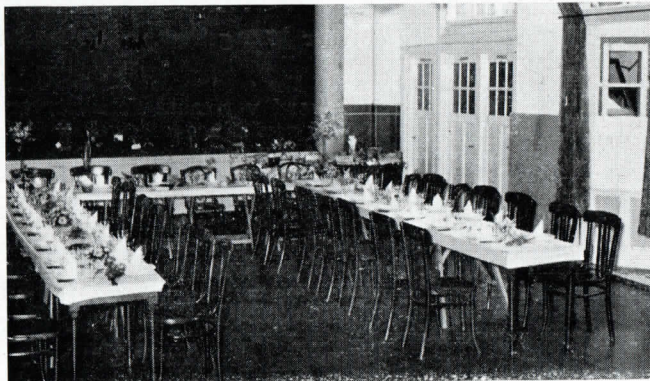
blz. 39

Hotel - Café - Restaurant

„Concordia“

J. A. Verweij - Maarssen
Breedstraat 14-16 Tel. K 3408-268

Grote en kleine zalen voor
Bruiloften - Partijen en Congressen

Gerenommeerde keuken

PRIMA CONSUMPTIE

Gelegenheid voor koffiedrinken

Gunstig gelegen met uitzicht op de Vecht

74

Maarssen (vervolg)

opgelost. (Verwezen wordt naar een artikel van Mgr A. E. Rientjes in het Jaarboekje van Niftarlake 1938 „Het huis Ter Meer te Maarssen. Een winterlandschap van Abraham Beerstraten“.) Het bewuste schilderstuk dateert uit het midden der 17e eeuw.

Het huis „Termeer“ werd helaas in 1903 gesloopt en op het terrein werden smakeloze villa's en huisjes gebouwd. Dit is al met al een droevige, zwarte bladzijde in de historie van Maarssen.

Wij zetten deze weemoedige herinneringen van ons af en onze aandacht wordt, als we langs de Langegracht flaneren, getrokken door het „Huis ten Bosch“, thans gemeentehuis. Dergelijke huizen, in klassicistische stijl opgetrokken, komen in deze streek niet veel voor. Het oude Huis ten Bosch dateert uit de 14e eeuw, in zijn tegenwoordige gedaante uit de 17e eeuw, behoudens enkele veranderingen in de loop der jaren aangebracht. Op een afbeelding uit het begin der 19e eeuw verrees er een soort toren boven het dak. Op deze toren werden volgens mensen, die het weten kunnen, sterrekundige waarnemingen verricht. In de raadzaal bevindt zich een fraai door Antoni Hendricks beschilderd plafond. In dit plafond is het jaartal 1629 te lezen. Bijzonder imposant is de hal. Het huis is wel op een zeer pittoresk punt gelegen, nl. nabij het einde van de Langegracht en naast een grachtje met wat armetierige huisjes en het oude sluishuis boven de Maarsseveensevaart.

Daar de gemeente groeit en bloeit (zij telt bijna 10.000 zielen) is het „Huis ten Bosch“ te klein als gemeentehuis. Al heel lang pijnigen de vroede vaderen hun brein over een oplossing, om een andere huisvesting voor het bestuurs- en administratieve apparaat der gemeente te vinden.

Als we de Vecht verder stroomopwaarts volgen zien we de in 1925 gebouwde Dr. A. R. van Lingebrug (een geschenk van wijlen Dr. van Linge, Directeur der Ned. Kininefabriek aan de ge-

Gemeentehuis, Maarssen blz. 33

ACCOUNTANTSKANTOOR

E. de Jager & N. van Royen

HUIZE „BOLENSTEIN” — MAARSSSEN

TELEFOON K 3408-395

66

COÖP. BOERENLEENBANK „MAARSSSEN”

RAADHUISSTRAAT 23 - TEL. K 3408-312 - MAARSSSEN

Kantoor dagelijks geopend van 9—12 uur (Zaterdags gesloten)

VOOR ALLE BANKZAKEN

SPAARBANK MET ZEER GUNSTIGE RENTEVERGOEDING

63

MAKELAARDIJ

„De *Vechtstreek*” c.v.

Beh. Venoot:

J. W. VAN SANDICK

Vert.:

„Hypotheekbank voor
Nederland N.V.”

Gevestigd te Amsterdam

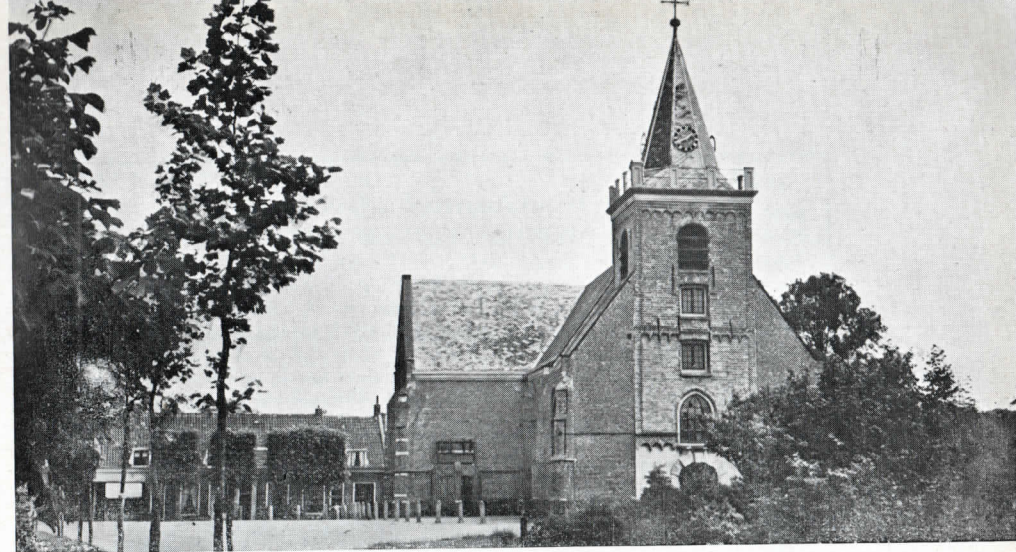
MAARSSSEN

KERKWEG 19B - TEL. K 3408 - 320

Taxatie - Administratie - Koop - Verkoop

Huur en Verhuur van onroerende goederen

75

Ned. Herv. Kerk, Maarssen

blz. 35

meente). Vóór die brug ligt het oude „Overkerck”, daarnaast „Luxemburg”, beide met een rijke geschiedenis. Hier woonde in de 18e eeuw de familie Pereira van Portugees-Israëlitische afkomst. De zeer grote tuin was destijds beroemd om zijn pauwen-volière, die in 1772 door stadhouder Willem V met een bezoek werd vereerd. De stadhouder werd daarbij vergezeld door zijn gemalin Prinses Wilhelmina van Pruisen, die dappere kordate vrouw, die enige jaren later bij Goejanverwellesluis, op weg naar Den Haag, beleefd, doch dringend tot de terugreis werd genoodzaakt. U weet dat natuurlijk nog wel van Uw vaderlandse geschiedenis!

(Litt. over Luxemburg—Overkerck Dr. Jac. Zwartz Jaarboekje Niftarlake 1947.)

Nabij genoemde brug ligt „Hazenburg”, geheten naar de vroegere bewoonster Mejuffrouw Maria Constantia de Haase. Merkwaardig is de koepel aan de Binnenweg. Zulke koepels worden nu niet meer gebruikt. Vroeger werd daar thee gedronken en wellicht dat Amor daar ook wel een rol heeft gespeeld. In de richting Zuilen de moderne charmante villa „Vecht en Stein”.

Nu iets van ernstiger allure: de **N. H. Kerk** De toren van deze in 1519 in gothische stijl gebouwde kerk dateert uit de 12e eeuw. De eerste steen werd gelegd door Splinter van Nijenrode, die destijds Bolenstein bewoonde. Aan de zuidkant is een grafkapel, ingericht voor de familie Huydecoper. In het schip van de kerk zijn fraaie kaarsenkronen te bewonderen en rechts bevindt zich een mooi bewerkte bank van de heren van het Huis ter Meer met troonhemel. Een bijzonder aantrekkelijk gezicht op kerk en omgeving geniet men vanaf het kerkhof.

De kleine huisjes aan de oostkant van het kerkplein vormen een pittoreske afsluiting daarvan. Een schilderij van Jan van der Heijden „Dorpskerk te Maarssen” (midden 18e eeuw) is in bezit van de The National Trust (Engeland).

35

Boekhandel „Goetheer”
BREDSTRAAT 8 - MAARSSSEN TELEFOON K 3408 - 237

- ★ Prentbriefkaarten
- ★ Dorpsgezichten
- ★ Touristen kaarten
- ★ Geïllustreerde bladen
- ★ Pocket books
- ★ Speelgoederen

ALLE MERKEN Vulpenhouders en Ballpoints.

72

van Vredendaal's
BLOEMENMAGAZIJN
HANDELSKWEKERIJ
BLOEMSIERKUNST

MAARSSSEN
Tel. 03408-684
Giro 285123

76

Een fiets gekocht bij H. DE HAAN
Daar kun je van op aan

DE ZAAK DIE RIJK GESORTEERD IS
MET DE BESTE MERKEN o.a.
„Raleigh” de beste fiets ter wereld
„Burgers” van ouds bekend
„Magneet” het roestvrije rijwiel

Agent van:
MAGNEET en BATAVUS BROMFIETSEN

Langegracht 9, Tel. 615, MAARSSSEN   **Werkplaats: Nassaustraat**

64

Maarssen (vervolg)

Op de hoek van de Raadhuisstraat en de Kerkweg ligt huize „Richmond”, een 18e eeuwse herenhuys, aantrekkelijk door zijn hoge ramen.

Het centrum van het dorp heft veel van zijn vroegere charme verloren. De forse bomen in de Breedstraat werden in de twintiger jaren geveld, wat in belangrijke mate afbreuk heeft gedaan aan het dorpsaspect. Adriaan de Lelie vereeuwigde de Breedstraat aan het einde der achttiende eeuw. Zijn schilderstuk stelt n.l. voor het tafereel waarbij de bekende Daendels (U weet wel de man van de grote weg dwars door Java) afscheid neemt van Krayenhoff, die naar Amsterdam vertrekt om daar de verandering van het stadsbestuur in nieuwe trant tot stand te brengen. (1795), (litt: Jaarboekje Niftarlake, „De Breedstraat in Maarssen vroeger en nu” van A. E. Rientjes). We staan hier dus op historische bodem. Er zullen in Maarssen wel niet veel mensen zijn, die dit feit weten.

De aandacht wordt getrokken door het huis „Vechttevoort”, geen huis met opmerkelijke stijlqualiteiten, wel herinnerend aan een groot verleden. In de 17e eeuw lag hier de buitenplaats „Hogesant”, grenzende aan de Vecht. Gedeeltelijk werd het huis als synagoge der Portugees-Israëlitische gemeente gebruikt. In 1701 werd het goed eigendom van Abraham Bueno de Mesquita, die het huis „Vechttevoort” noemde. In 1718 werd de synagoge overgebracht naar de overkant, naar „Klein Vechttevoort”. Later werd het huis bestemd voor een jongenskostschool, welke bestemming daarna veranderde in die van normaalschool. Thans is in dit huis een garage en... een snackbar gevestigd, derhalve een bestemming van ietwat frivoler aard.

Aandacht verdienen de huizen Breedstraat 5 en 6. In de laatste was eens een jongedameskostschool gehuisvest. Het hoekhuis Breedstraat—Bolensteinsstraat is onlangs enigszins verbouwd en is uit aesthetisch oogpunt niet onaardig.

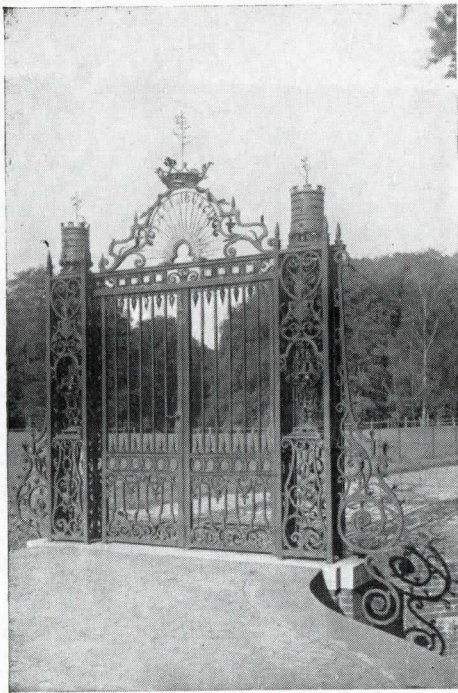
De van 1885 daterende R.K. Kerk, in neo-gothische stijl opgetrokken, onlangs, wat het interieur betreft, gerestaureerd, geeft geen aanleiding tot het maken van bijzondere opmerkingen.

De Kaatsbaan aan de overzijde van de Vecht is allengs een drukke, echter door het intensieve verkeer te smalle winkelstraat geworden. Er zijn daar vele zeer aantrekkelijke etalages te bewonderen, waarop de Maarsense middenstand terecht trots kan zijn. Het loont zeker de moeite daar eens te gaan winkelen. Een „Kalverstraat” in wording! Van de enkele overgebleven oude gevels is vooral te noemen het huis No. 26, waarin een smederij is gevestigd.

Eens stond aan de Diependaalsedijk de synagoge der Duits-Israëlitische gemeente. Deze werd in 1920, na jaren lang gesloten te zijn geweest, gesloopt. In Maarsseveen was in vroeger tijd een vrij grote Joodse gemeente, die echter in de loop van de 19e eeuw zodanig in verval geraakte, dat de synagoge niet meer werd gebruikt.

Ten noorden van de Nassaustraat en ten oosten van de Diependaalsedijk zijn na de bevrijding uitgestrekte nieuwe woonwijken ontstaan. Momenteel wordt hier een grote bouwactiviteit ter bestrijding van het spook woningnood aan de dag gelegd. (Schilfers- en dichterswijk.) Dat deze nieuwe wijken wel een geheel

Doornburgh, hek, Maarssen blz. 39

Doornburgh, Maarssen

blz. 39

Maarssen (vervolg)

andere sfeer ademen dan het oude dorp: het behoeft geen nader betoog. De Dr. Arienslaan heeft veel weg van een avenue, om dat grote woord te gebruiken. Boeiend qua stijl is dit nieuwe dorp niet. Richt Uw schreden eens naar de nieuwe Doornburgherschool en het imposante gymnasiekgebouw met het beeld van Maarten Moy (speerwerper).

Wij laten het nieuwe voor wat het is en staan vóór **Doornburgh**, waarover wij reeds boven repten. Inaerdaad is dit een prachtig buitenverblijf, opgetrokken in voorname stijl, daterend uit de 18e eeuw. Het ligt daar uitermate fraai temidden van hoog opgaand hout. De tuin werd aangelegd door Zocher, die vermaard is om zijn tuinarchitectuur. Aan de Vechtzijde bevindt zich een koepel en een ijzeren hek. Het hek vertoont twee ronde kastelen met doortakken aan weerszijden van een opgaande zon (herinnering aan de toenmalige eigenaar Van Son).

Het huis wordt als museum beschouwd. (Toegangskarten zijn te bekomen aan het Centraal Museum te Utrecht en aan het Mauritshuis te 's-Gravenhage.)

Naast „Doornburgh” verrijst het statige „**Goudestein**”. Het oude „Goudestein” zag er wel heel anders uit. Er bestaat daarvan een schilderstuk van Jan van der Heijden (zie het artikel van Mgr. A. E. Rientjes in het jaarboekje van Niftarlake 1938). Dit oude huis werd in 1618 gebouwd door Joan Huydecoper, heer van Maarsseveen. Het huis, zoals het er nu uitziet dateert van 1754. In het oude „Goudestein” kwamen grote geesten als Vondel en Huygens aan de boorden van de Vecht rust zoeken. Huygens was zo vervuld van dit lustoord, dat hij dichtte:

Ik zit op Hofwijck staag aan Goudestein en denk
En vliede van mijn Vliet, om voor Uw Vecht te vechten”.

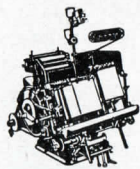
Of Huygens, als hij het geraas langs de straatweg hoorde, nog zo enthousiast zou zingen? „Goudestein” is thans gemeenteeigendom en nog in gebruik bij het Rijksinstituut voor Sociale Jeugdzorg.

Goudestein, Maarssen blz. 39

Vraagt altijd

prijs voor alle voorkomende

drukwerken

bij

Schuleman's Drukkerij

LANGEGRACHT 44 · TEL. 236 · MAARSSSEN

69

G. ter Wee

Parkweg 15
Telef. K 3408-301
Maarssen

RIJWIELEN EN MOTOREN
REPARATIE-INRICHTING

71

*U bevindt zich in 'n rustige,
gezellige sfeer, als U verblijft in*

**HENDRIK VENDRIK'S
SNACKBAR**

Kaatsbaan 40-42 - Telefoon K 3408-581 - Maarssen

67

Maarssen (vervolg)

Een aardig, wij zouden haast zeggen, lief huisje is „Marienhof” in de volksmond „Klokje” genoemd, welke naam het ontleende aan de klok, die in vroegere tijd op het dak hing. Let eens op het prachtig geboomte in de tuin.

„Vechtoever”, daterend uit de 17e eeuw, is qua stijl wat de gevel aan de Vechtzijde betreft van geen betekenis. De achtergevel, aan de zijde van de Diependaalsedijk is niet onaantrekkelijk. Het huis, jarenlang een rustoord voor verpleegsters, is thans een inrichting voor onvolwaardige arbeidskrachten (A.G.O.).

Nabij het huis staat een in Korinthische stijl gebouwd koepeltje, dat binnen afzienbare tijd gerestaureerd zal worden.

Bij „Heuvelsoord”, eens een groot buitenverblijf, genieten we van een wijd uitzicht over de Vecht op „Gansenhoef” en „Cromwijk”.

„Leeuwenburg” is van zeer oude datum. Bij de toegang verrees ook hier een koepel, zoals U ziet een bekend verschijnsel aan de Vecht.

„Gansenhoef” is niet meer het oude „Gansenhoef” van Vingboons, in het midden der 17e eeuw gebouwd. Maar het tegenwoordige huis is aantrekkelijk genoeg, om het met aandacht te bekijken. De ligging van dit buiten is wel bijzonder fraai, met die achtergrond van hoog geboomte rond een vijver met een koepeltje. Het gazon met de vele bloemen (duizenden crocussen in het voorjaar) draagt bij tot de charme van deze omgeving. „Gansenhoef” is sinds enige jaren een weeshuis. Welk een verschil met de grauwe naargeestige weeshuizen, zoals die er in de oude tijd waren!

Gansenhoef, Maarssen

blz. 41

H. KONING

Emmaweg 19 - Tel. K 3408 - 516 - Maarssen

Souvenirs

Houtwaren - Klompen - Borstelwerk

Hengelsport artikelen SHELL - BUTAGAS

70

Uw winkelier weet het ook nog wel.....

„Kijk, Mevrouw, nu er weer Orange marmelade is, zou ik de lekkerste nemen. U weet wel, van Zwaardemaker, die volmaakte combinatie van bitter en zoet.”

Sevilla Orange Marmelade

Neemt vaker ZWAARDEMAKER

GARAGE

MASTENBROEK

BREEDSTRAAT 21

Telefoon 256

MAARSSSEN

65

Ruime stalling - Alle reparaties - Olie en Benzine

42

Maarsse (vervolg)

In de verte verrijst „Cromwijck” waar de Vecht een scherpe bocht, de hoeveelste?, maakt. Het gezicht vanaf „Cromwijck” over de stroom op de zoëven genoemde huizen is zeer fraai. „Cromwijck” ontquam, evenals zovele grote buitenverblijven aan de Vecht, niet aan de schennende hand van de vijand die in 1672 veel vernietigde. Maar „Cromwijck” herrees. Eens woonde hier de dichter Rotgans en Claes Bruin dichtte:

„O Rotgans, 'k voel mijn geest gedreeven
Nu Kromwijck mij in de ooren klinkt.
Om U bekoorlijk eer te geven,
Hoewel met flauwe en glansloze inkt”.

Geen poëzie van het niveau van Huygens! Maar het was dan ook niet de „Gouden Eeuw” waarin dit product het levenslicht aanschouwde. Het lijkt veel op rijmelarij „Cromwijck” werd tientallen jaren bewoond door de in deze streek zo bekende familie Bastert. De thans nog alhier wonende heer J. D. Bastert zou U meer over het wel en wee van dit huis kunnen vertellen. Het huis heeft veel van zijn glorie verloren. Het dak brandde in 1934 af en het geheel ziet er ontlusterd uit.

De rijksstraatweg aan de overzijde van de Vecht was tot voor korte tijd de grote verkeersweg tussen Amsterdam en Utrecht. De grote intensiteit van het verkeer noodzaakte over te gaan tot de aanleg van de grote weg Rijksweg No. 2, welke beide steden verbindt. Niettemin blijft de weg van betekenis voor de bezoekers van de Vechtstreek, daar uiteraard de moderne weg geen mogelijkheid biedt van het schoon der Vechtdorpen te genieten.

Enkele merkwaardige huizen aan die oude straatweg gelegen moeten hier nog vermeld worden: „Vredenhoef” heeft een gevel, welke wel overeenkomst vertoont met die van „Het Huis ten Bosch”. Het dateert uit de 18e eeuw. Het werd enige jaren ge-

Vredenhoef, Maarssen

blz. 43

43

EERSTE MAARSSENSE WAS-
EN STRIJKINRICHTING

D. van der Neut

SCHIPPERSGRACHT 17
MAARSSSEN

**Speciaal aanbevolen
voor alle Fijngoed**

61

Schoonmaakbedrijf
Glazenwasserij
JUNIOR HESSING
Grote en kleine
Schoonmaakwerken

HESSING
OUDT
ET
ELDER

Schoutenstraat 4   Tel. K 3408-694   Maarsse

68

Maarsse (vervolg)

leden, toen het in ernstige staat van verval verkeerde en als het ware in de rimboe lag, zeer geslaagd gerestaureerd.

Over „Leeuwenzicht” is niets bijzonders te vermelden. Het maakt qua stijl weinig indruk.

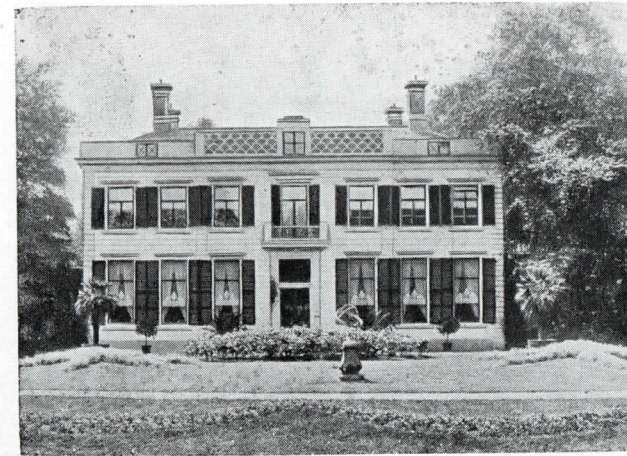
„Herteveld” gebouwd in de 17e eeuw was eens een voornaam buitenverblijf. Ook dit huis kwam in stijl overeen met het „Huis ten Bosch”. Het behoorde destijds aan de familie Mendes de Silva, van Portugees-Israëlitische afkomst. Vele rijke Portugeese Joden woonden in de 17e en 18e eeuw in de Vechtstreek. Wij ontmoetten reeds Pereira in „Overkerck”.

In de 19e eeuw kreeg „Herteveld” zijn tegenwoordig uiterlijk. Als we de afbeelding in het Jaarboekje van Niftarlake 1938 bekijken moeten we tot de conclusie komen, dat de fraaie voorgevel uit de 17e eeuw geheel verdwenen is en de nieuwe gevel elk karakter mist. Veel geboomte achter het huis werd helaas geveld. Sinds jaren is het huis onbewoond. In ons leeft de hoop, dat de nieuwe bewoner gevoel heeft voor wat er nog van deze buitenplaats is overgebleven: het is niet veel.

Van de vier rijen bomen, die eens langs de straatweg richting Utrecht stonden is geen spoor meer te vinden. Het verkeer stelt nu eenmaal hoge eisen en moet naar andere maatstaven worden beoordeeld dan het behoud van het natuurschoon.

Tenslotte willen we nog wijzen op het eveneens zeer vervallen huis „Vecht en Dijk”, aan de Vecht gelegen richting Utrecht, een huis met twee daken en hoge ramen. Eens strekte deze buitenplaats zich tot over het — tegenwoordige — kanaal uit.

Van huize „Opburen” is niets overgebleven dan een stuk muur, deel uitmakende van de Nederlandse Kininefabriek.

Herteveld, Maarsse

Zwem- en strandbad, Maarssen blz. 51

Zwem- en strandbad, Maarssen blz. 51

Bent U in Maarssen?

Verzuim dan niet een bezoek te brengen aan het fraaie

Zwem- en Strandbad «Maarssen»

gelegen midden in het waterrijke veengebied met z'n prachtige natuur

GROTE STRANDEN

Windvrij zonnebaden – Voor de kinderen een geheel afgezet strand met kindervijver en spelen.
Gelegenheid tot roeien – Ideaal om hier met Uw gezin een dag door te brengen – Zeer lage tarieven – Vrije fietsenstalling – Parkeerterrein

J. T. VAN EDE | Maarsseveensevaart 3
TEL. K 3408 - 475

62

Recreatieoord „De Wilgenplas”, Maarssen

blz. 50

Recreatieoord „De Wilgenplas”, Maarssen

blz. 50

De Wilgenplas

te Maarssen

Dit is het VAKANTIE-OORD waar U nog de zeldzame rust vindt die U nodig heeft om van alle zorgen los te komen tijdens vakantie en weekends

Onze gem. ZOMERHUISJES staan heerlijk rustig aan het water omgeven door prachtig natuurschoon met 28 H.A. visrijk water, een unieke gelegenheid voor vissportliefhebbers

Gelegenheid op ons groot kampeerterrein voor het neerzetten van tenten en huisjes

Mooi gelegen NATUURBAD met groot STRAND om te zonnebaden en SPEELTUIN voor de kinderen

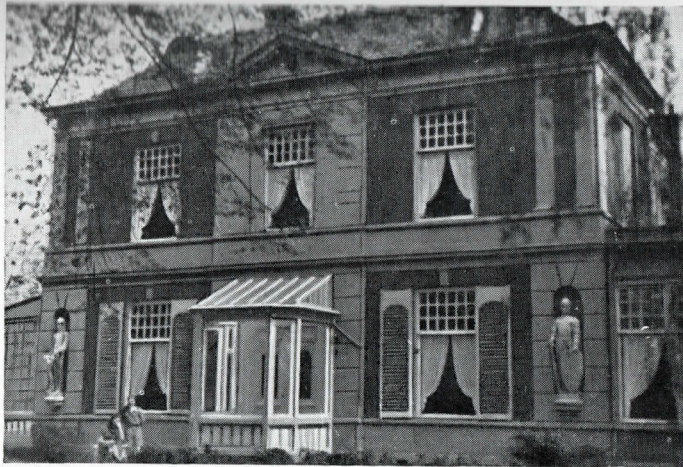
Verhuur van roeiboten.

Alles is eerst geheel vrijblijvend te bezichtigen.

J. VAN DER OOSTEN

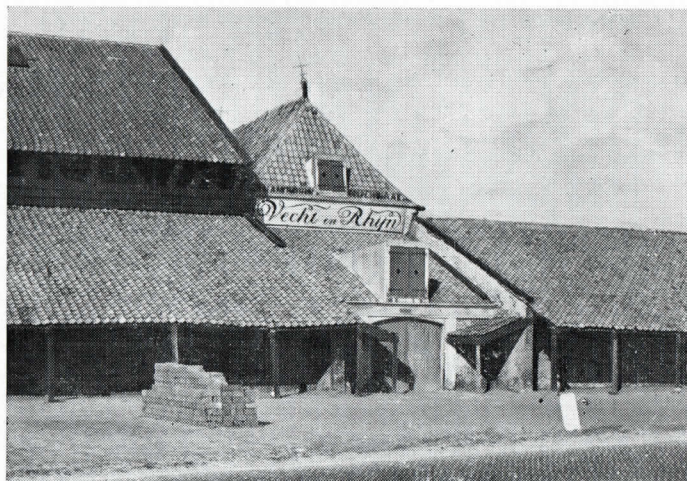
HERENWEG 8 - Tel. K 3408-590-433 - MAARSSSEN

Vrederust, Breukelen

blz. 53

Steenbakkerij „Vecht en Rijn”, Maarssen

blz. 53

Maarssen (vervolg)

Enige algemene gegevens over Maarssen willen wij U niet onthouden.

Tot omstreeks 1920 was Maarssen een gemeente met een agrarisch karakter. Er werd aan veeteelt gedaan; in Maarsseveen, tot 1 Juli 1949 een afzonderlijke gemeente, waren ook verveningen en visserij middelen van bestaan.

In de twintiger en dertiger jaren vestigden zich hier enkele belangrijke industrieën, zoals de Verzinkerij en Plaatwerkerij der firma Bammens, die haar industrie vanuit Geertruidenberg naar hier overbracht, Twijnstra's Oliefabrieken, een Olieraffinaderij, de Zachte Zeepfabriek, voorts een verf fabriek en een jamfabriek.

In later tijd werd de industrie uitgebreid o.a. met fabrieken voor metaalwaren en transportwerktuigen. De Nederlandse Kininefabriek dateert reeds van 1904, belangrijk uitgebreid in 1923. De bevolking groeide van ongeveer 3000 (gemeente Maarssen en Maarsseveen) in 1910 tot ongeveer 10.000 op heden. Twee grenswijzigingen vergrootten Maarssen met Maarsseveen (1949) en het dorp Oud Zuilen en omgeving (1954).

Uiteraard stelt het dynamisch karakter dezer gemeente het gemeentebestuur voor grote problemen (woningbouw, onderwijsinstellingen, sportvelden etc.). Belangrijke uitbreidingsplannen zijn tot stand gekomen of nog in voorbereiding. De frequente busdiensten op Utrecht en Amsterdam hebben het station N.S., moeilijk bereikbaar na de bouw van de grote brug over het Amsterdam—Rijnkanaal, in hoge mate in betekenis doen afnemen, zodat slechts enkele treinen te Maarssen stoppen. Niet al te gewaagd is de voorspelling, dat dit station voor reizigersvervoer in de toekomst zal worden opgeheven.

We mogen ons verhaal over Maarssen niet besluiten zonder aandacht te vragen voor de modern ingerichte bad- en zweminrichting nabij de Maarsseveensevaart. In de nabijheid dezer inrichting strekt zich het enkele jaren geleden geopende druk bezochte prachtige recreatieoord „de Wilgenplas” uit, waar kan worden gezwommen, gezonnebaad, gevist en waar in zomerhuisjes kan worden gebivakeerd, in een echt Hollands landschap van weide en plas met verre horizons...

Boom en Bosch, Breukelen

blz. 61

Herberg de Oliphant, Maarssen

blz. 53

VAN MAARSSSEN TOT BREUKELLEN

Westoever

Het Slijk, thans boerderij. De grond is in de loop der tijden door de Vecht aangeslibt. Vandaar de naam „het Slijk”. In de Gouden Eeuw was hier een grote pleisterplaats voor postkoetsen en equipages, die hier van paarden wisselden.

De Oliphant, een eeuwenoude herberg. Het terrein, groot $3\frac{1}{2}$ morgen, was van ouds eigendom van de St. Pieterskerk (de Dom) te Utrecht, en diende ook als wisselplaats voor koetspaarden.

Vecht en Rhijn. Voorheen een eeuwenoude steenbakkerij. Deze werd met turf gestookt, welk een bijzondere warm-bruine tint gaf aan de handvorm-baksteen, een speciaal Vecht-product.

Vrederust, een mooi huis, vrij nieuw (eind 19e eeuw), doch goed in de oude stijl gehouden. In de voorgevel zijn twee ruitersandbeelden geplaatst.

Slangevecht, landhuis, bekend geworden door zijn vroegere bewoner, de zonderlinge sportenthousiast L. C. Dudok de Wit (Kees de Tippelaar). Hij „tippelde” bijv. in 9 dagen naar Parijs en in 26 dagen naar Wenen, gemiddeld 12 à 13 uur per dag. In Indië liep hij 3500 K.M. Hij stierf in 1913. Zijn naam als groot kindervriend leeft nog voort bij de jeugd van Breukelen, die telkenjare, op de 3e oktober, diens verjaardag, nog altijd getrakteerd wordt op poffertjes.

Rhijn en Vecht, voorheen buitenplaats, thans boerderij.

Slangevecht, Breukelen

blz. 53

NIJENRODE

Nederlands Opleidings Instituut voor het Buitenland

Tweejarige Commerciële cursus in internatsverband

Het Nederlandse bedrijfsleven heeft voor binnen- en buitenland dringend behoefte aan jonge medewerkers, die georiënteerd zijn op handelsgebied, vreemde talen beheersen en begrip hebben voor doelmatig handelen in de praktijk van het moderne bedrijfsleven.

*Het N.O.I.B., opgericht door het Nederlandse bedrijfsleven
leidt jonge mensen op door:*

- ★ een programma dat aandacht besteedt aan vraagstukken op bedrijfsorganisatorisch gebied, menselijke verhoudingen, sociale, juridische, commerciële en financiële problemen, die verband houden met inkoop en verkoop
- ★ training in woord en geschrift van de moderne handelstalen
- ★ het bijbrengen van vaardigheid in het samenstellen van rapporten, het houden van voordrachten, het deelnemen aan discussies
- ★ een jaarlijkse werkperiode van een maand in een bedrijf in binnen- en buitenland, bedrijfsexcursies, colleges door bedrijfsspecialisten
- ★ vorming van de persoonlijkheid en ontwikkeling van het aanpassingsvermogen door het leven in internatsverband en de beoefening van sport

Candidaten dienen in het bezit te zijn van een einddiploma Gymnasium A of B, H.B.S. A of B, M.T.S., of van een door het Bestuur van het N.O.I.B. hiermede gelijk te stellen getuig-schrift.

Eenjarige Commerciële cursus voor Technici

Het bedrijfsleven heeft eveneens grote behoefte aan medewerkers, die niet alleen over technische, maar ook over commerciële kwaliteiten beschikken. Voor technici die in het bezit zijn van een einddiploma M.T.S. of van een hiermede officieel gelijk te stellen getuig-schrift bestaat de mogelijkheid om zich op Nijenrode commercieel te oriënteren in een éénjarige cursus in internatsverband. Deze meer beknopte cursus volgt in hoofdzaken het hierboven omschreven programma.

Renteloze studievoorschotten zijn beschikbaar.

Aanvang van de twaalfde jaarcursus 1957/1958:
maandag 19 augustus 1957

*Prospectus met aanmeldingsformulier aan te vragen bij
Administratie N.O.I.B., Afd. C. Nijenrode, Breukelen.*

48

Van Maarsse tot Breukelen (vervolg).

Kasteel Nijenrode. Een der oudste en aanzienlijkste adellijke huizen aan de Vecht, met een rijk en veelbewogen verleden, in de 13e eeuw gesticht door Gerard Splinter van Ruwiel. Het had muren van 3½ m. dikte. De naam betekent: nieuwe ontginning. In de 14e eeuw was het reeds een sterke burcht, later ridderhofstad, Huys te Nienrode geheten. Het was vaak het middelpunt van de strijd tussen de graven van Holland en de bisschoppen van Utrecht. In 1504 werd Josina, de rijke erfdochter der Nienrode's, geschaakt door Jhr. Willem Torck, die haar daarop huwde. Het huis werd in 1536 door de Staten van Utrecht erkend als ridderhofstad. Vele veranderingen heeft de burcht in de loop der eeuwen ondergaan. Verbrand in 1481 door Bisschop David van Bourgondië, herbouwd, opnieuw verwoest, deze keer door de Fransen in 1673. Een jaar daarna werd het herbouwd door Jhr. Johan Ort, stellig voor de zesde maal. De familie Ort resideerde van 1675 tot 1851 op het kasteel.

In de 19e eeuw is op Nijenrode een tijdlang een kostschool gevestigd geweest. Daarop volgde een tijd van verval.

Maar sedert het begin dezer eeuw (1907) is het oude kasteel door de heer Michiel Onnes in zijn volle glorie, naar de toestand van 1632, hersteld, verbouwd en vergroot; later is het voorzien van een mooi carillon in de toren. Het is thans fraaiër dan ooit en een der schitterendste kastelen van Nederland geworden. Bouwmeester was de architect van Heeswijk. Aan de zuidkant van het erf aan de straatweg vindt men nog een oud smeedijzeren hek, met in de zijstukken de initialen van Johan Ort en zijn tweede vrouw D. W. Eyck.

In het Kasteel Nijenrode is sinds september 1946 gevestigd het Nederlands Opleidings Instituut voor het Buitenland N.O.I.B., waar in een tweejarige cursus (A. cursus) jonge-

Kasteel Nijenrode, voorgevel met ophaalbrug, Breukelen

blz. 55

KNOP

**RIJWIELZADELFABRIEK
BREUKELLEN**

Laat een **KNOP-ZADEL** op Uw fiets zetten.
Uw rijwiel wordt er niet alleen mooier
van, het wordt er ook **béter** van:
het loopt **lichter!**

Ook voor Uw bromfiets hebben wij het
meest geschikte zadel!

Verkoop alleen via de erkende handel

29

Van Maarssen tot Breukelen (vervolg)

mannen worden opgeleid voor commerciële, administratieve, organisatorische en sociale functies in handel en bedrijf in binnen- en buitenland. Sinds 1955 heeft het Instituut ook een eenjarige commerciële cursus voor technici (C.T. cursus).

De kandidaten voor de A-cursus dienen een einddiploma gymnasium of H.B.S. 5 j.c. te bezitten. De kandidaten voor de C.T. cursus dienen een M.T.S.-diploma te bezitten.

Zij worden onderworpen aan een op moderne leest geschoeid psychologisch onderzoek, waarbij het dus niet alleen gaat om hun kennis, maar ook om hun karaktereigenschappen. Persoonlijk initiatief, ernst, ijver, sociaal gevoel, vaardigheid in het uitdrukken van hun gedachten, al die kwaliteiten die men in handel en industrie, in het verkeers- en bankwezen en in de journalistiek dient te bezitten, staan zowel bij dit onderzoek als bij het onderwijs op de voorgrond.

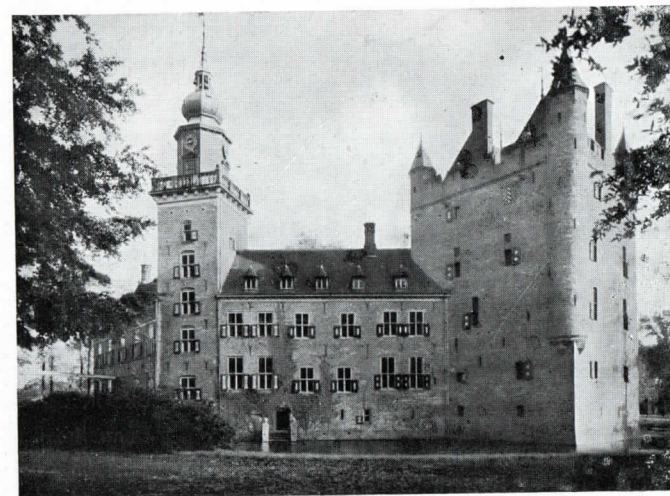
Het Instituut geniet de voortdurende belangstelling van het Nederlandse bedrijfsleven en van vele autoriteiten op velerlei gebied in binnen- en buitenland.

Sterovita, fabriek van zuivelproducten.

Vredenoord, buitenplaats waarvan de twee zijvleugels (nl. aan de Noord- en Zuidzijde) thans verdwenen zijn. Eertijds werd dit buiten bewoond door de dames During, daarna is het in eigendom overgegaan aan de heer De Bruyn.

Thans gedeeltelijk in gebruik als fabriek van huishoudelijke artikelen o.a. koffiemolens.

Klein Boom en Bosch, een juweeltje van oude Vechtstijl.

Kasteel Nijenrode, achtergevel, Breukelen

blz. 55

DE VECHT N.V.

METAALWARENFABRIEK
BREUKELLEN (Holland)

P. LAND, Directeur

53

ACCOUNTANTSKANTOOR

E. de Haas & Zn.

- ★ BELASTINGZAKEN
- ★ ADMINISTRATIE EN CONTROLE
- ★ VERMOGENSBEHEER
- ★ ZAKELIJKE- EN FINANCIËLE ADVIEZEN

BREUKELLEN
Dannestraat 10
Telefoon 464

49

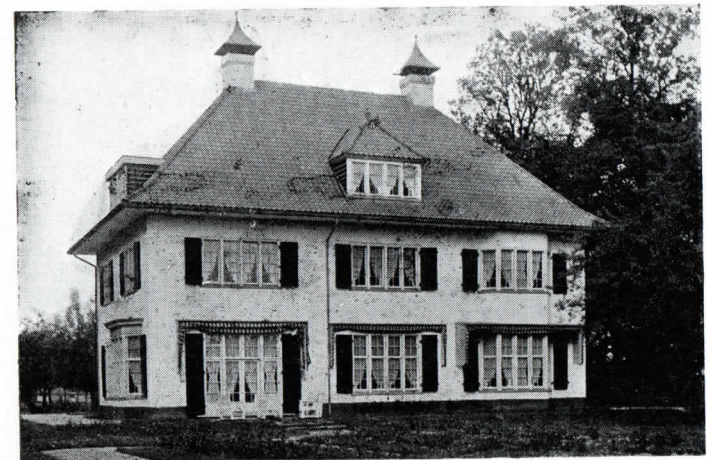
Van Maarssen tot Breukelen (vervolg)

Kraaijennest, oude herberg, vroeger ook raadszaal der voormalige gemeente Breukelen-St. Pieters.

Oudaen, de overoude ridderhofstad Oud-Aen, nog vroeger Oud-Aa geheten, wegens haar ligging tegenover het riviertje de Oude Aa, waaraan ook het dorpje Ter Aa lag. (Het riviertje heet thans het Rijntje en zet zich voort in de Angstel.) Het eerbiedwaardige kasteeltje, reeds vóór de 14e eeuw gesticht, in de 16e eeuw verbouwd en vergroot, is sinds die tijd vrijwel onveranderd gebleven, ook inwendig. In 1536 werd „den Huyse van Houdaen” tot ridderhofstad verklaard. Tijdens de Franse plundertocht van 1672 ontkwam het aan de algemene verwoesting, doordat het dienst deed als tijdelijke woning van een generaal. — In „de Zegepralende Vecht” (1719) vindt men een fraaie gravure van Stopendaal. De gevel is daar nog niet voorzien van de lelijke houten bekleding. Het gebouw bestaat uit twee gedeelten: het voorste (de entree) is in de 14e, het achterste in de 16e eeuw gebouwd; daarachter is later nog een uitbouw verrezen. Tussen het eerste en tweede gedeelte ziet men een typisch hangend torentje. De eigenlijke hoofdingang was een poort tussen twee oude gebouwen, enkele jaren geleden afgebroken.

Silversteijn, een in 1930 gebouwde moderne buitenplaats, van stijl zeer goed passend bij de omgeving.

Oud-Klarenburg, Boomrijk en Klein Boomrijk, vroeger herenplaatsen, thans boerderijen en woningen.

Silversteijn, Breukelen

blz. 59

Levensmiddelenbedrijf - Chocolaterie

Mej. E. M. A. KLAARENBECK

HERENSTRAAT 92 naast het Postkantoor — BREUKELEN

Kruidenierswaren — Chocolade

Eau de Cologne en Zepen

54

P. van Eijk

Markt 8 - Breukelen

Telefoon 03462-632

Loodgietersbedrijf

Hoofddepôt ESSO-GAS

56

BRILLEN

VOOR DE
GEHELE
VECHTSTREEK

G. Fokkinga

Gedipl. Horl. - Opticiën

KERKSTRAAT 65

BREUKELEN

Telefoon K 3462-382

36

BREUKELEN

Vermoedelijk wel het meest bekende en bezochte Vechtdorp. De talrijke vriendelijke huizen, met hun tuintjes en koepeltjes, en de voorname oude en nieuwe buitens maken het tot een zeer geliefde woonplaats.

Reeds in 838 was het dorp bekend. In de grijze oudheid heette het Bracola, Broklede, Broekenlande e.d. In 1488 werd het geheel verwoest en in 1672 nog eens radikaal door de Fransen, maar als een Phoenix herrees het telkens uit zijn as.

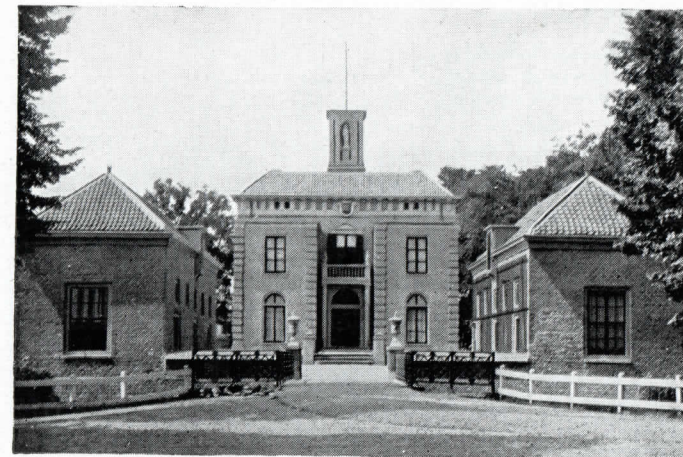
Breukelen bestond vroeger uit twee afzonderlijke gemeenten: Breukelen-Nijenrode (westelijk) en Breukelen-St Pieters (oostelijk), welke thans tot één verbonden zijn onder de naam „Breukelen”.

Van de in het dorp staande oude huizen mogen hier enkele genoemd worden.

Boom en Bosch, het prachtige buiten, gesticht door de heer Th. Boendermaker, naar wie het vroeger ook steeds genoemd werd, dat destijds (17e en 18e eeuw) buitengewoon weelderig was ingericht (men vond er o.a. „bedriegertjes”) en welks gebied zich uitstreckte tot bij Nieuwersluis. Het was van 1680 tot 1683 eigendom en woonplaats van vice-admiraal baron Engel de Ruyter, zoon van „Bestevaer”. Thans dient het als gemeentehuis van Breukelen.

Het maakt nog steeds, ook door zijn omgeving, een grootse indruk. De bouw wordt door sommigen toegeschreven aan niemand minder dan Jacob van Campen.

’t **Huys Gunterstein**, groot, monumentaal gebouw, met typisch torentje in ’t midden. Van de Vecht af ziet men niet het front. De ingang met twee vaste bruggen en voorplein bevindt zich aan de oostzijde. Groot park met zeldzame, eeuwenoude bomen. Het geheel heeft een ouderwets-deftig, haast vorstelijk, voorkomen en is

’t Huys Gunterstein, Breukelen

blz. 61

61

BOAZ-BANK
ALLE BANKZAKEN

BREUKELLEN
Herenstraat 50
Telefoon K 3462-637

35

LANDBOUW-
BOEKHOUDBUREAU
ALLE VERZEKERINGEN

J. H. VOGEL

HERENSTRAAT 50
TELEFOON K 3462-637
BREUKELLEN

35

DORPSGEZICHTEN
PRENTBRIEFKAARTEN
PLASSENKAARTEN
TOURISTENKAARTEN
GEILLUSTREERDE BLADEN
ZAKROMANS
ART. VOOR UW PICNICK
PLASTIC BOTERHAMZAKJES
SERVETTEN
LIMONADERIETJES ENZ.

Marinus van Kralingen

BOEKHANDEL

HET HUYS TE KEYSERYCK

Telefoon 357 b g g. 469

BREUKELLEN

28

smits
heeft meer
dan U wist

glas-, porcelein-, aardewerk
huishoudelijke artikelen
speelgoederen
luxe artikelen etc.

BRUGSTRAAT 6 - TEL. 426 - BREUKELLEN

82

PRODUKTEN VAN „GENERAL MOTORS”

Chevrolet- en Opel-Automobielen

OFF. DEALER **GARAGEBEDRIJF VAN EKRIS**

Breukelen - Telefoon 615

Tevens levering van alle merken VERKOOP - INRUILEN

Automobielen en Motorrijwielen

REPARATIES

33

62

Breukelen (vervolg)

het type van een trots buitenverblijf uit de 17e eeuw. Een ridderhofstad van grootse allure.

Oudtijds was het een kasteel; de naam herinnert aan Ridder Gunter, wiens geslacht in de 13e eeuw in Utrecht hoog in aanzien stond. In 1398 werd het door Elsebe van Loendersloot voor negen „goede oude Franse gouden schilden” verpacht aan Johan van Nijenrode. De Utrechtenaren hebben het in 1511 tot de grond geslecht en daarna als een sterk en grimmig kasteel herbouwd. Van 1611 tot zijn terechtstelling in 1619 was eigenaar en bewoner Raadspensionaris Ridder Johan van Oldenbarnevelt, na wiens dood de bezitting verbeurd verklaard werd.

De Fransen deden het kasteel in 1672 in de lucht vliegen. Op de oude funderingen werd in 1681 het huis in zijn tegenwoordige gedaante opgebouwd. Na Ferd. van Collen, hoofdschout van Amsterdam (1651—1735) kwam het aan de familie Willink, zich later noemende Willink van Collen, en daarna aan de familie Poulle, aan wie het wapen (een kip), nog herinnert.

Breukelen bezit drie kerkgebouwen, nl. de Ned. Herv. Kerk, Gereformeerde Kerk en R.K. Kerk.

In de mooie oude **Ned. Hervormde kerk**, gebouwd in de 15e eeuw, bij haar bouw gewijd aan Johannes de Doper, vindt men vijf wapenborden van de roemrijke geslachten der Ortts, Nijenrodes, Huydecopers enz. en een wit marmeren tombe der familie Pergens en andere voorname graven. De toren is in 1702 door een zuidwesterstorm ingestort, doch spoedig daarna hersteld. Hij is 195 voet hoog. Het orgel (1787) heeft 1214 pijpen.

De gemeente telt thans 6085 inwoners en grenst aan een uitgestrekt plassengebied met gelegenheid voor zeilen, zwemmen en vissen.

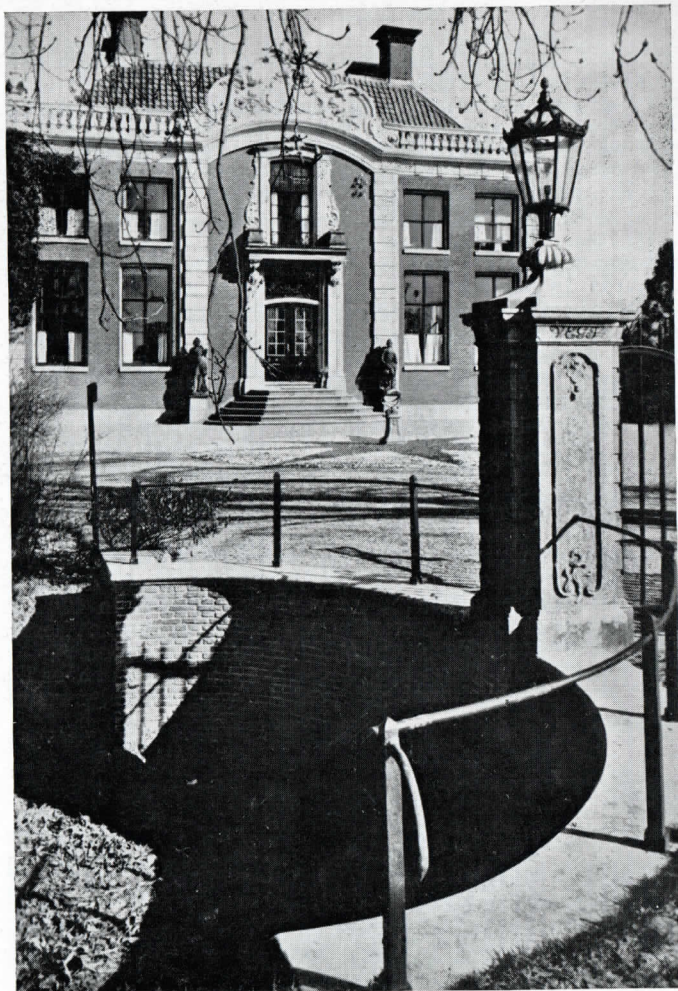

Vegtvliet, Breukelen

blz. 65

63

Vegtvliet, Breukelen

blz. 65

VAN BREUKELEN TOT NIEUWERSLUIS

Westoever.

Vecht en Dam, een oud huis, gebouwd $\pm$ 1624, herbouwd na 1672, gelegen aan de Vecht en de Dam, een waterloop, die ook vaak Dam of Damme genoemd wordt. Als type van oude Vechtstijl is het een sieraad van het dorp. Van 1917 tot 1940 diende het tot tehuis voor ouden van dagen.

Meeuwenhoek, een villa, gebouwd in 1924 door de Breukelense architect A. Griffioen, die er in geslaagd is van twee bestaande, onbelangrijke huizen één fraai geheel te maken, dat ondanks zijn vrij modern voorkomen het karakter der oude Vecht-buitens goed benadert.

Nieuw-Hoogerlust, oudtijds zeer bekend buiten; was $\pm$ 50 jaar geleden een voorname kostschool. Het gebouw valt op door zijn strenge eenvoud en kan worden beschouwd als een der zuiverste staaltjes van de typische Vechtstijl.

Vegtvliet, een der best geconserveerde 17e eeuwse grote buitens, een statig en degelijk gebouw, met bijzonder fraai gesmeed ijzeren hek aan de straatweg en aanlegsteiger aan de Vecht.

Zonnebloem, moderne villa.

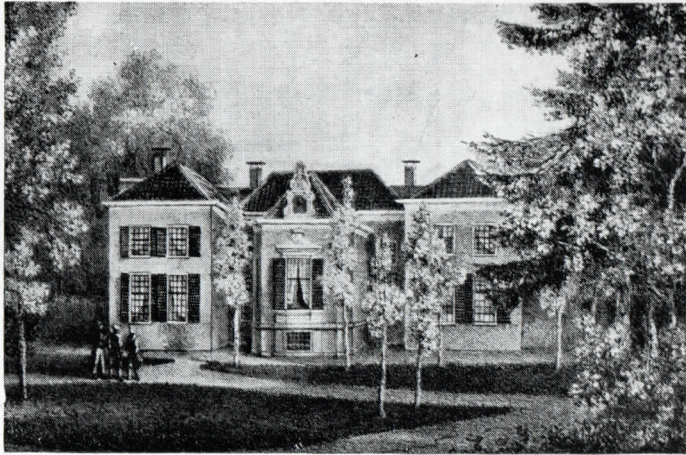
Hoff-Werk was in de 17e eeuw een groot en weelderig buiten, reeds bezongen in de Zegepralende Vecht en elders, met een overtuin, die zich tot de tegenwoordige spoorweg uitstreckte. De laatste eigenaar verkocht zijn bezitting aan een sloper, die dadelijk het boomgewas deed vellen. Daarna brak hij de gebouwen af. Twee kwekers kochten de grond. Een hunner bouwde op de plaats van het oude koetshuis een woning met

Vecht en Dam, Breukelen

blz. 65

Hoff-Werk, Breukelen (17e eeuw)

blz. 65

Meeuwenhoek, Breukelen

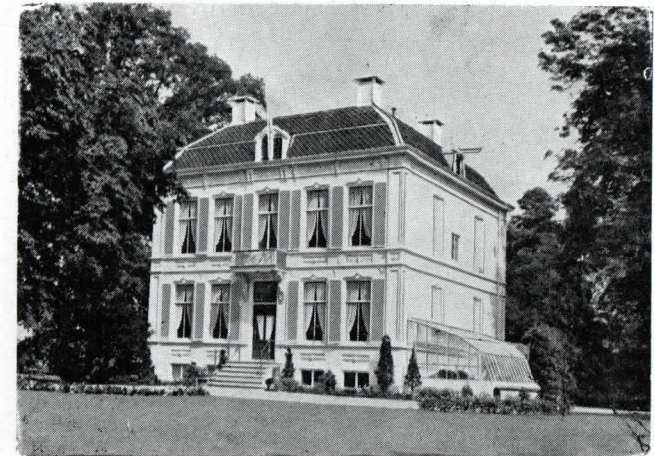
blz. 65

Van Breukelen tot Nieuwersluis (vervolg)

kwekerij, welke nog steeds „Hoff-Werk” heet. Een ander deel werd bouwterrein en bezet met enige landhuizen, o.a. de villa Zonnebloem. Het fraaie hek werd overgebracht naar de buitenplaats Welgelegen bij de Haarlemmerhout, thans zetel der Prov. Griffie van Noord-Holland, waar het nog steeds te vinden is.

Vijverhof. Op de plaats, waar men thans het kloeke patriciërs-huis Vijverhof ziet, stond vóór 1670 een eenvoudige boeren-huizinge, Hofbergen genaamd, die in dat jaar op een veiling te Loenen aangekocht werd door vrouwe Agneta Block, weduwe van de koopman Hans de Wolff. Zij was in 1629 geboren en van streng doopsgezinde huize. Zij liet er een kostelijk huis met lusthof bouwen, huwde in 1674 met Sijbrand de Flines, en stierf op hoge leeftijd in 1704. In 1717 bracht Czaar Peter een bezoek aan het toen aan Texeira behorende buiten en bewonderde er de kweekkunst der tuinlieden. Na herhaalde wisseling van eigenaars werd het fraaie huis in 1819, bij testamentaire beschikking, geheel afgebroken. De grond kwam toen bij Over-Holland. Eerst in 1867 bouwde Pieter Clifford er een nieuw Vijverhof en wel in de tegenwoordige vorm. Het hek stond er echter reeds in 1740. Oorspronkelijk besloeg het terrein een oppervlakte van 5 H.A. aan de Vecht en 10 H.A. weiland aan de overkant van de rijweg.

Agneta Block (1629—1704), de oprichtster der oude lustplaats is beroemd geworden door het kweken van allerlei exotische gewassen, als koffie, tabak, sinaasappelen en bananen. Zij was de eerste, die de uit Suriname ingevoerde ananas tot rijpheid wist te brengen. Dit bezorgde haar de erenaam Flora Batava. Ook in andere zaken muntte deze begaafde vrouw uit, o.a. in schilderen, boetseren, naald- en knipwerk. Zij steunde kunstenaars en liet o.a. honderden schilderijen en pastellen

Vijverhof, Nieuwersluis

blz 67

Fa. W. VAN VULPEN

Kerkstraat 1 — Telefoon 398 — Breukelen

VERFWAREN — BOOTLAKKEN

AANNEMING VAN ALLE SCHILDERWERKEN

50

Café Pension „ZOMERLUST”

JAC. HEUS

STRAATWEG 182 - BREUKELEN - TELEF. 03462-684

Prachtig gelegen aan Vecht en straatweg - Prima consumptie

Volledige vergunning - Speeltuín - Parkeerterrein

55

Brood- en Banketbakkerij

J. van de Vreede

Kerkstraat 27 — BREUKELEN

83

Van Breukelen tot Nieuwersluis (vervolg)

maken van bloemen en planten. De grote Vondel, haar oom en boezemvriend, die geregeld bij haar aan huis kwam en die zij meermalen steunde in zijn moeilijk leven, wijdde gedichten aan Flora...

Die de Bloemgodin helpt vieren,
En het loofwerk op papieren,
Uitgesneden met de schaar,
Offert op het huisaltaar.

Bij haar dood vermaakte zij hare weergalozе rijke kunstverzameling, boeken en schilderijen, naald- en knipwerk, en hare collectie rariteiten, aan hare familie, op conditie van bewaring, welke voorwaarde deze echter slecht nakwam. Van al haar eigen werk is dan ook nagenoeg niets overgebleven.

Later is het tegenwoordige Vijverhof, rijk en smaakvol gerestaureerd in een fraaie buitenplaats.

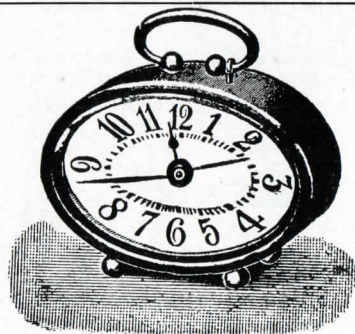
Over-Holland, in 1676 gebouwd, was in die tijd een der grootste bezittingen aan de Vecht, met mooi park en overtuin. Het land aan de overzijde der rivier (Loosdrechts gebied) behoorde vroeger tot Holland, vandaar de naam Over-Holland. De beroemde Zweedse plantkundige Linnaeus heeft hier lange tijd gewoond en gewerkt. Het buiten behoorde toen aan de heer Jacob Poppen, de rijkste koopman van Amsterdam, die met zijn lieftallige dochter een rol speelt in de bekende roman van Marie van Zeggelen, „de Plaetse aan de Vecht”. Deze schrijfster bewoonde drie maanden de fraaie koepel, om daar in de rechte sfeer haar boek te kunnen schrijven. De naam Over-Holland is pas in de 18e eeuw aan het buiten gegeven. Het is thans het eigendom van de Stichting „het Utrechtsch Landschap”, die het daardoor voor sloping heeft behoord.

Nieuw-Hoogerlust, Breukelen

blz. 65

UURWERKEN

GOUD EN ZILVER, JUWELEN
GERO-ARTIKELEN

G. FOKKINGA

Gediplomeerd Horlogemaker

BREUKELLEN

KERKSTRAAT 65,
TELEF. K 3462-382

36

ELEKTR. BROOD-, KOEK-
en BANKETBAKKERIJ

E. Broer

Straatweg 35, Breukelen
Alle chocolaterie en suikerwerken
Bonbons ook verpakt

32

Schildersbedrijf Voo

BREUKELLEN

Rijksstraatweg 45, Telefoon 663

31

OFFICIAL FORDDEALER

AUTOMOBIELBEDRIJF

J. Roeleveld

TELEFOON K 3462-388

BREUKELLEN

30

Van Breukelen tot Nieuwersluis (vervolg)

Sterreschans is gebouwd op het terrein, waar in 1673 door kolonel Stockheim een schans was aangelegd. Na de vrede van 1688 kregen de eigenaars de grond terug en bouwden er hun buiten op. Sedert 1815 eigendom der familie Doude van Troostwijk.

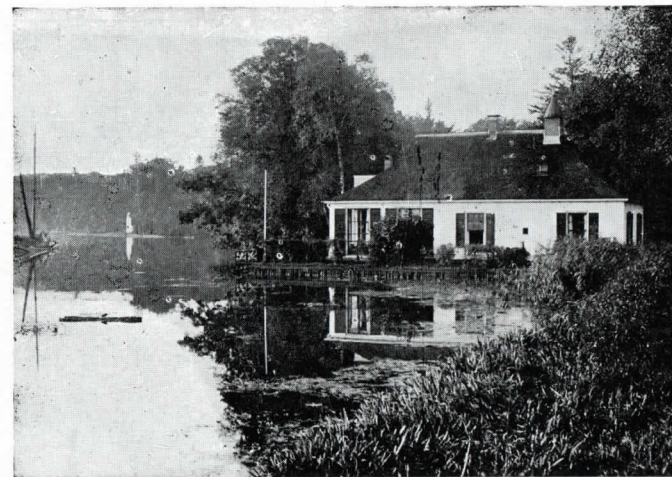
Rupelmonde, een der fraaiste buitens aan de Vecht, met overtuin, in de 18e eeuw het eigendom van de bekende Amsterdamse koopman Jean de Wolf. Het dankt zijn naam, volgens overlevering, aan Zuid-Nederlandse connecties van een der bewoners; op oude kaarten vindt men het huis ook Bereveld genoemd.

Het huis laat op zijn duidelijkst zien waarin het karakteristiek bestaat van het landhuis aan de Vecht. Hier woonde o.a. Nicolaas Bastert, landschapsschilder van grote naam.

Rio Verde (d.i. „groene rivier”) is een bekoorlijk en schilderachtig vlak aan het water gelegen landhuis, gebouwd begin 18e eeuw.

Vecht en Hoff, voorheen buitenplaats, later rusthuis voor Ouden van Dagen.

Fluytestyn, nieuw landhuis. In de gevel zit een steen, afkomstig van een oud huis te Utrecht (1645), met de inscriptie: „Die mynen naam wil weten, Fluytestyn ben ik geheeten.” Op dit land goed is gevestigd de bekende bijstand der firma Hans Matthes, opgericht in 1904.

Rio Verde, Nieuwersluis

blz. 71

Queekhoven, Breukelen

blz. 73

Vechtzig, Breukelen

blz. 73

Van Breukelen tot Nieuwersluis (vervolg)

Queekhoven, een in 1880 in Franse stijl verbouwd voornaam huis, met park, waarin eeuwenoud geboomte. Zeldzame planten, w.o. de moerascypres met luchtwortels en vreemde coniferen. In 1672 is het oorspronkelijke huis verwoest, daarna enige malen her- en verbouwd. Begin 18e eeuw was er de deftige jongenskostschool van Monsieur Pierre Mannoury gevestigd.

Groene Vecht, aloude plaats van de heer Adr. Rutgers van Rozenburg, † 1707, gebouwd op de funderingen uit de 16e eeuw. Later veranderd in Franse stijl. Een uitgestrekt en fraai park omringt het buiten. Daarnaast een grote kwekerij.

Voortwijk, voorheen „de Zwitserse boerderij”, later verbouwd.

Vechtzig; dit aardige landhuis, met zijn 13 grote ramen in de gevel is meer dan 200 jaar oud.

Rustenburg, herenhuis uit de 19e eeuw.

De Vliegende Kraai, oude herberg.

Bruggetje en Sluisje, de Weerdsloop, gebouwd in 1609, voorheen toegang gevende tot de Weersloop en daardoor tot de Breukele-veensche Plassen.

Oostoever.

't Huys te Weerestein, fraai, stijlvol landhuis, gebouwd in 1625, op de plaats van een vroeger slot. Weerestein dankt zijn naam aan „de Weere of Landscheiding der Provinciën van Holland en Utrecht”.

In het jaar 1760 is achter Weerestein een 2000 pond wegende stenen doodkist opgegraven, waarin zich doodsbeenderen bevonden benevens stukken van een mijter, een bisschopsstaf en oude munten. Men meende hier te doen te hebben met het stoffelijk overschot van Bisschop Hunger (854—866), later heilig verklaard als St. Hungerius. Toen de Noormannen deze streek overweldigden en ook Utrecht bezetten, vluchtte hij en stierf kort daarna. De opgegraven kist werd helaas tot puin geslagen, doch het gebeente overgebracht naar de kerk van het Bagijnhof te Amsterdam. In hoofdzaak schijnt dit verhaal juist te zijn.

Lixboa, boerderij, oudtijds fraai buitengoed, in 1730 gebouwd door Jacob Balde.

Hunthum, in de 17e eeuw een zeer groot buiten, toen Sluys-Nae geheten. Eigenaar was de heer P. Hunthum, naar wie de plaats genoemd is. Het grote huis met koepel is ± 1850 afgebroken.

De Warme Hand, huisjes daterend uit de tijd toen de Vecht nog „bejaagd” werd, d.w.z. toen de schuiten nog door jaagpaarden getrokken werden; de „jagers” konden hier uitrusten en zich verwarmen.

't Huys te Weerestein, Nieuwersluis

blz. 73

Over-Holland, Nieuwersluis

blz. 69

NIEUWERSLUIS

Dit vrolijke, vriendelijke plaatsje, middelpunt van land- en waterverkeer, dankt zijn naam aan de sluis, in de 15e eeuw gebouwd in de Nieuwe Wetering, die de Vecht verbindt met de Angstel en met het later gegraven Merwedekanaal, welke sluis dus, ondanks dat „nieuwe”, al vier eeuwen oud is. Nieuwersluis was in de 17e en 18e eeuw de vaste pleisterplaats voor schippers, scheepsjagers en reizigers.

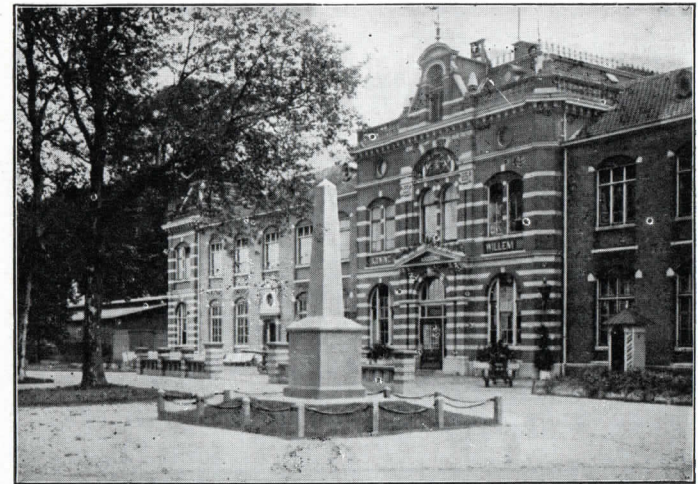
De brug werd in 1700 gebouwd door Amsterdam en Utrecht gezamenlijk, ter vervanging van het wagenveer. Het tolrecht daarover werd direct verpacht voor tien jaar, à raison van *f* 7000 per jaar, een zeer groot bedrag voor die tijd.

De damsluizen in de Vecht zijn pas in 1874 gebouwd, ter regeling, in tijden van oorlog, van de inundatie der Hollandse Waterlinie, door het water van Vaartse Rijn en Zuiderzee.

Reeds van ouds lagen daar aan de oostkant schansen en versterkingen. In de Franse oorlogstijd (1672/'73) liet stadhouder Willem III aan de overzijde nieuwe werken aanleggen, wat de kolonel Stokheijm met 1600 soldaten en 1000 boeren in enkele dagen klaarspeelde. Het nieuwe fort verkeerde toen in perfecte staat. De Fransen slaagden er dan ook niet in de bezetting te verdrijven.

Het fort werd in 1787 door de Pruisen veroverd.

In de jaren 1880/81 werd het nog vergroot en versterkt.

Voormalige Kazerne Willem III, Nieuwersluis

blz. 76

Nieuwersluis (vervolg)

Te Nieuwersluis staat de fraaie kazerne „Koning Willem III”. Oorspronkelijk was hier van 1877—1896 de Pupillenschool gevestigd, waar jongelieden voor de militaire dienst werden opgeleid. Thans is het een Depôt van discipline voor gestrafte militairen.

In de omgeving vindt men een keur van landpaleizen aan de z.g. Mennistenhemel (van Breukelen tot Nieuwersluis), met vroeger een der schoonste lanen van ons land, waaraan eerst de iepenziekte grote schade had aangebracht en welke nu voor wegverbreding bijna geheel gesloopt is. De mening, dat deze weg door Napoleon zou zijn aangelegd, is onjuist. Wel is het aannemelijk, dat Napoleon de weg van Utrecht via Loenen heeft doen verbreken en verhard. Het was vóór die tijd een kleiweg of zogenaamde „Herenwagenweg”.

Aan het station stopten vroeger, volgens een oude overeenkomst met een der heren Doude van Troostwijk, die land afgestaan had voor de aanleg der spoorlijn, alle sneltreinen, wat ook tot de opkomst van het dorp heeft bijgedragen. Later is door afkoop dit recht prijsgegeven.

Gemeentelijk ressorteert Nieuwersluis, dat op zich zelf slechts ± 700 inwoners telt, onder Loenen.

M. SPIJKER — NIEUWERSLUIS — LOENEN

AUTO-, MOTOR- EN RIJWIELHANDEL

Reparatie-inrichting voor Auto- en Bootmotoren

Aanleg van Elektrisch
licht en Waterleiding

Telefoon LOENEN
K 2943 - 596

52

VAN NIEUWERSLUIS TOT LOENEN

Westoever.

Ouderhoek, vroeger een der meest bekende schitterende lusthoven. Volgens de overlevering heette het in de middeleeuwen Ten Wiele en was toen een jachthuis van de Utrechtse bisschoppen. In 1619 kwam het in het bezit der familie Hoek (of van Hoek) die later ook Middenhoek en Nieuwerhoek stichtte. Deze drie „Hoekhuizen” waren resp. genoemd naar de „ouders”, de „middelste” zoon en de „nieuwe” zoon. Christiaan en zijn zoon Anthony Hoek waren grote beschermers der edele kunsten.

Czaar Peter logeerde hier drie maal met zijn gemalin (1717).

Vreedenhoff. Voordat dit deftige landhuis gebouwd werd (1749/53), stond er op dezelfde plaats een ander buiten, eenvoudiger van structuur, hoewel eveneens weelderig ingericht, waarin Andries Pels, de grootste Amsterdamse koopman en reder uit zijn tijd, woonde (geb. 1655). Na diens overlijden in 1731 ging het in eigendom over aan de Amsterdamse koopmansfamilie Trip, die er een geheel nieuw gebouw stichtte en het de naam Vreedenhoff gaf. In 1905 werd het door Mr. Göbel van Aalst gekocht, die het met piëteit en smaak moderniseerde en verfraaide. Het huis is omgeven door een park van 8 hectaren met zwaar en zeldzaam geboomte (ceder, treuriep, zilveriep). Op het voorerf staat een forse, echt-Hollandse koepel met sierlijk snijwerk (1776), een der fraaiste van de streek.

Beroemd is het vorstelijk smeedijzeren toegangshek, dat zijn wederga in den lande niet vindt (± 1760).

Ouderhoek, Loenen

Nieuwerhoek, Loenen

blz. 79

Cronenburgh, Loenen

blz. 79

Van Nieuwersluis tot Loenen (vervolg)

Middenhoek. De oorspronkelijke luthof, vroeger ook Middelhoek gespeld, gebouwd $\pm$ 1650, stond aan de oever der Vecht; het tegenwoordige landhuis is meer landwaarts geplaatst en dateert van $\pm$ 1850. Vóór die tijd stond hier het z.g. „Rode Huisje”, indertijd eigendom van een Gravin van Nassau.

't **Uiltje**, moderne villa, gebouwd ongeveer op de plaats van het oorspronkelijke Middenhoek.

Nieuwerhoek, begin 17e eeuw gesticht door de familie Hoek, een voornaam uitziende buitenplaats, met grote en fraaie tuin, valt op door de prachtige, goed geproportioneerde gevel en het stoere dak met zijn schoorstenen. Hier woonde begin 18e eeuw de heer Jan van Tarelinck, een vermogend en braaf man, met zijn gezin, „'t geen jaar op jaar vermeerderd werd door 's Heeren zegen. Dus kroonde d' alwijze Zegenaar zijn welstand met een milden regen van Zijne gunst”. In de gang kan men nog een prachtige stuc-decoratie bewonderen in Lod. XIV stijl, nl. attributen der vier jaargetijden.

Cronenburgh, een in oude stijl gebouwde moderne villa, staande op een terrein zuidelijk van dat van het vroegere slot Cronenburgh. Tuin met bekoorlijke wandelpaden en fraai smeedijzeren inrijhek.

Brug en Sluis, de Mijndense sluis, toegang via de Vecht, tot de Loosdrechtse Plassen.

Middenhoek, Loenen

blz. 79

Van Nieuwersluis tot Loenen (vervolg)

Huis te Mijnden, thans kleine, oude boerderij, met opschrift „van ouds Ridderhofstad Mijnden”, een mooi oud gebouwtje. Het kasteel van Mijnden werd in 1227 gesticht door Aegidius (zoon van Gijsbrecht) van Amstel en heeft een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis. Het was een zeer machtige en sterke burcht.

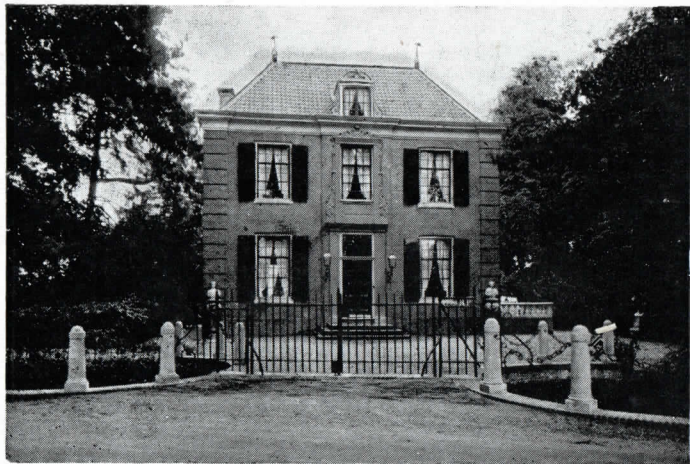
Vaak waren de heren in twist met de bisschoppen van Utrecht en andere grootmachten. In 1317 moest Wouter van Mijnden zich aan de Graaf van Holland onderwerpen. In 1588 is het, tegelijk met Sypestein, verwoest en niet meer opgebouwd.

Vegt-Lust, een oud buitengoed met overtuin, nog 24 H.A. groot, heeft vroeger bestaan uit de boerderij Almeer en de drie herenhofsteden Vecht en Dijk, Schoonoord en Langgewenscht. Defensie maatregelen van 1939 hebben veel schade berokkend aan het aanzien van het landgoed. In het park vindt men nog een eilandje, waarop vroeger wel volksspelen werden gehouden.

Bosch en Vecht, landhuis, vroeger (tot pl.m. 1805) het „plazier-plaetsje” Helling-Rust geheten.

Bijldorp, een in de 17e eeuw in Lodewijk XIV-stijl gebouwd huis, oudtijds geheten „Lusthof van de Wed. van Waart”. Het is de enige overgeblevene van vier buitenplaatsen, gelegen tussen Brugstraat en Bloklaan.

Honderd jaar lang (tot 1933) was het huis in het bezit van de familie van Reenen van Lexmond, maar bewoond was het al die tijd door Dr. Valkenhoff en zijn familie, waarvan de laatste der 16 kinderen, „Mej. Theresia”, een typische verschijning, in 1933 stierf. De tegenwoordige eigenaar heeft huis en overtuin in stijl gerestaureerd en er een prachtige verzameling kunst curiosia aangelegd. Op verzoek te bezichtigen.

Bijldorp, Loenen

blz. 80

LOENEN

Dit dorp „het Stichtse Paradijs”, trekt al van verre de aandacht door zijn fraaie, forse, 56 meter hoge **toren**, naar men zegt gebouwd naar het model van de Utrechtse Dom. Omstreeks 1740 begon de toren, door verzakking van de grond, over te hellen, zodat men voor instorting ging vrezen en er reeds over dacht hem af te breken. Een gewone timmerman, Gerrit van der Paauw, van Loenen, gaf echter een eenvoudig doch vernuftig middel aan de hand, nl. het leggen van koevlees hetwelk ook toegepast werd en wel met schitterend gevolg.

Deez toren, vast gebouwd, prijkt boven vele dorpen,
In hoogte sterk en schoon; is nogthans onderworpen,
Gelijk als alle ding' die met den tijd vergaan.
Zijn grondslag was verrot en kon niet langer staan,
En uit zijn middelpunt wel elf voet geweken.
't Bragt vreeze aan den mensch, ook huizen zouden breken.
De hemel, die 't voorziet, geeft middel aan de hand,
Zendt **Gerrit van der Paauw**, die brengt hem weer tot stand,
Die zet hem, als van ouds, regt op zijn oude palen,
In alles wel bezorgd, dat hij niet ligt zal dalen.
Die eer komt van der Paauw; het vaderlijk behulp
Aan zijn HoogEdelheid, den **Heer van Kroonenburg**.

Dit gedicht van J. van den Brink prijkt thans als oorkonde aan de wand bij een der nakomelingen.

In 't begin der 19e eeuw ontstond een nieuwe zeer ernstige verzakking, welke in 1830 door de timmerman C. Verloop, onder toezicht van de provinciale opzichter H. Lit, verholpen werd.

De toren hangt intussen nu nog 70 cm „uit het lood”.

In de vroeger zo mooie, indrukwekkende oude **kerk**, in de 13e eeuw gebouwd en gewijd aan St. Ludgerus, met hoog koor, vond men o.a. de graftomben van Ant. van Amstel en gemalin

Loenen aan de Westkant

BOEKHANDEL «In de Papieren Waereld»

Boeken,
Tijdschriften,
Fotokaarten,
Kaarten voor
Wandel- en
Watersport
Souvenirs

LOENEN AAN DE VECHT
Dorpstraat 74 — Telefoon 02943 - 215

INFORMATIEBUREAU V.V.V.

43

De firma Winkelman

biedt U een grote sortering op het gebied van:

Huishoudelijke artikelen
Stofzuigers — Wasmachines, enz.
Ijzerwaren en Gereedschappen
TUINMEUBELN — Tuingereedschappen
Butagas — Comforen — Geysers
Luxe artikelen — Tassen

Speelgoederen en Badartikelen
Voorts een groot sortiment in de
betere **SOUVENIRS** en
fotokaarten

U komt langs onze zaak
WIP EVEN BINNEN

Fa. D. Winkelman Rijkstraatweg 111
Loenen a/d Vecht - Tel. 533

22

Fa. Vriens

Hotel
Café
Restaurant
Slijterij

Loenen a/d Vecht
Telefoon
K 2943-286

Riant gelegen aan het water en
bij het dorp
Stromend water — Badkamer

104

Loenen (vervolg)

en verder een wapenbord en twaalf rouwborden van de ridders van Croonenburgh. Bij de grote brand, die het interieur der kerk in Mei 1945 totaal vernielde, gingen helaas enige dezer borden en andere kunstschatten verloren. De kerk is thans op schitterende wijze hersteld, zomede het interieur, ook de verbrande rouwborden.

De kerk ging in 1578 over aan de Hervormden. De Katholieken moesten elders plaats zoeken voor hun erediensten; eerst in 1652 stichtten zij een hulpkerkje op Sloodijk, bij Loenersloot.

Reeds in 953 was Loenen volgens de geschiedboeken bekend. Keizer Otto de Grote schonk Loenen toen aan de Domkerk van Utrecht. De oude naam was Lona of Luna, welke naam althans volgens het oude kerkzegel, met de naam verband schijnt te houden. Melis Stoke noemt Loenen in zijn Rijm-Kronyk „Lonen” en Heda gewaagt van „Lona”, welke beide namen betekenen: bosstreek. De naam Loenen werd in 1737 vastgesteld.

Het zegel der Ned. Hervormde kerk, voorstellende een zeegezicht, heeft een ronde vorm met het omschrift: „Pulcra instar lunae, Cant. VI vs 10” („Schoon gelijk de maan, Hooglied 6 : 10”), een woordspeling is gemaakt van Loenen (Lona) en Luna (maan).

Kickenstein, Loenen

blz. 89

DINY VAN DER LUGT

Kunstnijverheid

☆

Grutterstraat 2
Loenen a/d Vecht

☆

ROMANTISCHE OMGEVING

Kunstnijverheids artikelen

Houtsnijwerk – Emailles

Edel smeedwerk

Kunstweefsels – Curiositeiten

Teken- en schilderwerken

Zeer aparte dingen

23

LUXE VERHUUR - TAXI - JANSEN

AGENT:

Kaptein Mobylette

Motor- en Rijwielhandel

Loenen a/d Vecht — Telefoon 313

21

SCHOENMAKERIJ — SCHOENHANDEL

J. de Rooy

Grutterstraat 16

Loenen a/d Vecht

alle soorten Heren-, Dames- en
Kinderschoenen

Alléénverkoop Robinson schoenen

Elektrische reparatie inrichting

26

Pharm. Drogisterij

V/H „DE HOGE STOEP”

N. van Kol, apotheker ass.

Bredestraat 10, tel. 213, Loenen

Parfumerieën - Toiletartikelen

Zonnebrand-olie - Zonnebrillen

Genees- en verbandmiddelen

FOTOHANDEL - OPTIEK

46

Loenen (vervolg)

Van de oude historische gebouwen in de kom van het dorp verdienen vermelding: het **Gemeentehuis** en het **Hotel 't Raadhuis van Kroonenburgh**, dat vroeger ook voor raadhuis diende. In de Dorpsstraat, een der fraaiste oude straten in de Vechtstreek, vindt men enige zeer typische oude huizen in echte Vechtstijl, zoals **Welgelegen**, **Leeuwendijk** en **Vrederust**, alle met overtuinen aan de rivier.

In de Dorpsstraat vindt men thans het Sanatorium „Mater Dei”, eigendom der Franciscanen-orde. Vóór de verbouwing heette het fraaie buiten „Beek en Hof”.

Van het beroemde **Huys te Loenen**, destijds een deftig en machtig slot, aan de noordkant van het dorp, bewoond door de Persyns, is niets overgebleven. De naam vindt men nog ter plaatse op het ijzeren hek van een klein burgerhuis en stukken van de fundering in het bouwland.

De Persyns waren Heren van Stichts-Loenen of Persynsgerecht. Stichts-Loenen (Loenen met Nieuwersluis) was het Utrechtse deel van Loenen. Croonenburgh-Loenen behoorde toen nog tot de provincie Holland.

Van nog grotere historische betekenis is geweest het **Huys te Cronenburgh**, een geducht oorlogskasteel, volgens Lud. Smits gesticht in 1122 door Ridder Jan van Kroonenburg, volgens anderen in 1285 door Gijsbrecht van Amstel. Zijn naneef Gerard van Velsen, bekend uit de geschiedenis van de moord op Floris V, die op dit slot gevangen heeft gezeten bij zijn vervoer naar het Muiderslot, vluchtte na de moord naar Cronenburgh, achtervolgd door de verbitterde Waterlanders en Kennemers, die het sterke slot overmeesterden en Van Velsen op gruwelijke wijze ver-

't Huys te Loenen, Loenen (17e eeuw)

blz. 85

Hotel - Café - Restaurant

„HET RAADHUIS VAN CRONENBURGH”

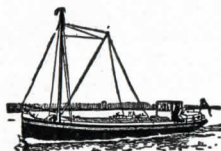
Gunstig gelegen, midden in het Dorp.
Diverse GROTE en KLEINE KAMERS
Serre en Terras - Parkeer gelegenheid

Wed. A. VERWEIJ

Prima keuken
Goede consumpties

Rijksstraatweg 115 - Tel. K 2943 - 424 - Loenen a/d Vecht

24

GEREGELDE

Motorboot- en Autodienst

Loenen, Vreeland, Nederhorst den Berg,
Nigtevecht, Amsterdam v.v.

C. L. MUR

Dorpsstraat 2 - Loenen a.d. Vecht - Telef. 366

Ligplaats Amsterdam:
Singel 127
Telefoon 47097

45

WASSERIJ - STOMEN - FIJN STRIJKERIJ
VERVEN - DEPOT „MOTEX”

M. v. d. NEUT.

Speciaal adres voor fijngoed

Dorpsstraat 66

TEL. 457

LOENEN a.d. VECHT

86

Loenen (vervolg)

moordden. Slot en omgeving werden toen bij Holland ingelijfd; dit gedeelte van Loenen, het „Gerecht Cronenburgh”, is tot 1819 (dus ruim vijf eeuwen) bij Holland gebleven, doch toen met Utrecht herenigd.

In 1672 werd Cronenburgh, bezet door twee comp. Staats voetvolk (130 man), belegerd door de Fransen onder Luxembourg (1500 man), ingenomen en volgens de bekende manier met buskruit grotendeels verwoest. Spoedig daarna herbouwd, ging het in 1719 van de adel over op de burger, nl. Adr. Wittert van ter Aa. De oude verdedigingswerken werden in de tuinaanleg opgenomen. Na een periode van herleving, gevolgd door verval, werd het huis in 1837 geheel gesloopt. Aan de zuidkant van het dorp vindt men alleen de ledige plaats, een groot stuk weiland, terug, waarop echter toch nog de omtrek der fundering aan te wijzen is. Loenen telt nu ruim 3000 inwoners.

De hofstad 't Huys te Velde, gesticht in de 14e eeuw, stond aan de weg naar Loenersloot. Nu vindt men op die plaats een boerderij, voerende die doorluchtige naam, en gebouwd in 1733.

Loenen heeft zich lange tijd „verheugd” in het bezit van een curiosum, nl. een ophaalbrug met een „lastig oud privilege”. De brug is in 1624, ter vervanging van een „veer”, gebouwd door de heer van Cronenburgh, Jhr. Anth. van Lijnden, met een tol-octrooi, dat grote voordelen opleverde voor de tolgaarder-brugwachter en last voor het overgaand verkeer. Zelfs de Loenense ingezetenen waren niet vrijgesteld van het betalen van tolgeld, oorspronkelijk een duit, later een cent. De oude brug is in 1940 door de gemeenten Loenen en Loosdrecht gekocht en daarmee is ook de tolheffing afgeschaft. In Mei 1945 viel zij ten offer aan de doelloze vernielzucht van de vijand. Later is zij, mede door milde bijdragen der burgerij, vervangen door een brug voor voetgangers. Deze brug werd zwaar beschadigd door een aanvaring. Reeds waren de plannen in de maak voor de aanbouw van een nieuwe klapbrug, gelukkig in oude stijl. Met de bouw hiervan is men inmiddels gereed gekomen. Het schilderachtig aspect van het Oude Loenen is hierdoor geheel hersteld.

De nieuwe brug zal ook ten dienste staan voor automobielen enz., waardoor het steeds drukker wordende verkeer over de nieuwe brug die toegang geeft tot de Blokkelaan naar Oud- en Nieuw-Loosdrecht, aanmerkelijk zal worden ontlast. Een plaatse-lijke poëtschilder memoreerde deze heuchlijke gebeurtenis door het volgende puntdicht op de bruggebogen:

Veertien dagen vóór „bevrijding”
Zei de Duitser: „weg die brug!”
En zij werd toen afgebroken.
Ach!... komt zij wel ooit terug?
Ja! zij is nu weer herrezen,
Ieder deed aan „opbouw” mee;
En al is zij nu iets kleiner,
Men is dankbaar en tevrée!

De nieuwe brug in de verkeersweg langs de Blokkelaan naar Hilversum (ten onrechte vaak Mussert-brug genoemd) is ontworpen door de Hilversumse architect van Laren, en uitstekend aangepast aan hare landelijke omgeving.

87

't Uiltje en Middenhoek, Loenen

blz. 79

Loenen aan de Noordkant

VAN LOENEN TOT VREELAND

Westoever.

Korenmolen de Hoop. Deze molen is in 1900 overgebracht van Noord-Holland naar hier, ter vervanging van zijn afgebrande voorganger, een z.g. „grondmolen” (d.w.z. zonder omloop).

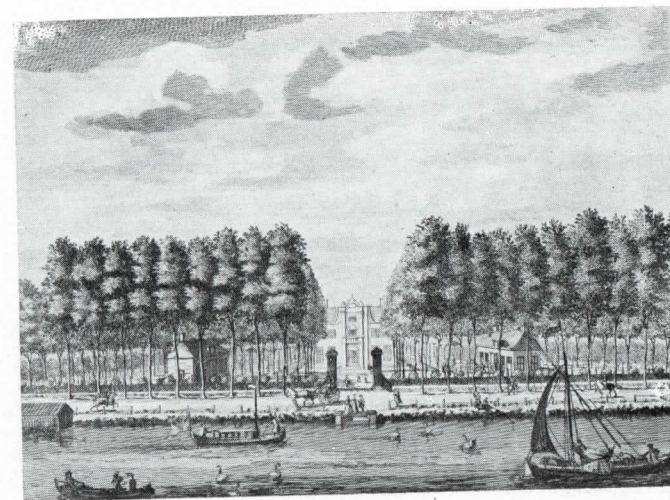
Wallestein. Van deze vroegere zo schitterende luthof vindt men niets anders terug dan de stenen pilaren van de inrijpoort. Hier resideerde in de 17e eeuw Jacob Balde, eigenaar van vele andere buitenplaatsen aan de Vecht. Hij was gezant van de koning van Denemarken. In de 2e helft der 19e eeuw werd dit trotse huis gesloopt.

Kickenstein, modern landhuis. Volgens Claes Bruyn heette Wallestein vroeger Kickenstein, genoemd naar Joany Kick of Kickius, predikant te Loenen van 1644—1674, die zich bij de inval der Fransen in 1672 genoodzaakt zag met zijn volgelingen naar Amsterdam te vluchten.

Schoonoord, nieuwe boerderij, op de plaats waar oudtijds een groot buiten stond, genaamd Westerklip, eigendom van Jacob Balde, † 1730. De naam Schoonoord is niet te danken aan de inderdaad fraaie ligging van de plaats, maar herinnert aan de echtgenote van de bouwheer, mevrouw van Reenen van Lexmond, geb. Schoon.

Herderslust, een hofstede van oude stempel.

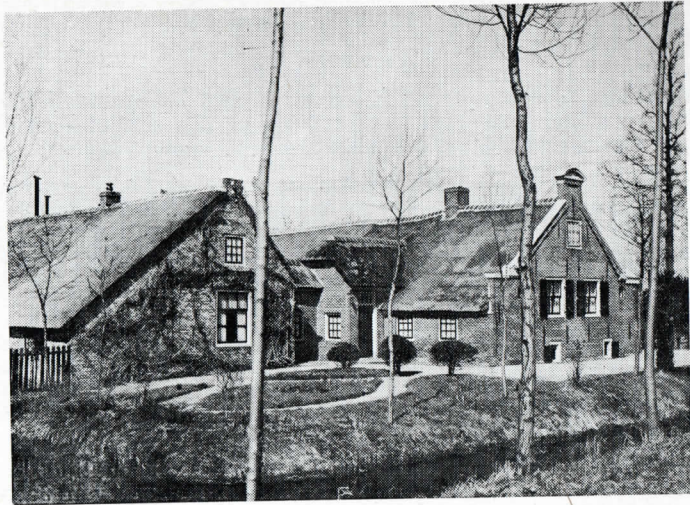
Sans Souci, boerderij in fraaie stijl, evenals Herderslust gebouwd in 1688. Gelet dient te worden op de geslaagde oplossing van de verbinding van de twee gebouwen, welke ongeveer twintig jaar geleden heeft plaats gehad.

Wallestein, Loenen

blz. 89

Boerderij Sans Souci, Vreeland

blz. 89

Voorstraat, Vreeland

90

Van Loenen tot Vreeland (vervolg)

Oostoever.

Oud-Over, een buiten, dat de naam draagt van de gehele buurtschap van Mijnden tot bij Vreeland. Fraaie koepel.

Kalorama, een aardig landhuis, dat zijn naam, die „schoonzicht” betekent, dankt aan het uitzicht op het dorp Loenen. Het bezit een fraai aangelegde overtuin, ter grootte van 20 H.A., met zeldzame planten en een wondermooi berkenlaantje. De beide vleugels aan het oude huis zijn in latere tijd aangebouwd.

Brugje en Sluis, vroeger toegang gevende tot de Loenderveense Plas. Thans is deze plas door een dam in tweeën gedeeld ten behoeve van de drinkwaterleiding voor de stad Amsterdam. Het westelijk gedeelte van deze plas is nu niet meer toegankelijk. Het oostelijk gedeelte (het grootste) zal hoogstwaarschijnlijk t.z.t. voor de zeilvaart toegankelijk worden gesteld.

Molen bij deze plas.

Electrisch Gemaal, behorende tot de watervoorziening der stad Amsterdam uit vorengenoemde plas.

Oosterklip, een boerderij, die haar naam ontleent aan het zeer grote buiten, dat hier vroeger gestaan heeft.

De Glashut, ook Hut genaamd, een rij woningen onder één dak, herinnert aan een destijds aldaar uitgeoefende industrie, nl. de glasblazerij. Ongeveer 1670 werd van Amersfoort de eerste „glashut” naar hier overgebracht, later gevolgd door een

Oostervecht en Glasovens, Loenen (18e eeuw)

blz. 91

91

Slotzigt, oostgevel, Vreeland

blz. 93

Gemeentehuis, Vreeland

Oostoever.

tweede. De eigenaar bouwde er woningen bij voor de werklieden, waaronder vele buitenlanders. Een blok, destijds genoemd „de vijf boeken Mozes”, staat nog ten noorden van de boerderij Oosterklip. 18 man werkten toen pl.m. 4 weken, 12 à 15 uren per dag, om 4000 flessen te maken. Toen de machinale fabricage ontstond, die met 3 man per dag 5000 stuks opleverde (dus 200 maal zo veel!), kon het handwerk zich niet langer handhaven. In 1901 werden de ovens gesloopt en trokken de werklieden in hoofdzaak naar Vlaardingen.

Terra Nova Oostervecht. Oostervecht was een buitengewoon uitgestrekt landgoed. Het oude hoofdgebouw, gesticht in 1680, stond zuidelijk van de glasblazerij. Sedert ± 1910 is een deel van het goed bij Terra Nova gevoegd. Het complex werd belangrijk uitgebreid (tot pl.m. 90 H.A.) en een groot stuk der aangrenzende rietlanden, gedeeltelijk door aanvoer van stadsvuil uit Amsterdam, herschapen in een ware luthof, deels aangelegd in de stijl van Le Nôtre, met terrassen, bruggetjes, doolhof, beeldengroepen en rosarium. Onder de curiosa van Terra Nova mogen worden genoemd: een stenen tafel waarop Keizer Napoleon een stuk tekende, waarbij hij zijn broeder Lodewijk Napoleon benoemde tot koning van Holland, een pilaar uit de buitenplaats Petersburg bij Nigtevecht, een zeer oude oosterse pagode en een koepel, afkomstig van de tentoonstelling „de Vrouw”, in 1913 op Meerhuizen bij Amsterdam gehouden. Men vindt er voorts een oude landherberg met nog steeds geldige „vergunning”, met kamers in Oud-Hollandse stijl, een tuinhuis in stijl Lodewijk XV (18e eeuw), beeldjes uit Venetië, een Romaanse doopvont, Chinese bronzen dolfijnen, Japanse tempelleeuwen, beelden van Romeinse keizers en van de vier jaargetijden, enz.

Het monumentale, uit de hand gesmede ijzeren hek diende in 1910 als toegangspoort voor de tentoonstelling te Brussel.

De Keet, een aardig houten landhuis. Jaren geleden (1930) werd de directiekeet, die gediend had bij de bouw van „de Telegraaf” te Amsterdam, naar hier overgebracht, omgebouwd en eerst tot zomerverblijf, later tot permanente woning ingericht.

Koepel, vroeger behorende tot Slotzigt, later boerenhofstede, thans ingericht en bewoond als landhuis.

Slotzigt, een deftig, massief landhuis, met hoog geboomte. Het front is van veel jongere datum als het achtergedeelte, het eigenlijke Slotzigt, dat reeds in de 17e eeuw bestond. Een fraaie koepel vindt men aan de waterplas „het Wijde Blik”.

Het huis heeft tijdens en na de oorlog van 1914—'18 dienst gedaan als militair tehuis en voor huisvesting van Oostenrijkse kinderen.

Gebr. de Kloet

BROOD- KOEK- EN BANKETBAKKERIJ

Voorstraat 125
Vreeland
Telefoon K 2943-422

Specialiteit in Amandelbroodjes

102

H. van den BOS

VOORSTRAAT 21 - VREELAND

Huishoudelijke- en Luxe artikelen
Souvenirs

Het aangewezen adres voor tourisme en watersport

103

Tabak

Sigaren

Sigaretten

C. HELLINGWERF

KERKPLEIN 8 - TELEFOON K 2943-594 - VREELAND
DEPÔT ESSO-GAS

101

VOOR UW VLEES EN VLEESWAREN

C. A. GRIFFIOEN

Rund-, Kalfs- en Varkensslagerij
annex fijne Vleeswaren

Alles eerste kwaliteit en eigen fabriikaat.

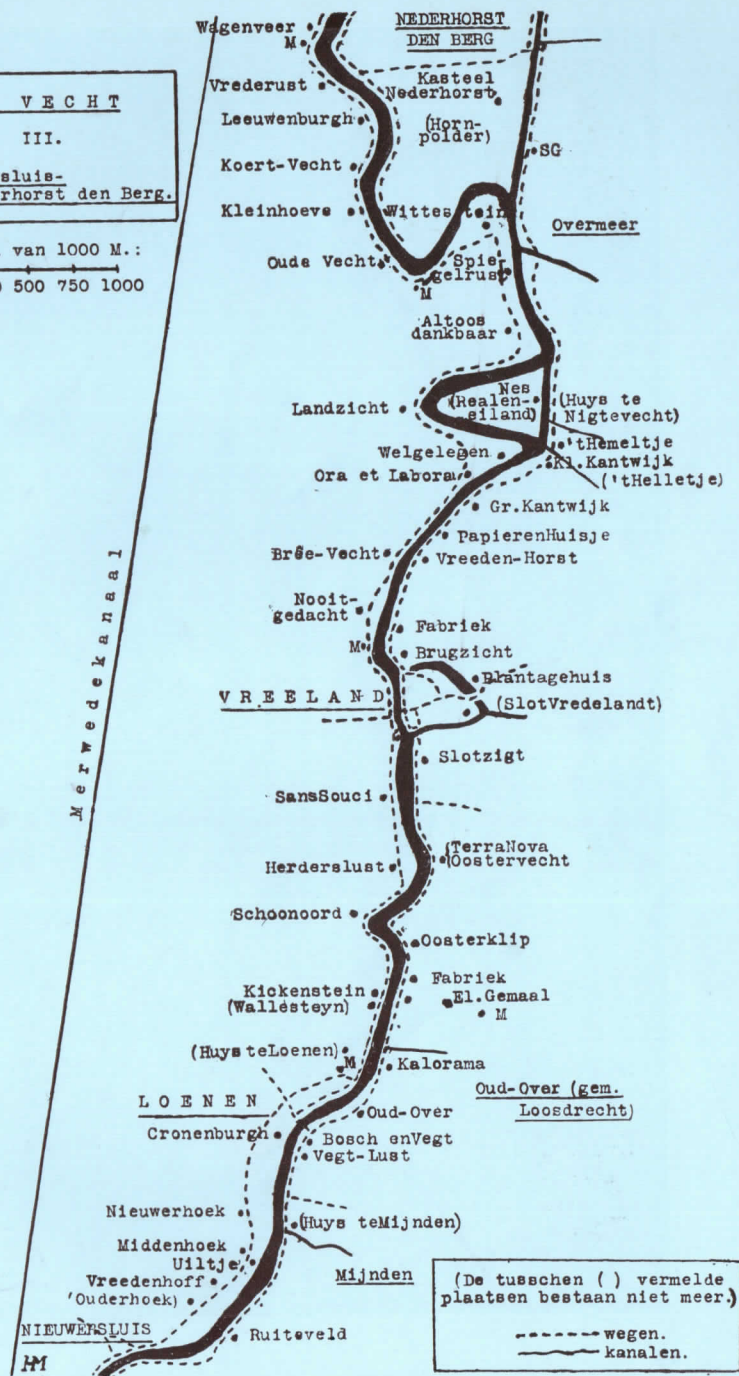
Breedstraat 13 - Telef. K 2943-301 - Vreeland

99

DE VECHT
III.
Nieuwersluis-
Nederhorst den Berg.

Schaal van 1000 M.:

0 250 500 750 1000

(De tusschen ( ) vermelde plaatsen bestaan niet meer.)

--- wegen.
— kanalen.

Zomer en winter geopend.

HOTEL "NOORD-BRABANT" RESTAURANT

Service à la Carte
Lunch en Diner

EETZAAL

BAR

VREELAND A/D VECHT - TELEFOON 02943-517

FIG. J. D. C. C. LAMMERTS VAN BUEREN

VREELAND

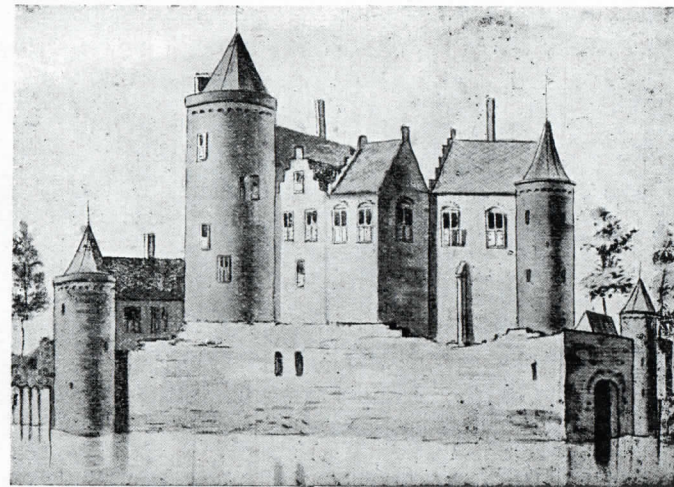
*Een neringrijke plaats, welks stand
Weleer een bisschop kon bekoren,
Dat hij die tot een vaste stad wou maken ...
Een stad, daar niemand in zal wonen
Dan zulken, die in vreugd en leed,
Standvastig, steeds met hert en zinnen,
De vrede en heiligheid beminnen.*

Dit „vredige” dorp dankt zijn naam (die het ten volle verdient) aan het **Kasteel Vredelant**, in 1252 gesticht door de krijgslievende bisschop Henrik van Vianden, met het doel de vrede te bewaren in het Sticht, door de vijanden, vooral de graven van Holland en die van Gelre, tegen te houden. De Burcht werkte echter als een rode lap op een stier, werd dan ook telkens belegerd en ging herhaaldelijk in andere handen over (Amstel, Arkel, Holland, Oostenrijk, enz.). Het werd dan ook vaak „Onrustburg” genoemd.

Keizer Karel V maakte er ± 1529 radicaal een einde aan, door het geheel af te breken. De stenen gebruikte hij voor de bouw van het slot Vreedenburg te Utrecht. Later moet een deel van het materiaal weer dienst hebben gedaan voor het slot Sypesteyn te Loosdrecht!

Het kasteel Vredelant is gedurende de Hoekse en Kabeljauwse Twisten enkele jaren (1351-'53) in het bezit geweest van de Koning van Engeland, Eduard III.

In 1265 zijn aan het inmiddels ontstane dorpje stedelijke rechten verleend en door de opvolgende bisschoppen van Utrecht telkens opnieuw bevestigd, totdat Vreeland ± 1560 door de Staten van de lijst der „steden” werd geschrapt.

Kasteel Vredelant (13e-16e eeuw)

blz. 95

Het Plantagehuis, Vreeland blz. 97

Oude Vecht, Vreeland blz. 97

Vreeland (vervolg)

De oude Vecht liep vroeger oostelijk om het stadje heen. Men heeft er in de 13e eeuw een verbindingsekanaaltje met sluisje gegraven in hoofdzaak ter verdediging van het slot (dat aldus met zijn omgeving op een eilandje kwam te staan) en tevens tot „sluys of afvoer” van het water, dat door de oude Vecht niet meer voldoende kon weglopen. Deze waterlozing is in 1438 verbreed tot een vaarwater (de Voorgracht). De Oude Vecht is toen langzamerhand in verval geraakt. Het verdere afgesloten gedeelte vormt de fraaie vijver van het Plantagehuis.

Het **Plantagehuis** is een merkwaardig gebouw, dat vooral door kleur en vorm opvalt. Een der oude ambachtsheren van Vreeland, G. H. Hooft, teruggekeerd van een tocht naar het Heilige Land en bekoord door de Moorse stijl, liet aan de ingang der Plantage door een dorpsstimmerman een huis in die trant bouwen, oorspronkelijk zonder verdieping en met een rieten puntdak. Het heeft eerst dienst gedaan als een soort van jachthuis, het „herenoptrekje” genoemd.

Later (1930) zijn er een verdieping en een koepel op gezet. De Plantage was vroeger een openbare wandelplaats.

De ± 1260 gebouwde en aan St. Nicolaas gewijde **kerk**, in 1933 door middel van aflatbijdragen herbouwd, ging in de Hervormingstijd over aan de Protestanten. Het is een monumentaal gebouw. De stevige toren, vroeger veel hoger, doch door Napoleon uit strategische overwegingen geknot, is in 1699 gerestaureerd.

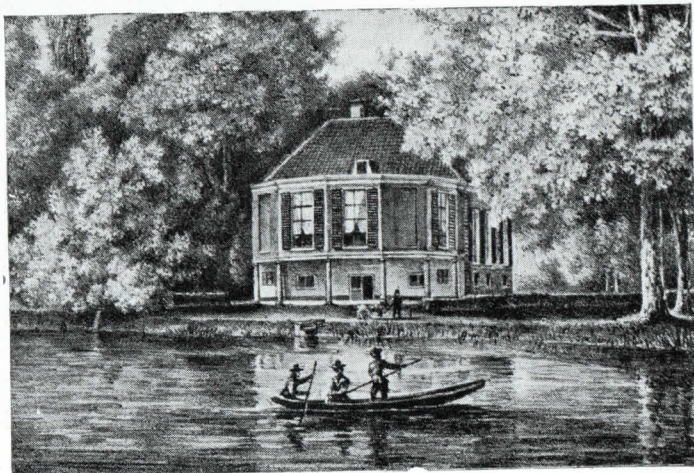
In de kerk is in 1794 begraven de bekende patriottische burgemeester van Amsterdam Hendrik Hooft, toen wonende te Loener-

Brug te Vreeland

blz. 99

Welgelegen, Vreeland (17e eeuw)

blz. 101

Vreederust, Vreeland

blz. 103

Vreeland (vervolg)

sloot, op den huize Valkenheining. De familie Hooft heeft tot 1927 de Heerlijkheid Vreeland bezeten. Boven de herenbank, in hout gesneden, ziet men de familiewapens van Reael en huydecoper.

Vreeland had vroeger een vrij belangrijke industrie (goudleer-behangselfabriek, katoendrukkerij, glasblazerij, pannenbakkerij enz.). Thans bevindt zich een fabriek van ijzeren vaten op het terrein van het vroegere buiten (later hotel) Brugzicht.

Onder de merkwaardige huizen in het dorp noemen wij nog **Schoonoord** (tegenover de brug); **Hotel de Nederlanden**, gebouwd 1680; was reeds lang vóór die tijd een herberg, tot 1793 „het Rechthuis” geheten; thans geheel gerestaureerd. Dit restaurant-hotel geniet thans een zeer goede reputatie. **Vredehoek** (schilderachtig gelegen). Het huis in de Voorstraat, thans pastorie der Gereformeerde Gemeente, werd in de 18e eeuw bewoond door een vermogend Portugees-Israëliet, Abraham Fundam, die het gedeeltelijk tot synagoga had ingericht.

De oude ophaalbrug is kort vóór de capitulatie door de Duitsers opgeblazen en is thans vervangen door een van Weesperkarspel naar hier overgebrachte klapbrug en wordt thans „Van Leer Brug” genoemd, welke naam te danken is aan het feit dat de directie van de N.V. van Leer's Vatenfabrieken eens een groot aandeel heeft gehad bij de bouw van deze brug.

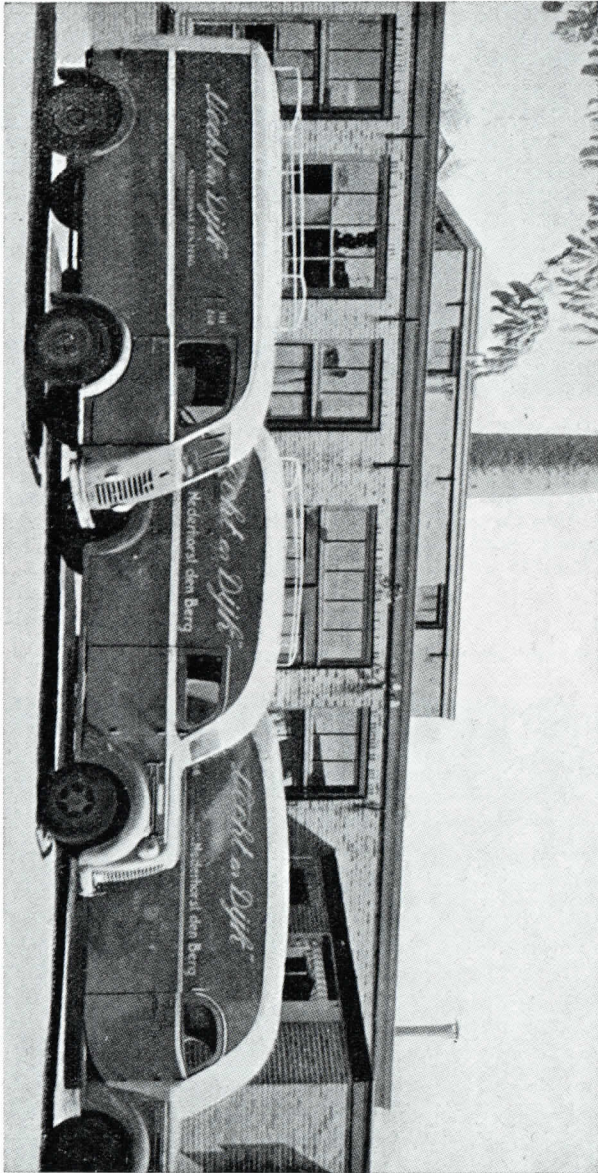
Vreeland heeft thans ongeveer 1200 inwoners.

Hotel-Rest. de Nederlanden, Vreeland a,d. Vecht

blz. 99

Een goed adres zowel voor
 FAMILIE als HOTELWAS „Vecht en Dijk”
 WASSERIJ
 FA. C. HAGEMAN & Zn.
 Nederhorst den Berg
 Telef. K 2945-268

86

VAN VREELAND TOT NEDERHORST DEN BERG

Westoever.

Korenmolen de Ruiter, oudtijds een „grondmolen”. In 1900 afgebrand en toen opgebouwd als „omloopmolen” (d.w.z. met gaanderij). Een der fraaiste molens langs de Vecht.

Breeë-Vecht, boerderij, vroeger een zeer grote herenplaats.

Welgelegen. Ongeveer op de plaats dezer hofstede, in 1788 gebouwd door J. van der Tunk, stond vroeger het Realenhuis, welks terrein zich uitstreckte tot Loenersloot. Er liep toen een weg van het Realenhuis langs Breeë-Vecht naar Loenersloot, welke weg men hier en daar nog duidelijk kan terugvinden. De heer Pietel Reael, de eigenaar dezer herenplaats, een der meest bekende leden van de Muiderkring, bezat ook het thans afgegraven eilandje de Nes, naar hem het Realeneiland genoemd.

Altoos Dankbaar, mooie oude boerderij met typische opkamer.

Spiegelrust; deze streek stond vroeger bekend als broedplaats voor watervogels. Vermoedelijk is dit oord genoemd naar de schrijver H. L. Spieghel (Muiderkring).

Witstein, boerderij, eertijds beroemde buitenplaats.

Hoeker Molen, watermolen voor het Hoekerland.

Landzicht, Oude Vegt, Kleinhoeve, Coert-Vecht, Leeuwenburgh en Vredelust, deze zes boerderijen behoren tot Nigtevecht.

Korenmolen de Ruiter, Vreeland

blz. 101

BONDSHOTEL EN RESTAURANT „NEDERHORST”

G. A. VAN DER VOORN

NEDERHORST DEN BERG — TEL. K 2945 - 213

8 Kamers
Stromend
water
Badkamer
Vergader-
zalen
Biljart

KLASSE C

97

STOOMWASSERIJ „*De Vechtstroom*”

FIRMA J. FRANSSEN

NEDERHORST DEN BERG
Telefoon 232 (K 2945)

90

Van Vreeland tot Nederhorst den Berg (vervolg)

Oostoever.

Vreederust. Oude behuizinge van het (vroeger) versterkte Vreeland, gelegen ter plaatse waar voorheen de Oude Vecht haar loop vervolgde en noordwaarts afboog. Omstreeks het midden der 17e eeuw samengevoegd uit twee nevens elkander gelegen woonhuizen.

Fabriek van ijzeren vaten van N.V. van Leer's Vatenfabrieken. Op dit terrein stond vroeger de fraaie hofstede „Brugzicht”, ook bekend als „Derde Bloemhof”. Het oude buiten Brugzicht dient thans voor kantoorlokalen van deze fabriek.

Vreedeorst. Begin 18e eeuw is er op deze oude „plaats” een koperplaatkatoendrukkerij gevestigd geweest. Ter beveiliging van het fabrieksgeheim werd het huis door singels omgeven en moesten de werklieden voor schout en schepenen een eed van geheimhouding afleggen.

Het Papiere(n) Huisje. Oorspronkelijk opgetrokken van tufsteen en gedekt met asfaltpapier, noemden voorbijgangers het een „Papieren huisje”. De zonderlinge eigenaar doopte daarop zijn bouwgewrocht met deze naam, maar... vergat daarbij de n, die er later zo goed mogelijk bijgeplakt werd.

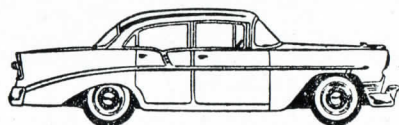
Groot Kantwijk, moderne boerderij, vroeger de „overplaats” van het buitengoed „Welgelegen” aan de overkant der Vecht. Het huis staat op een soort van terp. Thans proefboerderij van de N.V. Twijnstra's Oliefabrieken te Maarsse.

Gezicht op de Vecht bij Vreeland

GARAGE W. G. REIJTENBACH

AUTOMOBIEL- EN GARAGEBEDRIJF

Hulpmotoren

Rijwielhandel

Agent: Gazelle

Nederhorst den Berg - Overmeerseweg 10

Telefoon K 2945-323

93

Zoals de Vechtstreek bekend
staat om zijn natuurschoon

is **Wasserij «De Vecht»**
bekend om zijn heldere was.

Bij ons staat het signaal op veilig wanneer Uw was bij ons een bad krijgt.

Daarom is **WASSERIJ „DE VECHT”** de veilige

badinrichting voor Uw
was bij uitnemendheid,
ook omdat wij staan
onder contrôle van het
laboratorium van het
Proefstation voor de
Wasindustrie.

DAMMERWEG 93-94 — TEL. K 2945-281

87

Van Vreeland tot Nederhorst den Berg (vervolg)

Weltevrede; boerderij, van ouds „het Vagevuur” genoemd.

Klein Kantwijk, boerderij, had de bijnaam van „de Hel”.

't Hemeltje, boerderij; volgt redelijkerwijze na „vagevuur” en „hel”.

Sluis- en Brugwerken voor het kanaal van de Vecht naar Hilversum, met wachterswoning. Het geheel past zich goed aan bij het landschap.

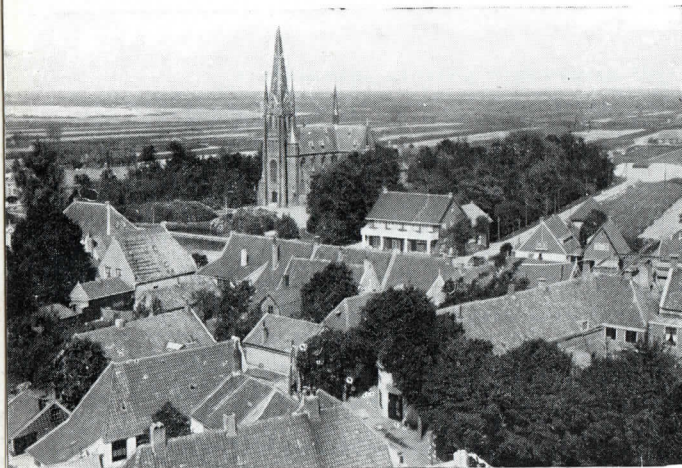
De Nes of het Realen-Eiland. Het vroegere eiland de Nes (het oud-Hollandse woord „nes” betekent schor, aangeslibd land, landtong, buitendijks land) werd in 1633 gekocht door de Amsterdamse ontvanger Pieters Jansz. Reael en betaald met gouden dukaten. Reael liet twaalf kinderen na. Zijn kleinzoon Pieter kocht de heerlijkheden Nigtevecht en Vreeland; hij bouwde in 1687/88 het huis, dat daarvan de zetel moest worden, op het eiland en noemde het 't Huys te Nigtevecht. Het huis is in 1827 gesloopt. Twee jaar later werd het gehele eiland gekocht door Jan van Andel, een machtig heer uit Vreeland. Thans is het eiland door zandzuigers geheel verdwenen, en is er een klein meer ontstaan.

Ophaalbrug over het afwateringskanaal voor de bemaling van de zeer diepe Horstermeerpolder, welke geschiedt door electriciteit. Het machinegebouw, voorzien van twee motoren, staat in de polder.

Overmeer, buurtschap, ressorterende onder Nederhorst den Berg, telt ± 300 inwoners. Van hier loopt een grote weg door de Horstermeer met zijn belangrijke groente-, bloemen- en plantenkwekerijen. In de Horstermeer bevindt zich het grote mastenbos van Nero, Nederlands Radio ontvangststation waar telegrammen uit de gehele wereld voor Nederland bestemd, opgevangen worden. De naam **Overmeer** is ontstaan doordat dit gehucht vroeger lag tegenover het meer (Horstermeer).

*Kasteel Nederhorst,
Nederhorst den Berg blz. 109*

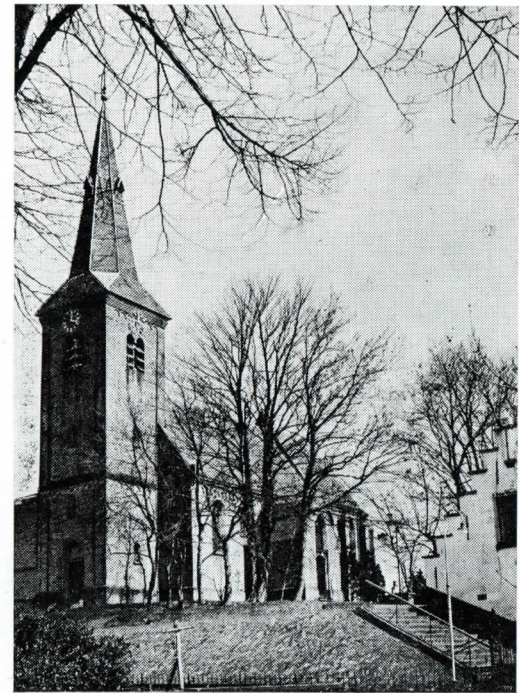

Nederhorst den Berg

NEDERHORST DEN BERG

Nederhorst den Berg is een zeer oud dorp. De **Ned. Hervormde kerk** — eens gewijd aan de H. Willibrordus en in 1556 overgegaan aan de Hervorming — trekt nog heden ten dage de aandacht en wordt gerekend tot de meest voortreffelijke monumenten der oud-Hollandse bouwkunst. Het schip van de kerk en de toren dagtekenen uit 1100 en het koor uit 1200. De toren is gebouwd in Romaanse stijl, met gekruiste rondboogfriezen en een 12e eeuws portaal. Toren en kerk zijn geheel van tufsteen opgetrokken. De noorderbeuk is omstreeks 1500 aan de kerk toegevoegd. De kerk is, om haar tegen hoge waterstanden te beveiligen, gebouwd op een blijkbaar kunstmatige grintheogte van pl.m. 4 meter, volgens anderen een natuurlijke verhoging van de bodem, welke indertijd ook voor vluchtheuvel heeft gediend.

Ook bestaat er een legende, volgens welke de nonnen van het klooster te Huizen, gezondigd hebbende, veroordeeld werden om in hun schoot zand van het Gooi naar deze plaats te dragen, waarna op de aldus ontstane heuvel een kapel zou kunnen worden gesticht. In elk geval werd naar deze hoogte het dorp „Den Berg” genoemd. Het kerk is in 1892 geheel gerestaureerd, wat grotendeels bekostigd werd door de Ambtsvrouw

Ned. Herv. kerk, Nederhorst den Berg blz. 107

Wasserij „Enkelloon”

Fa. G. J. Versteeg & C. Tinholt

Dammerweg 106
Nederhorst den Berg
Telefoon K 2945-212

VOOR

- ★ **HUISHOUD**
- ★ **BEDRIJVEN en**
- ★ **INDUSTRIE**

85

JAC. V. D. PAS

Erkende Auto- en Motorrij school

Autoles in nieuwe
OPEL-REKORD

Motorles op nieuwe
JAWA

Overmeerseweg 21
Nederhorst den Berg
Tel. K 2945-326

Stieltjeslaan 1, Tel. K 2950-13144
Hilversum

Gratis halen en brengen door het gehele Gooi en Omstreken.

94

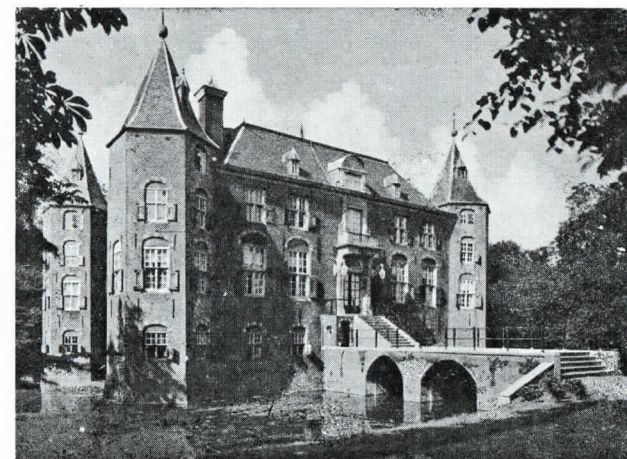
Nederhorst den Berg (vervolg)

Constantia J. A. Warin en hare zuster Jonkvrouwe Clara W. E. Warin (1825—1902), die ook het fraaie orgel schonken. In 1939 hebben nog belangrijke veranderingen in het interieur plaats gevonden, waarbij het koor bij de kerkruimte gevoegd en de kerk van eikenhouten banken voorzien werd. In het koor hangen twee grafborden, nl. van de Ambachtshoofd Gerard van Reede en zijne echtgenote, overleden resp. in 1670 en 1692. Verder ziet men daar een wapenschild met het blaasorgel van Nederhorst en een grafzerk van de predikant Henricus Rappardus, tijdelijk rentmeester en later eigenaar van het kasteel Nederhorst. Een onvolledige inscriptie in een der deurkozijnen heeft aanleiding gegeven tot een heftige pennestrijd tussen de geleerden. Van de kerkheuvel af kan men genieten van een wonderschoon panorama.

Ten zuiden van de kerk staat het **Kasteel Nederhorst**. Hieruit ontstond nu de benaming van het dorp Nederhorst den Berg. Het wordt ook wel kortweg Den Berg genoemd. (Horst betekent struikgewas, ook nest van roofvogels).

Het slot heette oorspronkelijk Ter Horst. In het Overkwartier van 't Sticht heeft bij Rhenen een ander belangrijk slot gestaan met de naam Hoogerhorst en dat is de reden waarom hier de naam Nederhorst werd gekozen, welke reeds in de tweede helft der 14e eeuw voorkomt. Het slot, bedoeld als Stichts grenskasteel, dagteekent ongetwijfeld uit de 13e eeuw. In 1672 werd het door de Fransen verwoest, maar daarna is het herbouwd.

Van 1257—1560 werd het huis bewoond door zijn stichter Alfred baron van Wulven en zijn nakomelingen, van 1612—1648 door Jhr. Godard van Reede, van 1902—1929 door de familie baron van Lijnden, van 1929—1947 door F. O. graaf van Bijlandt.

Kasteel Nederhorst, Nederhorst den Berg

blz. 109

Als
van ouds
goede
consumptie
Prima Biljart

Café-Restaurant

„Den Berg”

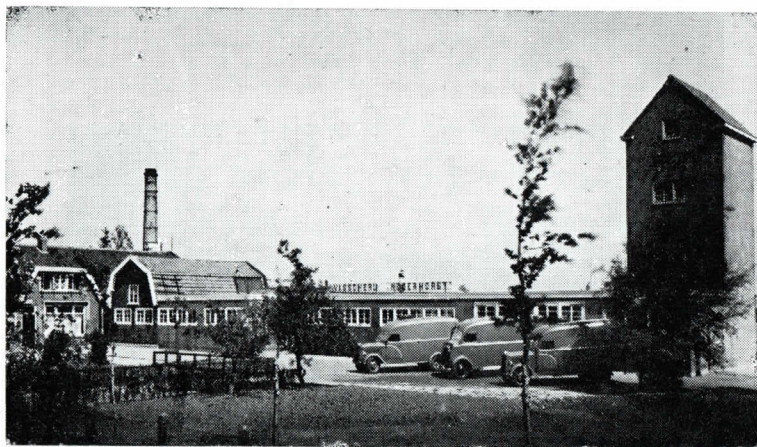
WED. W. M. BORNHIJM

TELEF.

2 1 4

Nederhorst den Berg

95

Wasserij Jan Snel

NEDERHORST DEN BERG

TELEFOON K 2945-221

91

Nederhorst den Berg (vervolg)

Het is een rechthoekig bakstenen gebouw in renaissancestijl, met vier zeskantige hoektorens. De voorgevel heeft een portiek met balkon; hiervoor ligt een brug met gesmeed ijzeren leuning uit de 18e eeuw. In 1774 ging het kasteel in eigendom over aan John Hope, lid der bekende Amst. bankiersfirma Hope & Co. Hij stierf in 1784 en liet alles over aan zijn drie zoons, die er echter slechts zelden vertoefden en in 1795 naar Engeland uitweken. Zij verkochten in 1803 slot en heerlijkheid aan hun renteester Henricus Rappardus, predikant aldaar die er 5 jaar op woonde.

Aan de zijde van de Reeder Vaart staat een imposant ijzeren inrijhek van 1730, stijl Lodewijk XIV. Het kasteel is in de 18e eeuw gerestaureerd en als familiekasteel ingericht in de tegenwoordige vorm, doch is thans niet meer bewoond en in bezit van een particulier te Amsterdam.m

In 1811 kregen de katholieken weer een eigen kerkgebouw, dat later (in 1892) door een groter en fraaier gebouw werd vervangen.

Nederhorst den Berg is een welvarend dorp, gelegen aan de beide zijden van de Reedervaart, gegraven in 1629-'31 door Godard van Reede, heer van Nederhorst. In vroegere tijden was er veel vertier van en handel met Rijnschippers. Het Merwedekanaal heeft daaraan een einde gemaakt.

Opvallend in het dorp is het grote aantal wasserijen. De was-industrie heeft zich in de loop der jaren enorm ontwikkeld. Als men bedenkt, dat in deze gemeente niet minder dan 13 grote wasserijen geëxploiteerd worden, werk gevende aan ongeveer 200

Nederhorst den Berg van de Zuidkant

KANTOORBOEKHANDEL LOTTE

Voorstraat 14 - Nederhorst den Berg

Souvenirs
Natuur- en dorpsfoto's
Vakantiekaarten
Schrijfbehoeften

84

„VISSERSHOME“, Spiegelpolder

J. DE BRUIN, Dammerweg 17, Nederhorst den Berg

Verhuur van

VISSERSBOTEN
en ROEIBOTEN

★

Gunstig gelegen aan rijk
viswater, direct bij het
dorp en bushaltes.

89

Nederhorst den Berg
De badplaats ook voor **UW WAS**

T. C. BOUWER
Dammerweg 63
Nederhorst den Berg

88

Door lid te worden van de

V.V.V.B.N.

bevordert men het welzijn
van de Vechstreek en bevoordeelt
daardoor tevens zichzelf

112

Nederhorst den Berg (vervolg)

personen, dan blijkt daaruit wel, dat hier gesproken mag worden van een centrum van wasindustrie. Zij is in hoofdzaak het gevolg geweest van de geaardheid van het Vechtwater.

De Horstermeerpolder, de grootste der vele polders in deze streken, tegenwoordig een groenten- en bloementuin van enorme betekenis, beslaat 616 H.A. en is, na veel vroegere pogingen, in 1882 drooggelegd. In de beide wereldoorlogen is hij enige malen geïnundeerd geweest, de laatste maal zelfs tot een hoogte van 3 M. boven het polderpeil. Deze inundatie en andere oorlogsschade beliepen ruim 1½ miljoen gulden.

Aan het fraaie en zeer bekende Ankeveensepad staat een prachtige oude watermolen, in 1793 gebouwd, in 1938 grondig gerestaureerd, in de laatste wereldoorlog in verval geraakt, maar nu weer geheel gerestaureerd.

De kadastrale grootte van Nederhorst bedraagt 1458 H.A., de gemeente bestaat uit 't eigenlijke dorp met 1590 inwoners, Overmeer met 713 en de Horstermeerpolder met 759 inwoners. Het getal inwoners bedraagt in totaal ruim 3062.

8

113

VAN NEDERHORST DEN BERG TOT NIGTEVECHT

Westoever (zuidelijk van Nigtevecht).

Garstermolen, watermolen van de Garsterpolder. De Garstermolen brandde in 1876 af en is, blijkens een stenen plaat in de buitenmuur, in hetzelfde jaar als „vizelmolen” herbouwd.

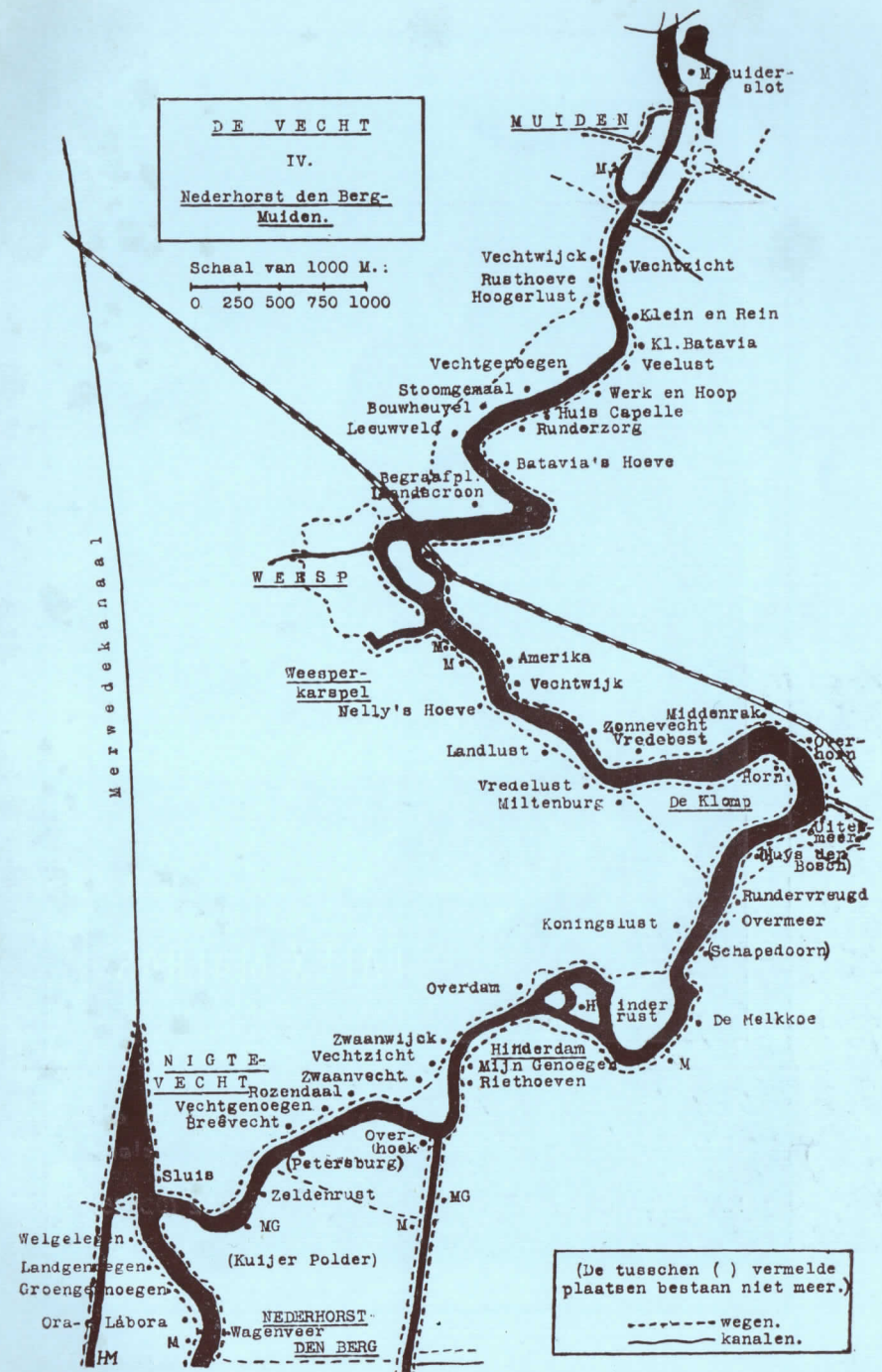
Ora et Labora, **Groengenoegeen**, **Welgelegen**, **Vechtzicht** en **Riethoven**, boerderijen.

Pont voor wagenverkeer, verbinding met Nederhorst den Berg.

Voetveer, verbinding met Nederhorst den Berg.

Eilandsweg met Vechtgezicht, Nederhorst den Berg

zal U helpen
ten volle te genieten van een
verkwikkende gezonde slaap

N.V. RUBATEX - NIGTEVECHT - Tel. 541 en 542 (02945)

NIGTEVECHT

De oude naam (vóór 1000 jaren) was, volgens Jhr. J. A. F. Backer, Niftar Vecht (neffens de Vecht of Niftevecht). De f voor de t is overgegaan in een ch. Zo is ontstaan de naam Nichtevecht. Die zou dan ook feitelijk (volgens hem) met ch geschreven dienen te worden.

Nigtevecht was vóór 1027 reeds bewoond en wel door Friezen. Het dorp met zijn gehele omgeving is op 21 Februari 1673 geheel verwoest en geplunderd door een afdeling van 600 Franse soldaten. Slechts één huis bleef gespaard, nl. de woning van de schoolmeester, hetwelk thans nog te vinden is nabij de Ned. Hervormde kerk. Het vuur woedde over een afstand van 10 kilometer.

Het riviergedeelte bij Nigtevecht heet Oude Vecht, maar wordt ook vaak Stille Vecht genoemd, omdat daar nagenoeg geen scheepvaart is. De Stille Vecht is buitengewoon mooi door haar vergezichten, haar rijkdom aan watervogels, haar kalm spiegelend water en haar wuivende rietkragen. Nergens is de rivier zo breed en zo rustig als hier, een dorado voor watersport en vissers.

De rivier maakt hier een grote bocht; ter verbetering van het verkeer te water heeft men (1629/'31) dez afgesneden door het graven van een recht verbindingskanaal, dat Reeder Vaart genoemd wordt.

Te Nigtevecht bevinden zich de grote dubbele sluisen, die het Merwedekanaal met de Vecht verbinden. Door het doortrekken van het kanaal werd de grootste sluis vrijwel overbodig, al doet zij nog dienst voor de beurtvaart en des zomers voor de zeer levendige pleziervaart van Amsterdam naar Vecht en Plassen.

Nigtevecht

Breevecht, Nigtevecht

blz. 119

„Het Rietnest” te Nigtevecht

Nigtevecht (vervolg)

In het midden der 18e eeuw telde het dorp nog vele „lust-plaatsen”, o.a. **Leeuwenburgh, Overberg, Veldevecht, Oostenvecht, Rozendael, de Swaentjes, Breevecht, Swaenwijck, Koningslust**, en vooral **Petersburg**; verschillende daarvan bestaan nog, zij 't ook slechts in de vorm van boerenhofsteden.

De **Ned. Hervormde kerk** dateert uit de 13e eeuw en is in 1675 (na de verwoesting van 1673) herbouwd; het is een vriendelijk en merkwaardig gebouwtje. Het interieur is belangrijk door het twaalfstal wapenschilden, hangende aan de wanden en dragende het jaartal 1677, het jaar waarin de herbouwde kerk weder in gebruik werd genomen.

De schilden herinneren aan de „weldadigheid van brave geslachten”. Ook hangt er het grafbord van Jacob van Dam, Domheer te Utrecht, wiens grafkelder voor de preekstoel is gelegen. Een luifelbank is versierd met het wapen van de Ambachtsheer Jhr. Mr. J. E. Huydecoper. Verder vindt men er banken van Petersburg en Roosendaal, twee vermaarde buitenplaatsen uit de 18e eeuw.

De oude torenklok, in 1924 in Engeland omgesmolten, droeg als omschrift:

Een Fransch vuur brandde Nigtevecht (1673)
Gods zegen zette Kerck en huys weer recht (1675).

Naast het gemeentehuis vindt men het **Hofje**, waarin pl.m. 1750 een destijds zeer bekende katoendrukkerij gevestigd was. Nigtevecht telt ruim 900 inwoners.

Café-Restaurant
Jachthaven „Het Rietnest”

J. BLANKEN

★
KLOMPWEG 1
(DORPSSTRAAT)
NIGTEVECHT
TEL. K 2945-344

Gunstig gelegen

Prima consumptie

Snel
Sierlijk
Sterk

Magneet

voor
Rijwielen
en
Bromfietsen

's Werelds
meest volmaakte
bromfiets

Magneet Rijwielen- en Motorenfabriek N.V.
WEESP N.H. — TEL. K 2940-2951

1

VAN NIGTEVECHT TOT WEESP

Westoever.

Weltevreden en Bertha's Hoeve, boerderijen.

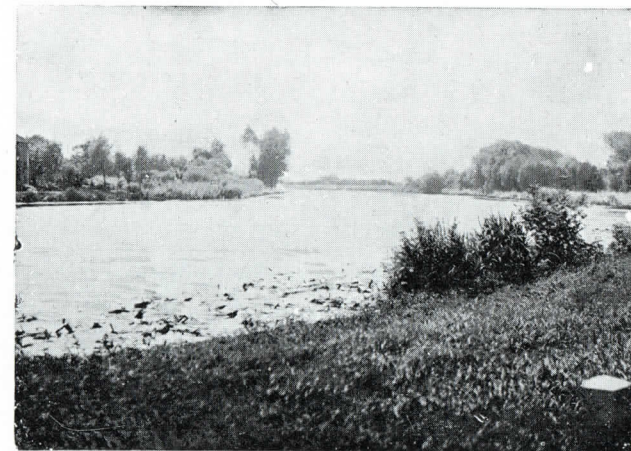
Breevecht, stemmig-eenvoudig doch royaal gebouwde villa, thans ingebruik bij de Stichting „de Opbouw”, als tehuis voor een groot aantal meisjes, die voor de tuinbouw worden opgeleid. Hiernaast stond vroeger de buitenplaats Vecht en Gein, een prachtig huis met kostbare schilderijen, dat in de 17e eeuw tot de luthof Petersburg, daartegenover gelegen, behoorde. Petersburg had daar ook zijn paardenstallen. De eigenares van Zwaenwijck, mevr. Johanna du Pré-Theunissen, stichtster van het bekende tehuis voor dames, liet op dit terrein aan het eind der vorige eeuw voor eigen bewoning de tegenwoordige villa Breevecht bouwen. Zij stierf echter vóórdat het gereed was. Breevecht bezit aan de Vecht een grote aanlegsteiger. Dit herenhuis is het uitgesproken type van deftige villabouw op 't eind der 19e eeuw.

Vechtgenoegen, de Krom, boerderijen.

Rozendaal, thans boerderij, vroeger riante buitenplaats.

Zwaanvecht, thans boerderij, vroeger (1719 e.v.) schitterende buitenplaats van Quirijn Brandjes, die te Amsterdam een winstgevende handel had in baars, die in de Vecht gevangen werd.

Dit Landhuis kan u klaar ontdekken
Hoe hij uit baars wist goud te trekken.

Stille Vecht bij Nigtevecht

**GEMEENTELIJKE
ZWEMINRICHTING
UTRECHTSEWEG TE WEESP**

Gedurende het Zomerseizoen alle
werkdagen geopend van 6—21 uur

Aparte uren voor Dames en Heren
en voor gemengd zwemmen
38 wisselcabines — Zonnebaden

ENTREE 25 CENT

11

Van Nigtevecht tot Weesp (vervolg)

Vechtzicht, een flinke, nieuwe boerderij.

Zwaanwijck, voorheen een grote buitenplaats, thans een monumentale villa met witmarmere trappenhuis, prachtig park, koepel, remise en klein ziekenhuis. Mevrouw Johanna du Pré-Theunissen maakte er in 1900 een „stichting” van, die nog haar naam draagt, ter huisvesting van ongehuwde dames en weduwen.

Klein Zwaanwijck, boerderij.

Overdam, thans boerderij, vroeger landhuis.

Hinderrust, boerderij op het eilandje.

Koningslust, voorheen prachtige buitenplaats. Volgens het verhaal kocht indertijd een sloper dit huis, op voorwaarde, dat hij de laatste kooppenningen zou voldoen wanneer de laatste steen was weggebroken. Hij brak de laatste steen niet weg, maar liet een klein bijgebouwtje staan, hetwelk voortaan genoemd werd „de onbetaalde koepel”.

De Klomp, buurtschap van Weesperkarspel.

De Dankbare. Op het kaartje aangegeven als „Miltenburg”, zijnde de naam van de eigenaar dier nieuwe boerderij (1908).

De Horn, Vredelust, Land- en Vechtzicht, Landlust, Nelly's Hoeve, boerderijen.

't Huys te Nigtevecht, Realeneiland (17e eeuw)

blz. 105

Garage Kost N.V.

Filiaal te: Weesp, gem. Weesperkarspel
Gooilandseweg B 305
Telefoon K 2940 - 2517

Hoofdkantoor te: Amsterdam
1e Weteringdwarsstraat 6—16
Telefoon 62595 (4 lijnen)
Magazijn: Telefoon 39232
Showroom: Amsteldijk 10
Telefoon 714881

Vertegenwoordiging V.W.

Porsche Sportauto's

Moderne }
Service-stations
Smeer-stations
Wasplaatsen

Reparatie-inrichting
Grote voorraad accessoires

13

Van Nigtevecht tot Weesp (vervolg)

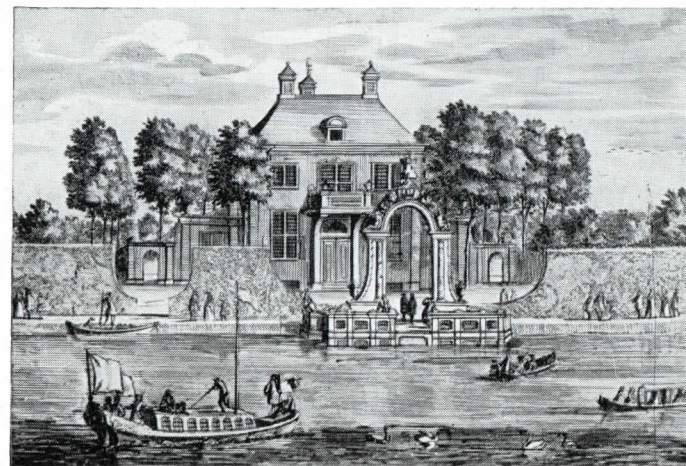
Oostoever.

Petersburg. Begin 18e eeuw stond tegenover Nigtevecht de schitterende lustplaats Petersburg, eigendom van Christoffel (van) Brants, een vermogend Amsterdams koopman van nederige afkomst (als kuipersgezel uit Duitsland gekomen), die zich mocht noemen Ridder, Rijksedelman, Hofraad en Gezant van Czaar Peter de Groote, tevens zijn boezemvriend. De Czarenfamilie heeft hier herhaaldelijk met groot gevolg gelogeed. In 1716 gaf Brants te harer ere een afscheidstuinfeest, dat door pracht en praal alles overtrof wat hier te lande ooit vertoond was. (Ook te Moscou bezat hij een haast vorstelijk ingericht paleis). Hij had de oude, toen nog **Huys ten Ham** geheten, hofstede in 1705 voor f 12000 gekocht en zeer belangrijk verbouwd en vergroot, onder leiding van de architect Simon Schijnvoet. Hoor een lofdicht uit die tijd:

Betoo'rend hof! mijn oog verdwaalt
In lanen, kabinetten, dreeven,
Fontein, heerlijk opgehaald,
Die duizend waterstralen geven!

In „de Zegepralende Vecht” vindt men tien fraaie afbeeldingen van deze lustplaats en hare omgeving.

Brants stond niet op vriendschappelijke voet met zijn buurman, de Heer van Nederhorst. De oude tegenstelling: nieuwe en oude adel! Langdurige processen om nietigheden werden er gevoerd.

Petersburg, Nigtevecht (17e eeuw)

blz. 123

DANDILLA en 'T SCHOUWVENSTER
twee zaken met een eigen sfeer
KUNSTNIJVERHEIDSARTIKELEN

Kerkstraat 7 (achter de oude kerk van Weesp)
en Stationsweg 17a

Ons devies: ALTIJD IETS APARTS

Van Nigtevecht tot Weesp (vervolg)

Brants was door zijn monopoliehandel met Rusland een zeer rijk man. Bij zijn overlijden werd zijn nalatenschap geschat op een waarde van drie miljoen gulden. Reeds bij zijn leven diende hij de liefdadigheid en deed veel goed met zijn penningen. Bij zijn overlijden werden enorme bedragen gelegateerd aan personen en instellingen. Maar de prachtige lusthof met al zijn weelderige aanleg vond geen kapitaalkrachtig koper en werd voor een appel en een ei publiek verkocht. Verval en afbraak was 't slot van het sprookje!

Rozendaal, vroeger groot landgoed, behorende bij het gelijknamige buiten aan de overkant.

Overhoek, eerder boerderij, thans wasserij. **Mijn Genoegen**, boerderij.

Hinderdam. Deze dam werd in 1326 aangelegd. De in 1437 daarin gebouwde sluisen werden in 1673 weggenomen. Op deze plaats is toen een fort gebouwd.

Riethoven, boerderij.

Grote Haven voor slepers en baggermateriaal in de Vecht en aangrenzende plassen.

In de **Spiegelpolder**, waar een groot meer is ontstaan door het wegzuigen van zand begint de zeilsport zich te ontwikkelen. Er is reeds een zeilvereniging te Nederhorst den Berg opgericht. Ook verdient aandacht dat deze polder een goede gelegenheid biedt voor liefhebbers van vissen.

Achterom, Weesp

AMSTERDAMSCHЕ BANK N.V.

Kantoor Weesp
Het Grote Plein 5, telefoon 2416

ALLE BANKZAKEN

Kasuren: 9-15 uur

117

FOTO-KINO

ARENDSE VAN DOORN

WEESP — SLIJKSTRAAT 48 — TEL. 2675

*De specialzaak voor de Vechtstreek met een
door de A.N.W.B. aanbevolen donkere kamer.*

Wij leveren alle foto- en cine apparatuur.

7

H. LUYER & ZN.

JUWELIER - HORLOGER

WEESP

SLIJKSTRAAT 46

TELEFOON 2429

15

Van Nigtevecht tot Weesp (vervolg)

De Melkkoe, Overnes, Schapedoorn, Rundervreugd, boerderijen.

't Huys den Bosch (ook Ten Bosch geschreven). Een oude ridderhofstad en heerlijkheid, vermoedelijk reeds in 1252 gesticht door ridder Egbertus van den Bosch. Herhaaldelijk verwoest, 't laatst in 1673 door de Fransen en niet weer opgebouwd. Er staat thans nog een boerderij van die naam.

Uitermeer. Sterk fort, van verre gelijkend op een oud kasteel. Het is in 1637 aangelegd als schans, thans gedeeltelijk geslecht. Hier werd de beruchte strooptocht der Fransen in 1673 tot staan gebracht. Door Koning Willem III werd het verbeterd en versterkt. Reeds in de 15e eeuw was Uitermeer een strategisch zeer belangrijk punt.

Draaibrug en Sluis. Trekvaart naar 's-Graveland.

Overhorn, Ora et Labora, Pietershoeve, boerderijen.

Middenrak, oud-Saksische hoeve, Vechtzicht, Vredebest en Zonnevecht, boerderijen.

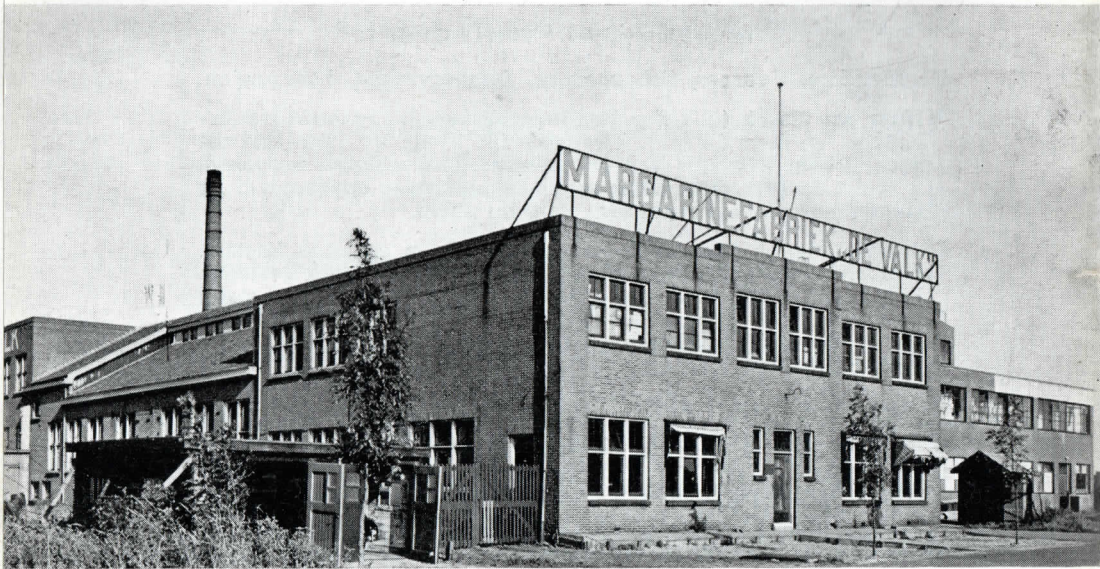
Vechtwijk, vroeger grote buitenplaats, thans warmoezerij.

Amerika, voorname buitenplaats in 1760 gesticht.

Drie bruggen, Weesp

Margarine fabriek „De Valk”

De Margarine met de fijne natuurlijke smaak!

Geeft een

heerlijke

bruine jus

**MARGARINEFABRIEK „DE VALK” N.V.
WEESP**

WEESP

In oude geschriften wordt de naam gespeld Vesopus, Wesopa, Wispe of Wesepe; de naam schijnt afgeleid te zijn van de Germaanse stam der Vispiërs of Usipeten, welke zich in de Romeinse tijd de streek langs de Vecht, waar thans Weesp ligt, tot woonplaats koos. Bonifacius predikte hier in de jaren 719—721.

Reeds in 1131 als stad genoemd, kwam Weesp, oorspronkelijk een leen van het Bisdom Utrecht, in de 14e eeuw aan het graafschap Holland. Het had toen wallen en vier poorten, later alle afgebroken.

Ook Weesp is enige malen verbrand en verwoest geworden, maar in de 15e eeuw was het een bloeiende stad met veel nijverheid, o.a. lakenweverijen en bierbrouwerijen.

Deez' stad draagt roem op smaak'lijk bier,
En eene scheikunst, die de krachten
Behendig uit het koren haalt:
Een morgendrank, daar veel' naar trachten.

De bierbrouwerijen werden later vervangen door jeneverstokerijen en — door de spoeling — daarmede gepaard gaande grote varkensmesterijen (1580—1880). Bekend is ook het Weesper porcelein, dat daar in de jaren 1756—1771 gemaakt werd, en waarvan de fabrieksinstallatie later verhuisde naar Loosdrecht.

Lange brug, Weesp

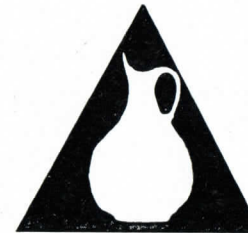
Weesp (vervolg)

Weesp is wereldberoemd geworden door zijn cacao-fabricatie (C. J. v. Houten en Zoon, opgericht in 1828), een der oudste en grootste industrieën van het land. Ook thans heeft Weesp nog veel industrie en koophandel. Zo zijn hier o.a. gevestigd:

Bagger- en constructiebedrijf B. P. de Groot Jr.;
 Fa. Gebr. Hamstra, fabricage van auto-accessoires en technische importzaak;
 N.V. Hollandsche Gummiefabriek „Weesp”;
 Magneet rijwielen- en motorenfabriek N.V.;
 N.V. Margarinefabriek „De Valk”;
 N.V. Fabriek van Melkproducten „Neerlandia”;
 N.V. Philips-Roxane, pharmaceutisch chem. industrie „Duphar”;
 N.V. Zeepfabriek „Weesp”.

Tevens vindt men in Weesp enkele aardewerkbedrijven, waarvan Pottery „Wesopa” de grootste is; deze is te bezichtigen door kleine groepen tegelijk.

Het pottewerk is een oud handwerk, dat door de eeuwen heen weinig in karakter is veranderd. Het maken van alle dierfiguurtjes en het schilderwerk, dat is nog puur handwerk. Vaasjes worden tegenwoordig niet meer zoveel gemaakt zoals op de foto hiernaast wordt weergegeven, doch meer met behulp van vormen, waarin de vaasjes worden gegoten. Maar het blijft een vak, waar het voornamelijk op gevoel voor vorm en kleur op aankomt.

Vervaardigster van:

fijnuitgevoerde dierfiguren,
 vele soorten vazen en pullen

en specialiste in:

handgeschilderde kop- en schotels,
 bekers, vazen e.d.

in bont en in delftsblauw

vanaf ansichtkaarten of
 met door U-zelf gekozen

voorstellingen.

**Pottery
 Wesopa**

Buitenveer 18

W E E S P

Telefoon K 2940 - 2286

5

Weesp (vervolg)

Onder de bezienswaardigheden noemen wij:

Het grote massieve stadhuis met fraaie hal en prachtige burgerzaal en diverse mooie vertrekken. Op de tweede verdieping is het belangrijke gemeente-museum ondergebracht. Het huis is gebouwd in de jaren 1772—1776 door Jacob Otten Husly en toont een bewijs van de bloei der stad in die dagen.

De monumentale gotische St. Laurentiuskerk, vanaf 1577 Ned. Hervormde, of zoals het vroeger genoemd werd Gereformeerde kerk, is gebouwd tussen de jaren 1429 en 1462. De kerk werd 2 Augustus 1462 gewijd aan de martelaar St. Laurentius. De toren werd vermoedelijk gebouwd in de tweede helft van de 13e eeuw en is een overblijfsel van de eerste kerk. De toren bezit een mooi carillon van Pierre Hemony 1676. De 3 luidklokken in de toren werden gedurende de bezettingstijd weggenomen, waarvan er na de bevrijding 2 stuks (de oudste) terug kwamen. In de kerk vindt men een geelkoperen koorhek in eikenhouten omtimmering uit 1525.

De fraaie Katholieke kerk is gebouwd in 1885.

Even buiten de stad vindt men een typische korenmolen, „t Haantje”, vroeger Kostverloren geheten, gebouwd in 1694, thans geheel gerestaureerd.

Verder is er het keurig aangelegde plantsoen Zeerust, gelegen langs de nieuwe verbindingsweg tussen de stad en de Provinciale weg. Aan de Utrechtse weg vindt men bovendien 2 fraaie molens waarvan de ene eveneens geheel gerestaureerd is en het gemeentelijk zwembad in de Vecht.

Korenmolen 't Haantje, Weesp

Stadhuis, Weesp

Banketbakkerij C. Bos

NIEUWSTAD 22 - WEESP - TELEF. 2265

Wanneer U Weesp bezoekt vergeet dan niet een Trommel Weespermoppen met stadsgezichten mee te nemen. Het is altijd een welkom geschenk. U kunt ook per post Uw bestelling opgeven en het wordt U per omgaande toegezonden.

3

Sneltax

VOOR AL UW RITTEN
STATIONSWEG 45
TELEFOON 2373 - WEESP

ANNEX AUTORIJSCHOOL
GEDIPL. INSTRUCTEURS

6

FA. GEBR. HAMSTRA

WEESP

VOOR ALLERLEI

AUTOHOEZEN

2

Jachthaven, Weesp

Weesp (vervolg)

Vermeldenswaard is voorts de Jachthaven gelegen aan de Vecht.

In de stadsgrachten zwommen voorheen geregeld zwanen. Dat waren gemeente-zwanen. Het houden van een „zwanendrift” was reeds in 1400 een privilege der stad, haar door Gooiland toegekend, waarvoor een zekere cijns moest worden opgebracht, welke later aan Keizer Karel V ten goede kwam. In de 19e eeuw werd nog steeds dit recht door Weesp gepacht. Momenteel zwemen in de vesting wederom zwanen en diverse exotische vogels.

Het Gemeentelijk Kunsthistorisch Museum in het Raadhuis (porcelein, oud zilver, schilderijen, meubelen, kaarten, prenten en oude charters). Te bezichtigen op aanvraag bij de conciërge. Rondgeleide eventueel door de leden van het Kunsthistorisch College van Advies.

Bij een bezoek aan Weesp mag men zeker niet verzuimen te proeven van de wereldberoemde heerlijke Weespermoppen.

De bevolking telt ruim 10.000 zielen.

COÖP. BOERENLEENBANK
WEESP

SPAAR- EN VOORSCHOTBANK
ALLE BANKZAKEN

PRINSES IRENELAAN 1 — TELEF. K 2940-2221
Hoek C. J. van Houtenlaan

14

9

J. v. RIJN & Co.
Slijkstraat 25-27 - Tel. 2438 - Weesp

ALLES

op Hengelsport gebied!

Molens - Hengels - Nylon - Dobbers - Akers - Leeft'eten - enz.
Alles IMPORT **Annex Tijdschriftenhandel**

136

VAN WEESP TOT MUIDEN

Westoever.

Landsroon, thans begraafplaats, vroeger groot buiten met jachthuis en valkenhof o.a. van P. C. Hooft.

Leeuwenveld, Bouwheuvel, Vechtgenoege, Hoogerlust, Rusthoeve en Vechthoeve, boerderijen.

Vechtwijk, vroeger buitenplaats, thans uitspanning.

Oostoever.

Batavia's Hoeve, Runderzorg, Werk en Hoop, Beerenstein, Veelust, Klein en Rein, Vechtzicht, boerderijen.

Huis Capelle, voorheen een groot en voornaam buiten, met vijvers, lanen en bosschage en een kolossale volière. Het huis stond achter de plaats, waar nu nog een oud boerenhuis te vinden is, dat nog die naam draagt.

Brugje en sluis, uitwatering van het Naardermeer.

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT „Amstelstroom”

L. F. MERTENS
Nieuwstad 30
Weesp
Telef. K 2940-2340

*
1e klas kamers met
stromend water

*
Prima keuken

*
Vergaderzalen

*
Gelegenheid voor
plm. 20 bedden

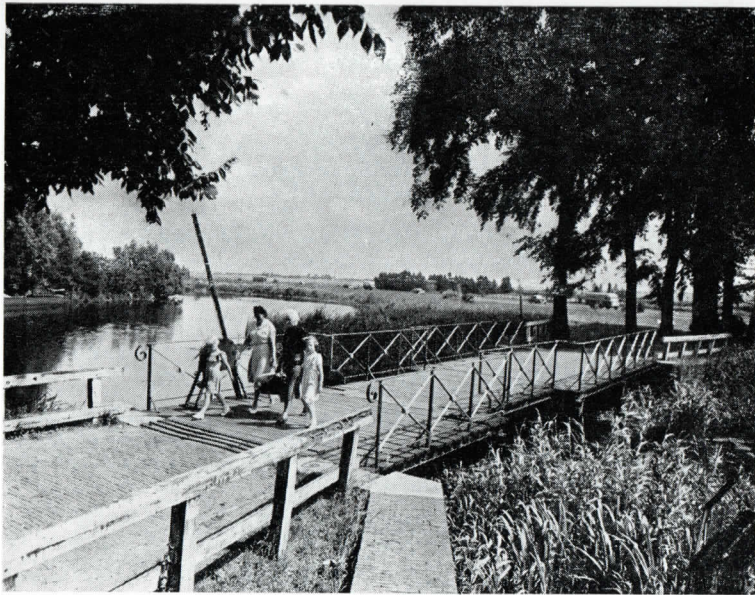
*
Gunstig gelegen
direct aan vaarwater

10

137

Brug te Muiden

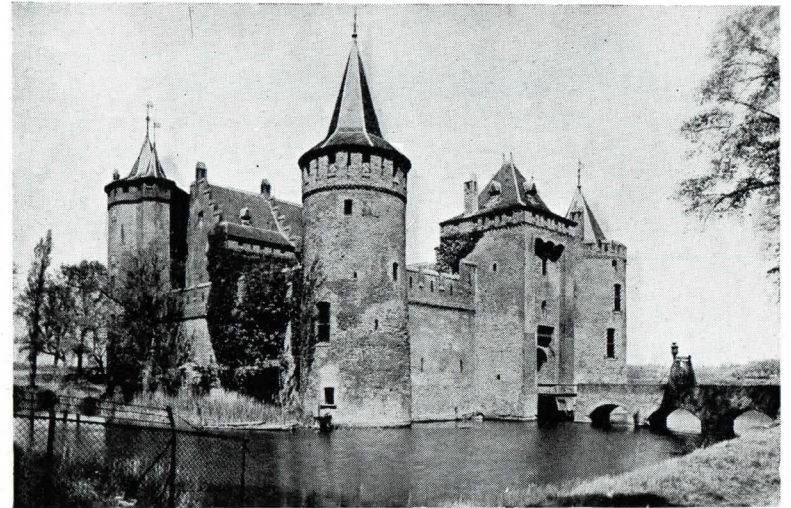

Gezicht op de haven vanaf de toren, Muiden

MUIDEN

*Men zingt: „Een ander mag bekijken.
Maar Muiden zal wel Muiden blijven,”*

De stad Muiden (oudtijds Amuda of Amuthon, dat „monding” betekent) behoort tot de oudste plaatsen van ons land. De Romeinen hadden aan de mond der Vecht reeds een tolhuis, dat tevens dienst deed als versterking. Het was hier immers een zeer belangrijke plek, zowel voor handel en verkeer als uit strategisch oogpunt. In het midden van de 10e eeuw schonk Keizer Otto I de tol met de handelsnederzetting, welke zich hier inmiddels had gevormd, aan de Utrechtse bisschop Balderik, welke schenking in 953 werd bevestigd. Aangenomen wordt, dat, daarmede Muidens zelfstandigheid een aanvang nam en derhalve is in Juli 1953 het duizend jarig bestaan van de stad gevierd. De tol werd in 975 verplaatst naar Utrecht. Op de plaats van het oude tolhuis stichtte Otto II, bisschop van Utrecht, in 1204 een burcht, het **Muiderslot**. Gijsbrecht II van Amstel heerste er in 1224. Zijn kleinzoon Gijsbrecht IV stond in 1285 zijn rechten af aan Graaf Floris V van Holland, die de burcht verbouwde en belangrijk vergrootte. Het is bekend, dat deze er in 1296, vóórdat hij door zijn leenmannen om het leven werd gebracht, enige dagen gevangen heeft gezeten. De Hollandse baljuwen hebben er vijf eeuwen lang gewoond en recht gepleegd. Beroemde mannen, zoals Karel de Stoute, hebben het slot bewoond, Karel van Gelder, Bossu en Sonay hebben het belegerd.

Muiderslot, Muiden

**uit
alle
wind
streken...**

selecteerden wij de beste fabrikaten om deze samen met in eigen bedrijf vervaardigde artikelen op de Nederlandse markt te brengen als de meest uitgebreide collectie

kwaliteitsproducten voor electronica

voor industrie, laboratorium, radio-service-man of amateur.

Meer dan een kwart eeuw ervaring op dit terrein staat er borg voor dat al onze artikelen aan de hoogste eisen voldoen, onze service vakkundig en onze voorlichting juist is.

AMROH-handelaren in stad en land zullen u dit gaarne bevestigen en alle gewenste inlichtingen geven over onze producten.

KWALITEITSPRODUCTEN VOOR ELECTRONICA

MUIDEN - TELEFOON 0 2942 - 341*

17

Pâtisserie H. BOS

annex Lunchroom „De Drie Sluizen”

Herengracht 78, tel. K 2942-358

MUIDEN

Al onze artikelen worden uitsluitend met roomboter vervaardigd.

Gelegenheid voor koffie drinken
BELEGDE BROODJES - GEBAK - CHOCOLADE - IJS

37

Muiden (vervolg)

Grote vermaardheid kreeg het Muiderslot door zijn latere kastelein P. C. Hooft, die in 1609 drost van Muiden werd en 40 jaren (althans des zomers) op het slot woonde, waar hij, zelf groot dichter, een kring van letterkundigen (o.a. Vondel, Huygens, Tesselschade, Reael, Roemer Visscher) om zich heen verzamelde, bekend geworden als de Muiderkring, die van 1627 tot 1647 zijn hoogste bloei bereikte, een tijd van poëtische glorie.

Het slot vormt wel een unicum onder de oude burchten, waar het nog ongeveer in zijn oorspronkelijke vorm uit de 13e eeuw bewaard is gebleven.

Toch was het ruim een eeuw geleden bijna in slopershanden geraakt. In 1825 zou het slot publiek „voor afbraak” worden verkocht. Aan Bilderdijk, die op dit feit door een vinnig-spot'end hekeldicht de aandacht vestigde, is het te danken, dat het publiek er tegen opkwam en de veiling door Koning Willem I afgelast werd.

Het plan tot volledige restauratie van de primitieve bouw van het Muiderslot werd in 1895 ontworpen. In 1909 kwam de restauratie, onder de bekwame leiding van de architecten Joseph Cuypers en Berden, gereed en kon men de dichter nazeggen:

't Muiderslot, met glans en glorie,
Weer hersteld in vroegere pracht,
Blijve 't beeld der landshistorie,
Van oud-Neerland's roem en macht.

Thans is het Muiderslot een Rijksmuseum en als zodanig voor een ieder toegankelijk, waarvan jaarlijks door ongeveer 75 à 80.000 bezoekers uit binnen- en buitenland een dankbaar gebruik wordt gemaakt. Slotvoogd is de heer Ton Koot.

De zalen van het slot zijn ingericht met voorwerpen uit de eerste helft van de 17e eeuw en vroeger. De sfeer van de Muiderkring hangt er tastbaar. Vanuit de torenkamer, het woonvertrek van Hooft, heeft men nog immer een prachtig uitzicht over het IJsselmeer. Van de landzijde van het slot ziet men de fraaie jachthaven, omgeven door verschillende scheepswerven. Vooral in de zomer kan men hier genieten van een levendig schouwspel van ranke boten en witte zeilen.

HET HUIS VOOR GESCHENKEN

J. J. J. Punt

AMSTERDAMSESTRAATWEG 182 · MUIDEN

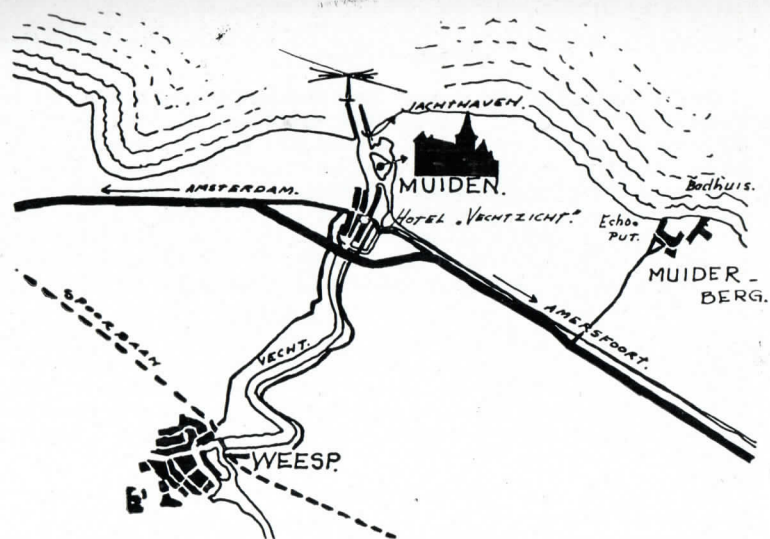
Ruim gesorteerd in diverse artikelen voor
Touristen op elk gebied

Souvenirs - Parfumerieën en
Toilet artikelen - Fotokaarten - enz.

19

Bezoekt te MUIDEN

**Hotel-Café-
Restaurant
„VECHTZICHT“**

☆
Fraai gelegen aan
de Vecht

☆
Gelegenheid voor
gezelschappen
tot 150 personen

☆
Gerenommeerde
keuken

☆
Kamers
met stromend water

☆
Tel. K 2942-296

60

Muiden (vervolg)

Het Muiderslot is geopend:

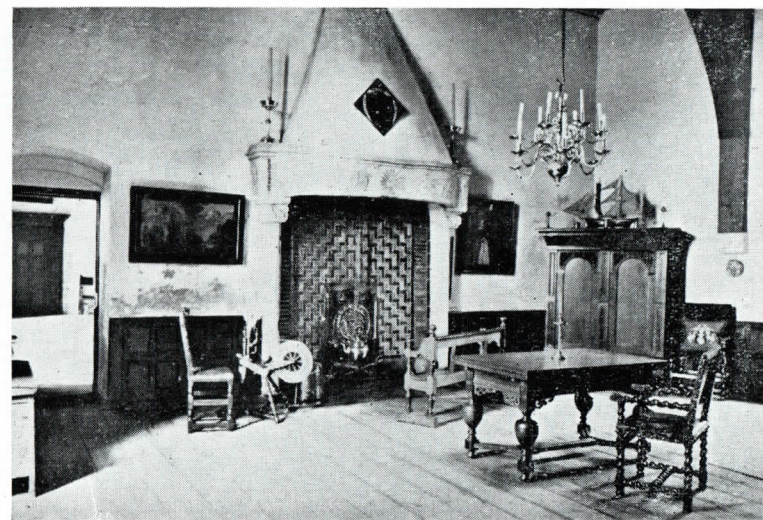
Van 1 Mei—30 September op werkdagen van 10—17 uur.
Van 1 October—30 April op werkdagen van 10—16 uur.
Op Zon- en Feestdagen van 13—17, respectievelijk van 13—16 uur.
Toegangspreis: f 0.25 per persoon; beneden 18 jaar f 0.10 per persoon; Scholen gratis; beneden 16 jaar alleen toegang onder geleide.
Rondleidingen voor gezelschappen moeten tijdig schriftelijk of telefonisch worden aangevraagd (telefoon K 2942—325).

Gedurende de zomermaanden is in de wijnkelder van het slot een taveerne geopend.

Muiden heeft heel wat meegemaakt in de loop der tijden. In 1356 werd het verbrand door Bisschop Jan van Arkel, in 1374 uitgeplunderd door Bisschop Willem en in 1508 verwoest door de Hertog van Gelder. Die goede oude tijd!

De **zeesluizen** dateren van 1676. Met het oog op de eventuele inundatie zijn de vloeddeuren zeer hoog gemaakt.

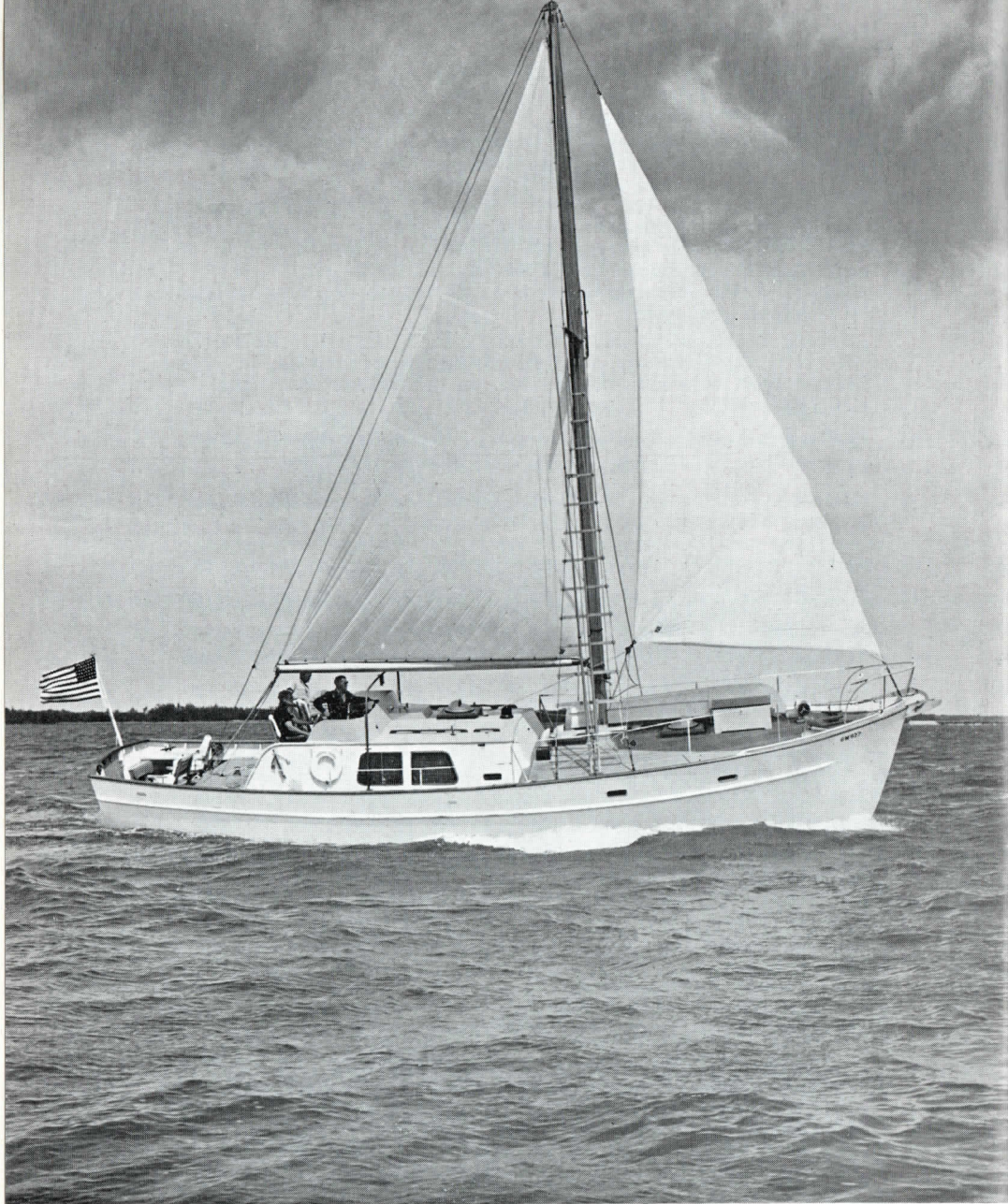
De Ned. Hervormde **St. Nicolaaskerk** was oorspronkelijk een Romaans bouwwerk uit de 12e eeuw. Van de oude stichting is alleen nog over de toren aan de westzijde, die geheel van tufsteen werd opgetrokken. De tegenwoordige kerk dateert uit de 15e eeuw. De oude tufsteen is daarbij weer gebruikt. De kerk is in ± 1930 geheel gerestaureerd. Binnenin vallen fraaie muurschilderingen en eikenhouten beeldhouwwerk te bewonderen, evenals de consistoriekamer met zijn fraai gemetseld gewelf en kruisribben.

Interieur Muiderslot, Muiden

blz. 141

JACHT- EN SCHEEPSWERF „IJSELMEER”, GEBR. DOLMAN, MUIDEN
 Nieuwbouw - Reparatie - Winterberging - Zeil- en Motorjachten - In- en Export. 18

Muiden (vervolg)

Watersport.

De jachthaven van de Koninklijke Nederlandse Zeil- en Roei-vereniging is een der grootste en mooiste van ons land. Deze haven is geheel van beton vervaardigd en biedt ligplaats aan de allergrootste jachten o.a. aan het Koninklijke jacht „Piet Hein”.

Bij de haven bevindt zich het modern ingerichte clubgebouw der K.N.Z. & R.V. Voorts vinden vele zeewaardige jachten ligplaats bij de „Jachthaven Stichting Muiden”, gelegen aan de tegenovergestelde oever.

Verder zij vermeld, dat Muiden beschikt over een uitstekend viswater in de rivier de Vecht.

Tenslotte vindt men rond deze schilderachtige stad (die ongeveer 3000 inwoners telt) nog delen van de oude vestingwallen, thans gedeeltelijk met plantsoenaanleg.

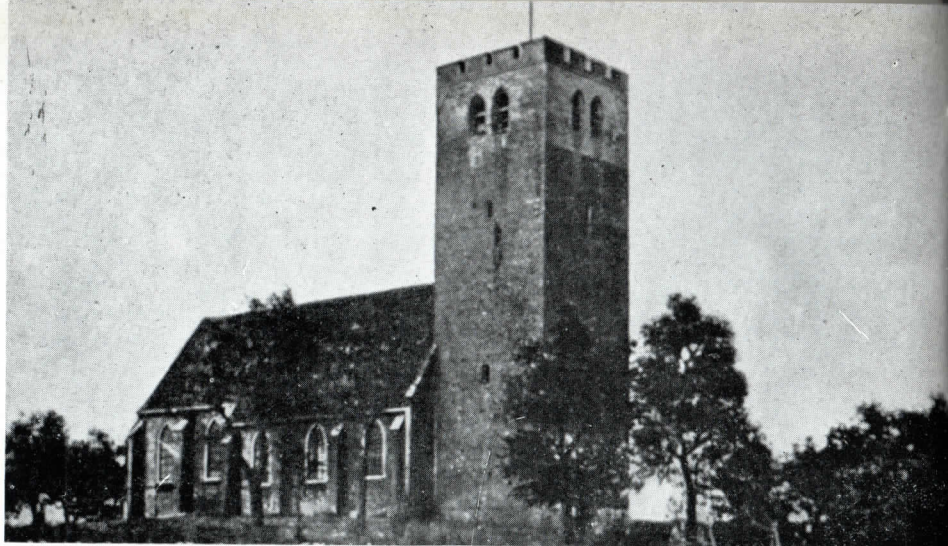
Muiden is gemakkelijk te bereiken via de rijksweg Amsterdam-Amersfoort. Er is een zeer frequente busverbinding met Amsterdam en het Gooi, welke aansluiting geeft op het spoorwegnet.

Inlichtingen betreffende hotels, restaurants, watersport enz. zijn te verkrijgen bij het secretariaat van de V.V.V. „Amuda” te Muiden.

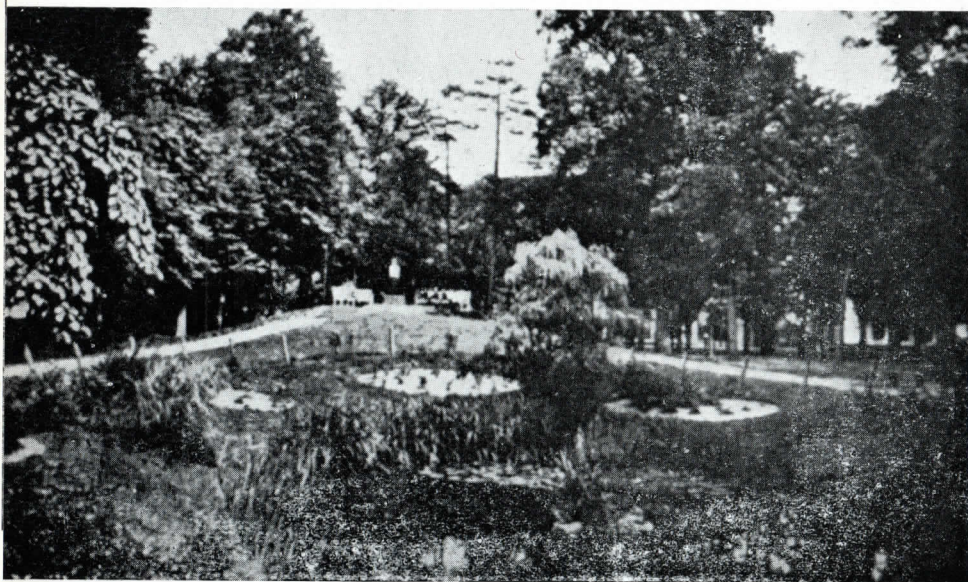
Gezicht op de haven, Muiden

Kerk met Uitzichtoren, Muiderberg blz. 149

Bergje met vijver, Muiderberg blz. 149

MUIDERBERG

De zandige bodem te Muiderberg is aanmerkelijk hoger dan het land en de plaatsen om dit dorp zijn zelfs zo hoog dat men hier één van de weinige punten aan het IJsselmeer heeft waar geen dijk nodig is om het land tegen het zeewater te beschermen. Het is dus om de hoogte van de grond en de nabije ligging van het stadje Muiden dat het dorp de naam gekregen heeft van Muiderberg.

Uit tal van geschiedboeken blijkt duidelijk dat Muiderberg reeds bestond in de tijd van Graaf Floris V. Floris V, wegens zijn begunstiging der mindere standen door de edelen „der keeren God” genoemd, leefde met deze vooraanstaanden in voortdurende vijandschap. De meest verbitterden onder hen, Gerard van Velzen, Herman van Woerden en Gijsbrecht van Amstel, besloten tot de ondergang van de Graaf. De 23ste Juni 1296 zou er te Utrecht een verzoening plaats hebben. Na de maaltijd nodigden de edelen Floris tot een jachtpartij. Hieraan gehoor gevende, werd de Graaf tegen de avond verraderlijk gevangen genomen en eerst naar 't slot Kroonenburg en 's nachts naar het Muiderslot gevoerd.

In 1673 werd Muiderberg door de Fransen bezet maar zij moesten hun stellingen alweer spoedig laten varen en vertrokken op 6 Juni van datzelfde jaar.

Zoals men weet waren in ons land in het laatst der 18e eeuw twee partijen ontstaan, de Patriotten en de Prinsgezinden die scherp tegenover elkaar stonden. Te Muiderberg waren de meeste der ingezetenen de partij der patriotten toegedaan. In Juni 1787 werd de gemalin van stadhouder Willem V, terwijl zij op weg was naar Den Haag, bij Goejanverwellesluis ten oosten van Gouda door de Commissie van Defensie aangehouden en gedwongen terug te keren. Dit geval werd door de prinses hoog opgenomen en haar broer de Koning van Pruisen liet op staande voet een voldoening eisen voor de belediging zijn zuster, dus ook hem, aangedaan. Zij werd niet gegeven en nu rukte een Pruisisch leger van 20.000 man ons land binnen. In korte tijd drongen de Pruisen door tot in Amsterdam en op deze tocht werd ook het Patriottische Muiderberg niet vergeten!

Alle buitenplaatsen waaronder ook „Rustrijk” benevens de pastorie werden geheel en al geplunderd.

In 1813 werd Muiderberg ook bezocht door de Fransen en na de nederlagen van Napoleon door de Kozakken.

Muiderberg is geen gemeente op zichzelf, doch het behoort sedert 1 januari 1811 tot de gemeente Muiden.

Dat Muiderberg geen grote forensenwoonplaats geworden is, mag eensdeels te betreuren zijn, het heeft toch weer het onmiskenbare voordeel, dat tot op heden het echte dorpskarakter is bewaard gebleven.

Muiderberg is nog steeds „dorp” zonder de grootdoenerij die kleine plaatsen meestal niet prettiger maakt.

Voor we het eigenlijke dorp inkomen vinden we een 10 H.A. groot bos. Dit bos is een overblijfsel van een heerlijkheid van de familie Koch. Het heet thans dan ook nog „Kocherbos”.

Verlaten wij het bos om onze wandeling voort te zetten, dan vinden wij de Brink; een ruim plein, waar een groot aantal

Hotel, Café-Restaurant „Het Reethuis“ - F. J. ter Beek - Muiderberg ☆

- Grenzende aan de bossen
  - ★ Ruimte voor p.l.m. 12 bedden
  - ★ Prima keuken
  - ★ Parkeerterrein
  - ★ Gezellig terras
  - ★ Gelegenheid voor scholen en verenigingen
  - ★ Billijk tarief
- Tel. 323 - K 2942

Muiderberg (vervolg)

woudreuzen hun kruinen omhoog heffen, door de inwoners aangeduid met „de beukenbomen”.

Een vijver met fraai plantsoen, ineenlopend met een kleine heuvel, verhogen hier nog het aanzien.

Op deze heuvel bevindt zich een standbeeld van de grote toondichter G. A. Heinze, die te Muiderberg woonde en er tevens zijn laatste rustplaats vond. De Brink is omgeven door een fraai breed wandelpad, het „Heerenpad” genaamd, met aan weerszijden schaduwbrengende lindebomen.

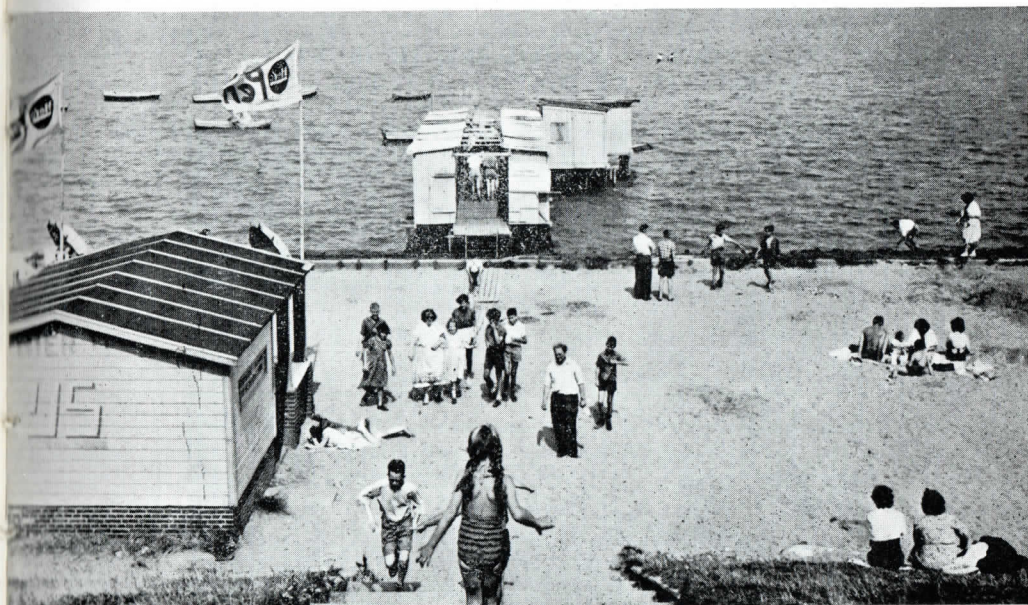
Het geheel wordt afgesloten door een bebouwing van villa's en een bosrand, namelijk die van de wereld-beroemde echo.

Na een korte wandeling door de gezellige Dorpsstraat of langs de Ned. Herv. Kerk (waarvan U de toren kunt beklimmen) bereiken we het strand waar ruimschoots gelegenheid is tot baden, zwemmen, roeien enz.

Het baden is hier geheel zonder gevaar want draaikolken zijn hier niet, terwijl de bodem van het IJsselmeer hier zeer licht glooiend is zodat men honderd en meer meters de zee in kan gaan, zonder dat van waaghalzerij sprake is.

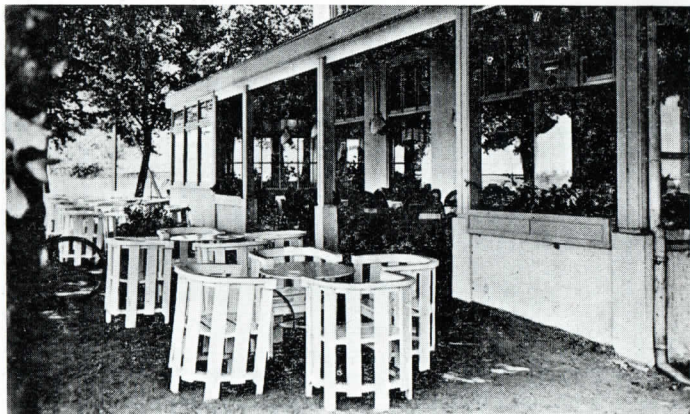
Het strand is zeer breed en strekt zich uit van de kade der Oostelijke buitendijkse gronden tot het punt waar een smalle strook gronds, de zogenaamde „pier”, ver in zee steekt.

Deze is aangelegd om de aanslibbing aan de Westkant te bevorderen.

Strand te Muiderberg

**HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT
„FLORA” - MUIDERBERG**

Bondshotel A.N.W.B. - Telefoon 338 (Kengetal Muiden K 2942)

Mooi uitzicht op zee.

GROTE SPEELTUIN MET GRANIETEN GLIJBAAAN.

ZALEN VOOR SCHOLEN EN CLUBS.

Scholen en verenigingen reductie.

KOUDE EN WARME MAALTIJDEN BIJ VOORUITBESTELLING.

GROOT PARKEERTERRAIN AANWEZIG.

Aanbevelend, P. F. BRUN.

Muiderberg (vervolg)

De echo.

De meest bekende bijzonderheid van Muiderberg is de Echo op het voormalige buitengoed „Rustrijk”.

Martinet zegt hiervan:

Men vindt er een oude Muur, in eene halve Cirkelronde gedaante, zeven voet hoog, gebouwd, met eene schuinsche rollaag, die men op eenen voet mag rekenen. De middellijn deszelve beloopt op honderd en negen voeten binnenwerks. Vijftien voeten ten Noorden agter dezen Muur staat eene Hegge, die twee of drie voeten boven denzelfven uitsteekt, en eenige roeden verder vindt men hooge Boomen. Wanneer de Hovenier van deze Hofstede iemand geleidt en plaatst, op den afstand van drieenvijftig voeten van het middelpunt des muurs; en hij zelf zeventien voeten ten Westen, bezijden hem gaat staan, en dan zegt of hard geheele Vaerzen spreekt, dan antwoordt de Echo dezelve, niet agter elkanderen, maar elk een voor een. Dan, het verwonderlijkste van allen is, dat de stem of de Echo niet schijnt terug te komen van den Muur, maar uit den grond, zeer juist alle woorden nabaauwende.

Intussen ontstaat de echo wel degelijk door terugkaatsing van de luchtrillingen door de muur, wat Martinet trouwens ook erkent, als hij zegt: Er zijn vaste Regels, volgens welke men de Muuren kan bouwen, om Echo's te hebben, gelijk men wil. Thuis komende, wil ik er U eenige op papier aftekenen, en komen wij immer op Rustrijk dan zal ik U deze Regels uit het maaksel des Muurs volgens de ondervinding aantoonen.”

Zie J. F. Martinet, Katechismus der Natuur IVe deel (1779) (blz. 374—377).

Dat de Echo te Muiderberg niet een gehele zin, maar woord voor woord terugkaatst, zoals Martinet zegt, is heel natuurlijk: de oorzaak is, dat spreker en hoorder betrekkelijk dicht bij de muur staan.

Of overigens de omgeving invloed uitoefent op de versterking van het teruggekaatste geluid, we zouden het niet kunnen zeggen, zoveel is zeker dat de Echo te Muiderberg verrassend is voor ieder die haar hoort, vooral bij windstilte. Alleen de Echo is reeds een bezoek aan Muiderberg waard.

Met luide stem spreekt de tuinman:

O, Echo, wonder van deez dreven,
Reeds eeuwen hield gij krachtig stand,
Wat ook verging, gij zijt gebleven,
Nog roemt men U in ieder land,
Wat reeks geslachten zijn verdwenen,
Wien gij bewondering hebt gebaard;
Wat drommen stonden om U henen,
Wien 't raadsel nooit werd opgeklaard.
O, kondt gij uit U zelve spreken,
Wat zou ge ons melden van 't weleer,
Toen Muiderberg met trots bekeken,
Een lustoord was voor Vrouw en Heer,
Toen Hooft en Vondel, Tesselschade
En Roemer Visscher Muidens slot
Bezochten omzoo vroeg als spade
Zich daar te baden in genot.

en de Echo herhaalt duidelijk elk woord.

Muiderberg (vervolg)

Nog andere verzen reciteert de tuinman, verzen misschien meer dan een eeuw oud:

Een menselijke stem doet uit de grond zich hooren
 Betoovrend wonder — heeft de aard' dan ook een mond?
 d' Geleerdheid put zich uit, om de oorzaak op te sporen,
 enz. enz.

of wel:

Echo, Echo, laat U hooren,
 Wij leenen U opmerkend d' ooren,
 enz. enz. enz.

Men ziet het, bij voorkeur tracht men de Echo in een waas van geheimzinnigheid te hullen.

De Echo is reeds eeuwen bekend. Martinet zegt hieromtrent:

Deze Echo ontdekt voor vijftig jaaren (d.i. 1729) toen men, den Heere Homoet eigenaar dezer Buitenplaats zijnde, eene Ligusterhegge, staande in het midden ter weder zijde van het pad, uitrooide; doch, het is zeker dat in het vaderlandsch Treurspel van Gerard van Velsen, in het jaar 1613 in het licht gegeven, reeds gesproken wordt van het verstoord gebeente van deze Cirkelronde en van de Echo; bijgevolg is deze Muur (waartoe gemaakt weet men niet, mogelijk tevens tot een begraafplaats) en dus ook deze overschoone Echo al voor honderd en zes en zestig jaaren bekend geweest, die daarna in het vergeetboek geraakt kan zijn, toen deze Hofstede, bij herhaalde verkooping, uit de eene hand in de andere overging, tot dat men, de ligusterhegge uitwerpende, dezelve toevallig ontdekte.

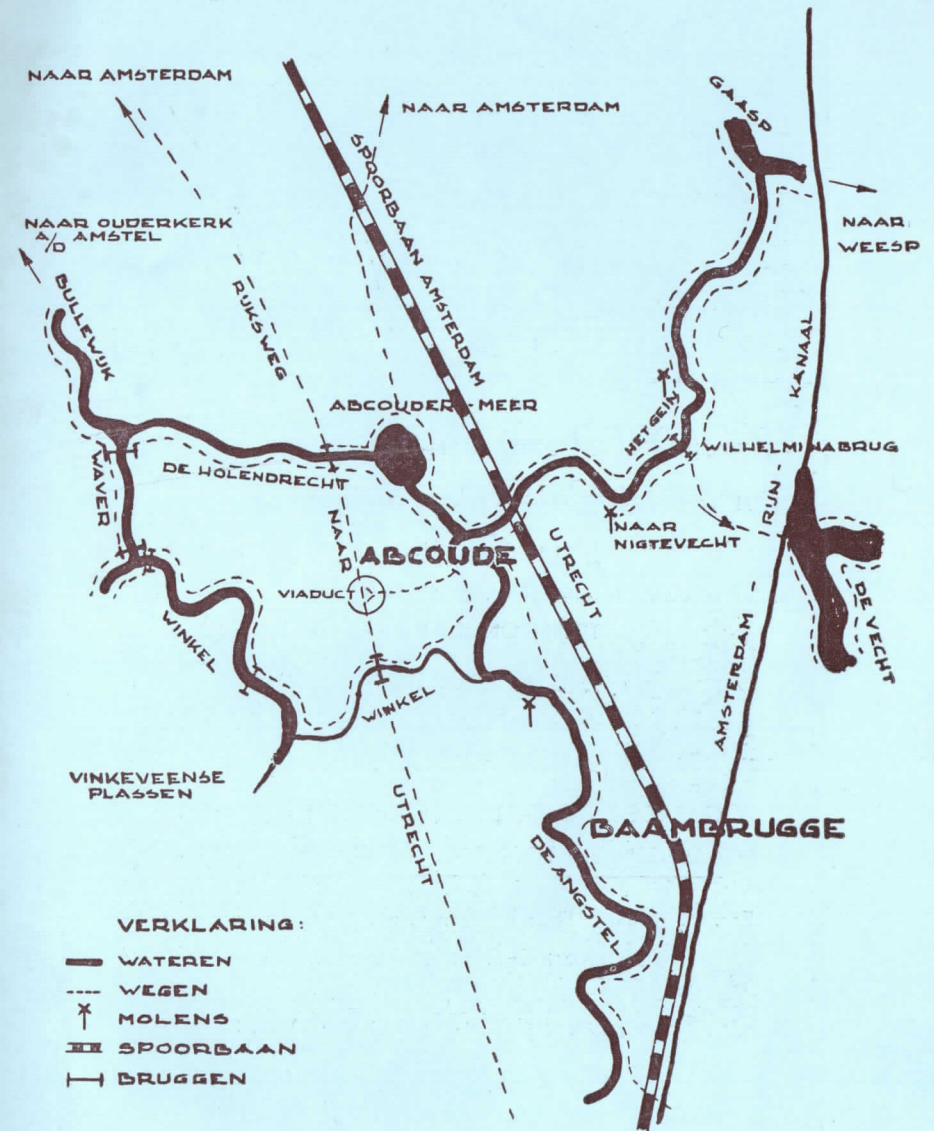
Bezoekt CAFÉ-RESTAURANT „JE MAINTIENDRAI“

Nieuwe eigenaar J. DE GOOIJER

DORPSSTRAAT 51 D — TEL. K 2942 - 303 — MUIDERBERG

Gunstig gelegen midden in dorp, direct bij bushaltes - Gelegenheid voor koffie drinken

16

*Bracht U al eens een bezoek
aan Hotel-Café-Restaurant
„De Waterlelie” ?*

onder nieuwe Directie JOH. REIJMERINK
TELEFOON K 2946-210

- ☆ GERENOMMEERDE KEUKEN
- ☆ SCHADUWRIJKE TERRASSEN EN TUIN
- ☆ GLASHELDER RIVIERTJE

GARAGE EN GROOT PARKEERTERRAAN AANWEZIG
GELEGENHEID TOT VISSSEN - ZWEMMEN - ROEIEN

En . . . gemakkelijk te bereiken vanuit Amsterdam en Utrecht
Kamers met warm en koud stromend water

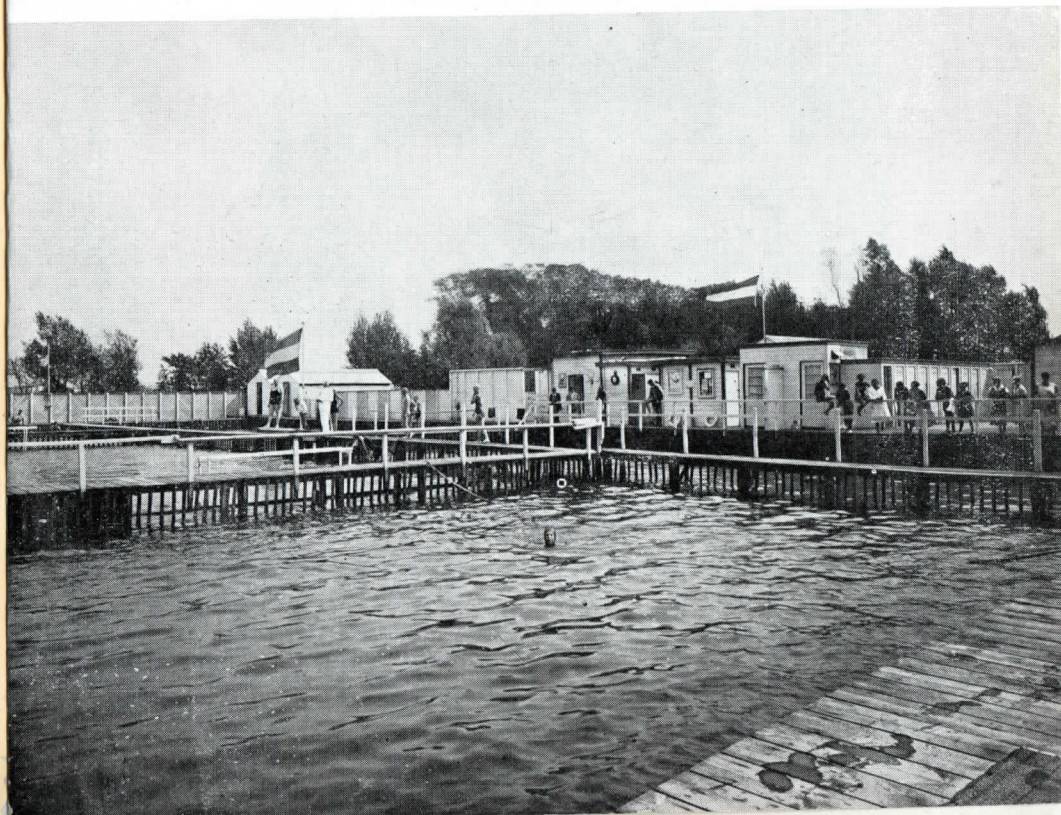
„De Waterlelie” gelegen aan het schone Gein
te Abcoude, 150 meter van het Station N.S.
en 600 meter uit het centrum van het dorp.

Abcoude.

Het dorp Abcoude is gelegen op het meest noordwestelijke puntje van de provincie Utrecht (de grens van Utrecht en Noordholland loopt door het Abcouder Meer) ligt aan de Angstel, welk schilderachtig riviertje verbinding heeft met het Gein, de Holendrecht en de Winkel. Met deze riviertjes wordt een bekoorlijke omgeving gevormd, waar men wordt getroffen door het fraaie natuurschoon, en welke door de kronkelende wateren, omzoomd met bossen en plant, waaraan gelegen vele nog aan de Herenbuitenhuizen uit de 17e eeuw herinnerende boerderijen, wordt geaccentueerd. Het schilderachtige landschap met z'n grazige weilanden met goed verzorgd vee, de vergezichten met op de achtergrond de Vinkeveense en Proostdijer plassen heeft menige natuurliefhebber in extase gebracht en vele kunstschilders geïnspireerd. Het dorp Abcoude heeft een oude geschiedenis. Willem van Abcoude stichtte reeds in het jaar 1085 een machtig kasteel. Abcoude schreef men toen als Abecewalde, welke naam is afgeleid van de Friese mansnaam Abo. Abecewalde zou dan betekenen „woud van Abo”. Van het kasteel zijn nog funderingsresten over in de boomgaard van de boerderij „t Slot” nabij de driesprong Winkeldijk en Horre. Uiteraard heeft dit machtige kasteel een historisch verleden, waarbij de namen van roemrijke geslachten geïnteresseerd zijn.

Het dorp Abcoude heeft door zijn ligging en vorm een apart karakter. De kerk der Ned. Herv. Gemeente en die van de Roomsche Katholieke gemeenschap domineren en dragen ertoe bij

Zwembad, Abcoude

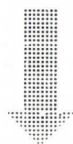

AUTOMOBIELBEDRIJF

Fa. A. H. van Kalmthout & Zn.

ABCOUDE

Moderne
doorsmeerinrichting

VERKOOP

REPARATIE

HOOGSTRAAT 38
TELEFOON 02946-206

114

Abcoude (vervolg)

het dorp te accentueren. De Hervormde Kerk dateert uit de aanvang van de vijftiende eeuw en het heeft een prachtig praalgraf van de vroegere ambachtsheer van Abcoude. Theodorus de Leeuw, geplaatst in het jaar 1723. Deze ambachtsheer heeft indertijd de resten van het Slot gerestaureerd in een groots buitenverblijf met twee torens. De kerk bevat verder een prachtig vroeg-renaissance koorhek en preekstoel, beide zijn met fraai beeldhouwwerk versierd. Het eikenhouten doophek is van snijwerk voorzien, terwijl de doopboog en lezenaar van koper zijn vervaardigd.

De Roomsch Katholieke Kerk dateert van 1888 en heeft een zeer fraai interieur, waarin speciaal opvalt het antieke orgelfront, uit de vroeg-renaissance, daterende ongeveer 1530. De

R.K. kerk, Abcoude

blz. 155

Pension EIJLERS

BROOD, BANKET EN KOKERIJ

Kamers stromend water - Badkamer - Garage

Prima Keuken

Billijke prijzen

Hoogstraat 13 - Tel. 02946 - 275

Gunstig gelegen, midden in het dorp, direct bij
alle verbindingen.

116

A. VERBREE

KERKSTRAAT 17 - ABCOUDE

TEL. K 2946 - 219

Speciaal HERENKAPSALON

annex SIGAREN-MAGAZIJN

Ruim gesorteerd in alle rokersbenodigheden

117

Nieuwbouw, Abcoude

Abcoude (vervolg)

preekstoel is uitgevoerd in rococostijl. Belangrijk zijn een zeer kostbaar en fraai geborduurd rugschild van een vespermantel uit het laatst der zestiende eeuw en een verguld zilveren gedreven monstrans, daterende uit het begin van de zeventiende eeuw. De kerk der Gereformeerde Gemeente staat aan de Angstel ten zuiden van het dorp.

Abcoude heeft als bestaansbron het agrarisch bedrijf en het forensendom. Het ligt aan de spoorbaan Amsterdam—Utrecht en heeft zeer goede verbindingen, omdat er praktisch een uurdienst bestaat. Voor forensen en plaatselijke zakenlieden bestaat dan ook de gelegenheid om gemakkelijk Amsterdam en Utrecht te bereiken en om op één dag naar de uiterste hoeken van Nederland heen en weer te reizen. De halfuurdienst van de autobusonderneming N.B.M. draagt ertoe bij de bereikbaarheid van het dorp te vervolmaken. De oude Rijksweg A'dam-Utrecht, waarlangs de autobussen der N.B.M. rijden, trekt veel verkeer, uiteraard gelukkig minder dan voorheen, omdat thans de nieuwe Rijksweg het grote verkeer trekt, is de oude weg naast lokaal verkeersweg een aangename recreatieweg naar de Vechtdorpen tot Utrecht.

De nieuwe Rijksweg no. 2 biedt de autobezitter de mogelijkheid om binnen 10 minuten Amsterdam te bereiken. Abcoude beschikt

Abcoude (vervolg)

over goede hotels en uitspanningen. Aan het Abcouder Meer staat een zweminrichting. Door de uitbreiding der laatste jaren is Abcoude uitgebreid met riante herenhuizen op het Markvelt en Blomswaard.

Het Volkshuisvestingsvraagstuk heeft volledig de aandacht van het gemeentebestuur. De Woningbouwvereniging „De Angstelstroom” heeft goede woningen doen bouwen.

De uitbreiding van het dorp veroorzaakt dat de Winkelstand zich in de kern weert en door nieuwbouw of verbouwing de winkels een goed aanzien geven niet alleen, waar door een uitgebreide inventaris, de inwoners in alle opzichten kunnen dienen.

Het Gemeentehuis en het Postkantoor bevinden zich op het Raadhuisplein. De brandweerkazerne op het Brandweerplein herbergt een moderne nevelspuit en ander modern brandweermateriaal en dit wordt bediend door een zeer goed geoeffende vrijwillige brandweer. De uitbreiding van het dorp staat niet stil en de bouw van herenhuizen en arbeiderswoningen zal zich opwaarts bewegen. Er bestaat gelegenheid om in de directe omgeving van het dorp aangename fietstochten en wandelingen te maken. De wandelingen langs Winkel, Vinkeveense- en Proostdijerplassen, Horre, Angstel en Holendrecht en het onvolprezen Gein doen genieten van het landschap, dat op zeer decoratieve wijze wordt versierd door de vele molens in de omtrek. De rechte

Nieuwbouw, Abcoude

Abcoude (vervolg)

Hollandse molen moge aan het verdwijnen zijn, om Abcoude heen, kan men deze nog in zijn volle imposante schoonheid bewonderen. In het Gein staan er nog twee, die zich steeds weer aangenaam voordoen, zò de wandelaar, fietser, of autorijder de loop volgt van dit kronkelende riviertje „Het Gein”. Prachtige vergezichten bekoren het oog. Amsterdam's Westertoren en Utrecht's Dom zijn zichtbaar; maar hier, deze omgeving, zij munt uit door een serene landelijke rust, die het stadsgewoel doet vergeten.

De visser langs de oever tuurt naar zijn dobber, het even boven, het water spartelend visje, geeft hem hoop; er is leven, de reiger staart naar zijn prooi en de bezoeker wordt gegrepen en geniet van al het schoons, dat het Hollandse polderland biedt en komt tot de conclusie dat hij leeft in een uitverkoren landstreek, rijkelijk gezegend door kleur en rust.

Zij, die meer van Abcoude willen weten kunnen zich wenden tot de V.V.V. Secretariaat, Proostdijstraat 9. Tel. 369.

Bij SPREY gedrukt

Een BETER produkt!

modern handels- en reclamedrukwerk

- ★ Complete verzorging van Uw reclame drukwerk
- ★ Levering van pakkende ontwerpen en cliché's
- ★ Academisch gevormde reclame-medewerkers

Drukkerij Sprey - Abcoude

STATIONSSTRAAT 49 — TELEF. 02946-237

113

Hotel-Pension-Restaurant „**NAJADE**”

OUD-LOOSDRECHT
TELEFOON K 2958-413

Riant gelegen aan verkeersweg
en plassen
Ideaal tuinterras
Rustig familiepension
20 bedden, stromend water
Vaste wastafels
Alles prima verzorgd
Goede consumptie

Billijke prijzen

105

LOOSDRECHT

Loosdrecht! Bij deze naam spitst de ware watersportliefhebber onmiddellijk de oren. En daar is alle reden toe. Want de laatste 25 jaren hebben de plassen, die hun naam verbonden hebben aan deze kleine Utrechtse gemeente een vermaardheid verkregen, welke zich ver buiten de grenzen van ons land heeft uitgestrekt. Nederland heeft meer watersportcentra. Ook de Kaag, de Brasemer-meer, de Reeuwijkse plassen, de Friese meren bieden hun bijzondere bekoring. Maar we mogen toch zonder overdrijving hier neerschrijven, dat er in ons land geen plassen te vinden zijn, waar de natuurlijke gesteldheid zich zó ideaal leent voor het doorbrengen van de vakantie.

Het Loosdrechtse merengebied bestaat uit vijf plassen, door rietkragen van elkaar gescheiden, met als natuurlijke omlijsting een rand van hoge bomen, waartussen schalks torenspitsjes van de omringende gemeenten uitsteken.

Loosdrecht biedt voor „elck wat wils”. De amateur-visser kan hier een roeibootje huren, zich verschansen tussen het riet en ongestoord zijn lijntje uitgooien. Loosdrecht heeft verschillende natuurbaden, waar men, na afloop van een onderdompeling in het water, zich heerlijk in de zon kan laten bruinbakken. De motorbootliefhebber kan hier ook zijn hart ophalen, maar Loosdrecht is vóór alles zeilcentrum. Wie op een mooie zonnige dag een blik werpt op de diepblauwe plas, wordt getroffen door het wondermooie kleurspel van honderden wit-gebolde zeilen, welke een onderwerp vormt, het palet van een groot kunst-schilder waardig.

Gezicht op de Loosdrechtse plassen

11*

163

HOTEL
CAFÉ
RESTAURANT **„De Nieuwe Brug”**

BEKEND OM ZIJN GOEDE KEUKEN

PRIMA KAMERS

Volledige Vergunning – Auto-stalling

Telefoon K 2958 - 305

H. Hankart
(Cuisinier)

58

JACHTZEILEN
DEKKLEDEN
KAMPEERTENTEN

ZEILMAKERIJ

C. J. Brinkhuis & Zn.

OUD-LOOSDRECHT
Telefoon 321 b.g.g. telefoon 472

VRAAGT MONSTERS EN PRIJZEN!

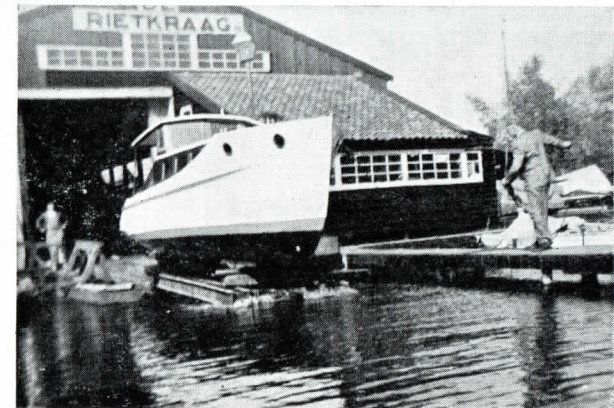

164

Loosdrecht (vervolg)

Men kan zonder overdrijving zeggen, dat in het zomerseizoen zich op een zonnige dag meer dan 2000 zeilboten op het water bevinden. Toch behoeft er van gedrang geen sprake te zijn. De vijf plassen zijn van een uitgestrektheid, waardoor een verspreiding mogelijk is, en ieder ongehinderd zijn zeillusten kan botvieren. Er gaat in Loosdrecht in het zomerseizoen geen week voorbij, dat niet ergens op de plassen zeilwedstrijden worden gehouden. Twee zeilweken staan in het brandpunt van geheel zeillievend Nederland, n.l. de wedstrijden georganiseerd door de Kon. Watersp. Vereniging en die van de Zeilvereniging „Het Witte Huis”.

In de loop van de laatste 25 jaren is Loosdrecht in een zeer snel tempo gemetamorphoseerd van een onbekend dorp van weideboeren in een badplaats van schier internationale betekenis. Botenhuisen rezen als paddestoelen uit de grond, zwembaden werden gebouwd, hotels kwamen tot stand, zodat een toeristencentrum ontstond, dat op waardige wijze de duizenden vreemdelingen kan ontvangen. Wat dit toeristencentrum zijn bijzonder aantrekkelijk karakter verleent, is het feit, dat Loosdrecht nooit een imitatie-stad is geworden. Het landelijke is gelukkig behouden gebleven. Dat geldt, zowel voor Oud- als voor Nieuw-Loosdrecht. Er is nog een keur van prachtige oude boerderijen,

Jachthaven „De Rietkraag”

Oud-Loosdrecht — R. VLUG — Telefoon K 2958-237

Verhuur van zeilboten per dag, per week en per maand

Zomer en winter berging

Reparatie en hellingwerk van moter- en zeilboten

In- en verkoop van boten

41

165

„Het Witte Huis”

Nieuw Loosdrecht - Telef. 02958-671

Dagelijks rondvaart over de plassen

*Café-Restaurant
Badinrichting
Jachthaven*

Terras met uniek verrijdbaar windscherm

Loosdrecht (vervolg)

die verscholen liggen achter grote bongerds, welke in het voorjaar een onvergetelijke kleurenpracht tentoonspreiden. Nieuw-Loosdrecht heeft nog een pittoresk eeuwenoud kerkje en een kasteel, Sypestein geheten, dat niet alleen beroemd is om zijn collectie antiek Loosdrechts porcelein, maar darnevens een tuin bezit van ongekende schoonheid.

Loosdrecht als vakantiecentrum heeft een eigen sfeer, die moeilijk valt te omschrijven. Hier komen de echte sportliefhebbers, jong en oud, die de beslommeringen van de alledaagse sleur van fabriek, kantoor of winkel ver van zich werpen en zich ongedwongen overgeven aan de prachtige watersport! Hier wordt alle stijfheid en overdreven vormelijkheid overboord gegooid: Loosdrecht is één grote, gezellige familie van vakantiegangers.

Wie 's avonds een dansje wil maken, vindt daar op verschillende punten de gelegenheid toe. Als bijzondere attractie bezit Loosdrecht thans een eigen cabaret, waar men zich een avond kan amuseren op beschaafde wijze: het Cabaret Miniature. Heel primitief in een botenloods, de stoelen gerijd op een vloer van zand, geeft een luchtige decoratie-sfeer. Het publiek zit in joppers en truien of, op warme avonden, in shorts en openstaande hemden. Maar wat er wordt geboden is uitstekend.

Niet alleen van de Loosdrechtse zeilers is er belangstelling voor dit theater, maar uit alle delen van het land komen er geregeld bussen met publiek, die vermaak zoeken in dit unieke theater.

Café-Restaurant Jachthaven van Dijk

Cabaret-Dancing

Tonny Schifferstein's Zomercabaret

*Een theater in een botenloods
Uniek in Nederland!*

Volledige Vergunning

Diners en Koffiemaaltijden, ook voor gezelschappen.

Groot terras, plaats biedend aan 300 personen, met uitzicht over de plassen.

In de zomermaanden: waterski-demonstraties - rondvaarten verhuur van zeiljachten.

OUD LOOSDRECHT

— TELEFOON K 2958-251

Loosdrecht (vervolg)

Voor degeen, die niet over een boot beschikt, en toch een bezoek op de plassen wil brengen zijn er de motorbootvaarten met luxe schepen.

Bovendien biedt Loosdrecht een unieke gelegenheid tot het beoefenen van de waterskisport. Er is zelfs een waterski-school bij het Watersport-Eldorado „De Otter”, waar gaarne vrijblijvend inlichtingen worden verstrekt.

Over de beoefening van de waterskisport heeft kort geleden de heer C. Lakens Douwes op een persconferentie te Loosdrecht, o.m. het volgende gezegd:

De waterskisport is een sport voor moderne mensen. Hij wordt gekenmerkt door het hoog opgevoerde ritme van onze tijd. Waterskiën is echter géén snelheidssport; de snelheid wordt bepaald door de trekkende boot en de skiër kan er geen invloed op uitoefenen.

De belangrijkste elementen van de skisport zijn: reactiesnelheid, evenwichtsgevoel en lichaamsbeheersing.

Physiek geeft de waterskisport de beoefenaar alles wat hij maar kan wensen: alle spieren zijn actief, ademhaling en bloedsomloop worden versneld en het uithoudingsvermogen wordt getraind.

Psychisch ondergaat de waterskiër een ongekend gevoel van bevrijding. Het is een prachtige sensatie, „ondanks” alle natuurwetten vrij over het water te scheren. Het zelfvertrouwen wordt vergroot; reactievermogen en vele andere goede eigenschappen gestimuleerd.

De risico's van de waterskisport zijn zeer gering. Ons is niets bekend van dodelijke ongelukken of ernstige verwondingen.

De snelheid waarmee het best kan worden gevaren ligt tussen de 35 en 40 km/u.

De waterskisport is nog jong. Zij ontstond in de twintiger jaren, toen men motorjachten ging gebruiken die enigszins redelijke snelheid konden ontwikkelen.

De waterskisport is voort gekomen uit het z.g. „planking”. Hierbij staat men op een flinke plank, die door middel van een lijn met de boot is verbonden. Men stuurt met behulp van „leidsels” en de voeten, die los op de plank staan.

De Noor Petersen is waarschijnlijk de eerste, die (in 1937) heeft gewaterskied. Hij verving de plank voor twee smalle latten

Watersport Eldorado „De Otter”

Tel. 02958-329

LOOSDRECHT

★
Café-Restaurant „JACHTHAVEN”

Gunstig gelegen aan water.

★
GELEGENHEID VOOR WATER-SKIËN.

39

Hotel - Pension
„Huize Nooit Gedacht”

F. L. VAN DALFSEN

Oud Loosdrechtschedijk 110 - Telefoon K 2958 - 257

Loosdrecht

Riant gelegen

Ruime logies gelegenheid p'm. 25 bedden
 Prima keuken
 Stromend water - vaste wastafels - doucheceel

Zomer en Winter geopend

42

Loosdrecht (vervolg)

met schoenen en hield de treklijn in zijn handen. Deze eerste waterski-demonstratie vond plaats in Zuid Frankrijk, vanwaar de sport zich snel verbreidde over Europa en de Verenigde Staten.

Reeds voor de oorlog werd er in ons land op kleine schaal geskied. De grote opbloei kwam echter pas enkele jaren na de oorlog, toen hier een groot aantal snelle out-board-boten op het water kwamen.

Het aantal beoefenaars is in ons land thans relatief zeer groot; het prestatiepeil, gemeten naar Europese maatstaven echter nog vrij laag. Dit laatste wordt voor een deel veroorzaakt door ons klimaat, dat intensieve training slechts gedurende enkele maanden van het jaar mogelijk maakt. Deze training komt n.l. neer op een eindeloos herhalen van dezelfde oefening, met onvermijdelijk daaraan verbonden vele valpartijen. In het voor- en naseizoen is het water en de lucht te koud om na een onderdompeling direct weer door te skiën. In deze tijd en uiteraard ook in de winter gaat steeds weer een deel van de verworven vaardigheid verloren.

Men bedenke echter, dat Scandinavië en België wel degelijk ski-ers van Europees formaat hebben opgeleverd. Gezocht moet dan ook worden naar een zo efficiënt mogelijk benutten van de bestaande beperkte trainingsmogelijkheid. De toekomstige „top” kan zich wellicht spiegelen aan het voorbeeld van de schaatsenrijders in ons land, die voor hun training vaak naar het buitenland trekken.

De Loosdrechtse plassen

Loosdrecht (vervolg)

Is men minnaar van historie of oudheidkundige merkwaardigheden, dan ligt in Nieuw-Loosdrecht daarvoor een bevrediging door bezoek aan het kasteel Sypestein. In dit kasteel is gevestigd een uitgebreid Museum, dat jaarlijks door duizenden vreemdelingen wordt bezocht en ieders bewondering steeds weer wekt; een museum met zoveel verscheidenheid, dat nagenoeg alle zalen van het gebouw er door in beslag worden genomen. Nabij het kasteel is de Nederl. Herv. Kerk met hoge toren. Wenst men deze toren te beklimmen, dan kan men zich wenden tot de koster, die juist tegenover het kasteel woont. Vanuit de torentrans heeft men een schitterend panorama over Loosdrecht en het plassen-gebied.

Zij die er van houden een of meer dagen te vertoeven in een omgeving van ongerept natuurschoon, dat passend opgeluisterd wordt door het geluid van allerlei vogels, ook zij vinden in het gebied van Loosdrecht hun verwachtingen overtroffen. Een rijke vogel- en plantenwereld, wij denken hierbij o.a. aan de Funtusplas met zijn aangrenzend natuurreservaat, geeft aan belangstellenden steeds verrassingen, doordat hier allerlei vogels en planten voorkomen die men elders sporadisch aantreft.

De fraai gekleurde ijsvogel, de merkwaardige fuut met haar wel zeer bijzondere levensgewoonte en talrijke anderen zoals b.v. de aalscholver, de kiekendief, de koekoek en diverse soorten eenden, komen ook hier voor, temidden van de duizenden andere water- en weidevogels, welke het landschap opfleuren.

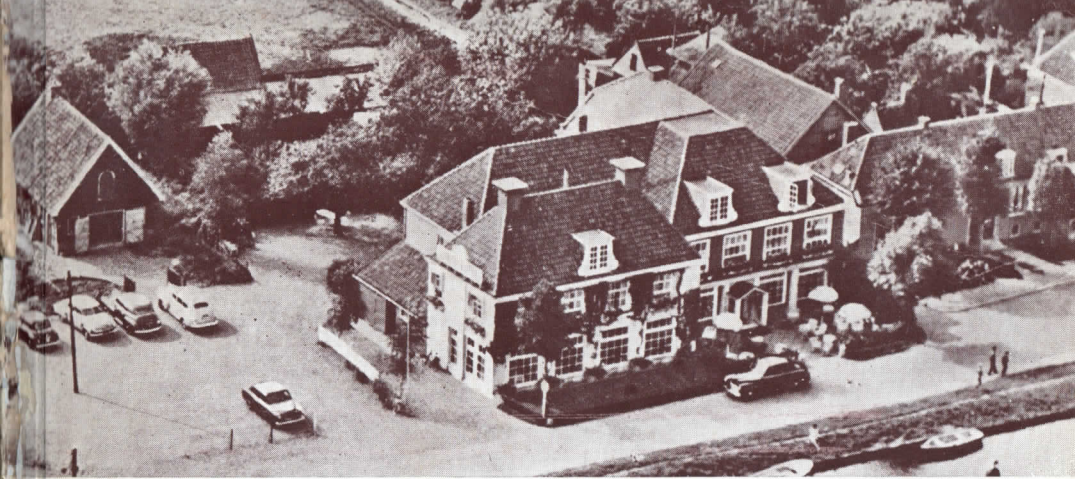
Wie Loosdrecht heeft leren kennen zal tot de conclusie komen: nergens in Nederland vindt men bij elkaar zoveel verscheidenheid aan factoren, die aan onze landgenoten een heerlijke vakantie waarborgen.

Loosdrecht is gereed; Loosdrecht wacht u!

Voor eventuele inlichtingen wende men zich tot het V.V.V.-bureau: Vuntuslaan 1, telefoon 02958-958.

De foto's in deze gids zijn — voorzover niet uit eigen archief — belangeloos afgestaan door gemeentebesturen, plaatselijke boekhandlaren en -fotografen aangesloten bij „Burafo”, Den Haag en voor wat Weesp betreft door Foto-Kino Arendse van Doorn te Weesp.

Hotel „De Nederlanden” - Vreeland Restaurant-Rôtisserie „Napoleon”

Eerste klas Provinciehotel

Diners - Recepties

Reserveringen telefoon 02943-576

